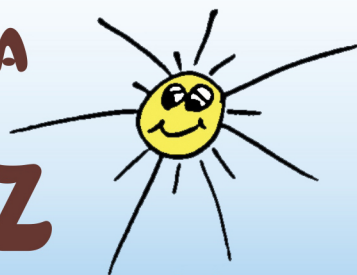

UZSOKI MÁRIA

RÉKA AZ ISKOLÁBAN

Czupi Kiadó

Emőkének, Lacinak, Attilának és Szonjának

Uzsoki Mária

Réka az iskolában

Nagykanizsa 2018

Illusztrálta: Várfalvi Eszter

Nyomdai előkészítés: Tábori Zita

ISBN 978-963-9782-67-9

Czupi Kiadó
8831 Nagykanizsa, Pityer u. 19.
www.czupi.hu

Tartalomjegyzék

Új otthonban a család.....	7
A mi házunk? A mi házunk!	11
Réka birodalma	15
Irány a galéria!	19
Különös illatok, varázslatos tárgyak a papírboltban	23
Látogatóban a pufi arcú pék bácsinál	30
Még két nap	34
Anyu mesél Saciról.....	40
Apa mesél Piroskáról.....	44
Tanévnyitó	47
Első nap az iskolában.....	53
Amikor apa lett iskolás	67
A hangok világa	73
A betűk világa	82
Anyaidő, apaidő	91
Retro módszer	98
Kötélmászás Réka módra	103
Az írás világa	108
Szabályok fogságában	117
Egy kis biztatás sosem árt.....	124
Házavató meglepetéssel.....	133
A számok titkai	141
Születésnap buli	149
Kottanéni birodalma	156
Esti mese kicsit másképp	169
Közzvéleménykutatás.....	175
Egyik szemem nevet	181

Új otthonban a család

A városka hegyek ölelésében feküdt. Távolról csak a hegyoldalra felkúszó új lakóparkok és a fák közül előbukkanó családi házak mutattak magukból valamit. A település szíve, ódon házai, macskaköves utcái az utazó számára láthatatlanok maradtak.

A folyó kanyarulatait engedelmesen követő autótút gondolt egyet, közelebb merészkedett a településhez. Eltávolodott a parttól, bevitte utasait a városkába. Falusias hangulatot árasztó, fákkal övezett házak között kacskaringózott, majd váratlanul beletorkollott a parányi főtérbe, melynek közepén fehér falú, gyönyörűen felújított templom állt. Fák, bokrok, virágok, pihenésre csábító padok biztatták megállásra az embereket. Aprócska, csinosan berendezett boltok, ízléses kirakatok csalogatták a vásárolni vágyókat.

A cukrászda és a kávéház teraszán üldögélő vendégek újságot olvastak, beszélgettek. Szemük sarkából tapintatos kíváncsisággal nézték a térre lassan beguruló autót, mellyel a Páskomi család érkezett Dombaljáról. A kiszálló Berci aput és Marcsi anyut ismerősnek kijáró barátsággal köszöntötték, Rékának mosolyogva integettek.

– Isten hozta városunkban a családot, különös szeretettel köszöntjük a kislányt! Érezzék otthon magukat, sok örömet kívánunk az új házban kezdődő élethez!

Berci apu mosolyogva visszaintett.

Réka a kedves üdvözlésre fontosnak tartott a bemutatkozást:

– Réka vagyok, Dombaljáról érkeztem. A nagyszüleimnél és a dédszüleimnél nyaraltam, míg a szüleim felújították a házat. Van egy fogadott nagymamám és egy kopasz nyakú csirkém is. Mindannyian Dombalján maradtak, de majd meglátogatnak. Hét éves vagyok, most leszek első osztályos. Édesanyával holnap fogjuk megvásárolni a tanszereket és mindenféle fontos dolgot.

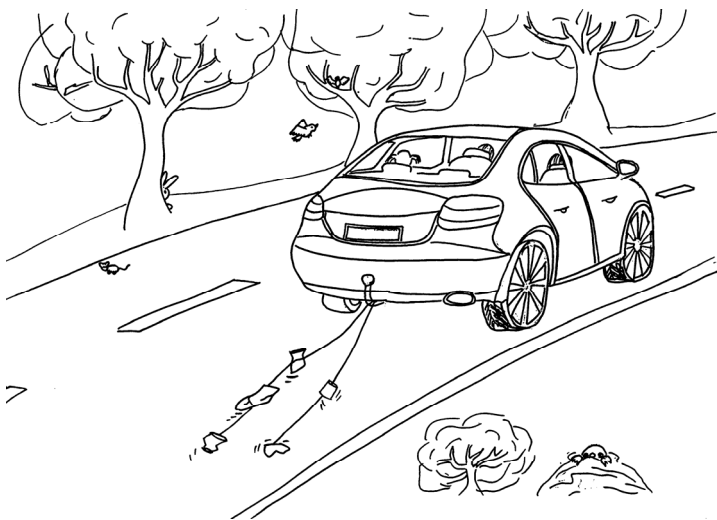
Az üldögélő felnőttek mosolyogva bólogattak:

– Isten hozott, Réka! Érezd jól magad a városunkban és az iskolában is!

A kis család körbesétált a téren. Nézegették a parányi, ízléses kirakatokat, majd beültek egy fagyira a város híres-neves cukrászdájába. A teraszon elfogyasztott friss gyümölcscsel dúsított

fagylaltkehely fenséges volt. Réka az utolsó falatot is kikanalazta a kehelyből.

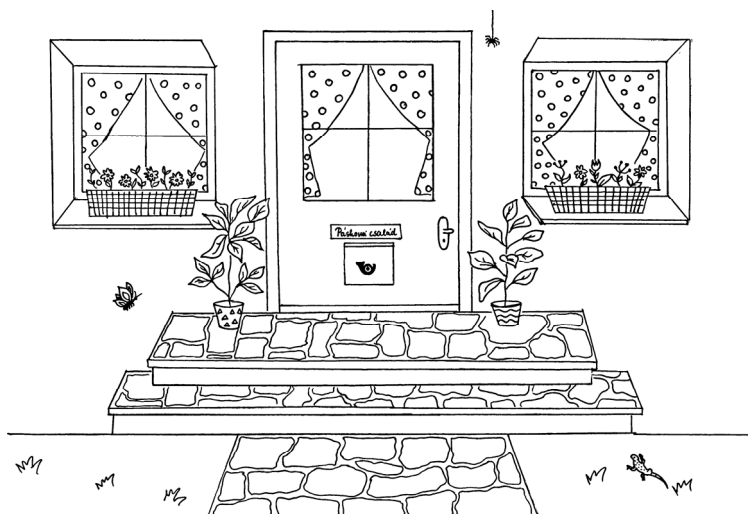
Anyuka és kislánya nézelődött volna még a hangulatos téren, ám Berci apu szeretne volna, hogy minél előbb hazaérjenek és Réka meglássa az új birodalmukat.

– Hölgyeim, beszállás! A kocsi előállt – szólt hajlongva, miközben kinyitotta az autó ajtaját. Észre sem vette, hogy kislánya közben a vonóhorogra akasztott valamit. Akkor kapta fel a fejét, amikor elindultak. Rettenetes csörömpölést hallott. Döbbenetn nézte a zsinóron lógó csengetyűt, fémdobozt, kiskanalat.

– Dédapapa ajándéka – nevetett Réka. – Kérte, hogy a házhoz közeledve tegyem a vonóhorogra. Az utca lakói így értesülhetnek az érkezésemről.

– Oké. A házig csörömpölünk – bólintott Berci apu. – Remélem, nem rémítjük meg a szomszédokat!

Lassan, különös zeneszóval vonultak. A járókelők kedvesen integettek.

A család több évig külföldön élt, mert a családfő ott vállalt munkát. A nemzetközi intézettel kötött szerződés lejártá után budapesti lakásukba érkeztek vissza, melyet rövidesen eladtak. Helyette vásárolták a kisvárosi házacskát.

A felújítás és a berendezés idejére a hét éves Rékát levitték Dombaljára, Berci apu szüleihez.

A nyár a fiatal szülők számára kemény munkával telt, de meglett a gyümölcse. Elkészült a ház, az elmúlt héten beköltöztek. Érthetően alig várták a pillatatot, amikor kislányuknak megmutat-hatják új otthonukat.

A mi házunk? A mi házunk!

Kalandtúra az új házban

A ház a hegy derekán szalagként körbefutó utcában állt. A terméskő kerítés oldalában egy gombnyomásra feltárult a garázsajtó. Az autó bekanyarodott, a zenebona megszűnt. Egy perc múlva édesapa ölbe kapta Rékát.

– Kisasszony, elfogad idegenvezetőnek? – Megvárta a bólintást, majd széles karmozdulattal körbemutatott: – A ház alsó szintjén, a garázsban állunk. A mellette lévő helyiség a kamrát helyettesítő tároló. Mint látható, már van a polcokon néhány üveg lekvár, befőtt, savanyúság, a kosarakban zöldség, amit Dombaljáról hoztunk. Nagy a hely, sok minden elfér benne. A tárolóval szemben látható másik helyiség a mosókonyha és a szárító. A harmadik konditerem lesz. Egyelőre üres, majd később berendezzük. Hölgyeim, parancsoljanak befáradni!

Berci apu kitárt egy átlátszó, üvegszerű ajtót, Rékát és az anyukáját betessékelté az ugyancsak átlátszó kabinba. Megnyomott egy magasan lévő gombot, a szerkezet zaj nélkül, azon nyomban elindult.

– Ez micsoda? – tudakolta a kislány.

– Ez bizony lift – válaszolta édesapja. – Aprócska, célszerű, kényelmes. Ami a legfontosabb, „gyerekbiztos”! – mutatott nevetve a magas kapcsolókra. – Házi szabály, a gyermek csak felügyelettel kezelheti.

– Ha, ha! Szerinted elrontanám? Lehet, hogy néhány nap múlva felérem. Növésben vagyok.

Édesapja nem válaszolt az aprócska hepciáskodásra. A lift megállt. Kiszálltak.

Nagy, tágas, világos helyiségbe érkeztek, melyet boltív választott ketté. A boltív oldalában hatalmas kandalló terpeszkedett, előtte kényelmes bőrkanapé állt asztallal, öblös fotelekkel.

– Ez a nappali! – mutatott körbe édesapa. – A kandallót egy helyi kályhászmester építette, szerrint befűti a teljes szintet.

Két falfelületet a földtől a mennyezetig könyvespolc borított, az egyik sarokban televízió és lemezjátszó, a másikban hangulatlámpa állt. Édesanya beült az egyik kényelmes fotelbe.

– Itt fogunk beszélgetni, pihenni, olvasni, zenét hallgatni.

– És innen fogunk telefonálni Dombaljára – tette hozzá Réka.

A boltív másik oldalát nagy étkezőasztal foglalta el, körülötte székekkel. A fal melletti tálaló szekrényben tányérok, poharak, tálak sorakoztak. Távolabb, a tálalópult mögött volt a tágas, minden kényelemmel felszerelt konyha.

A konyhát és az étkezőt elválasztó pult folytatásként egy aprócska faajtó állott. Réka elcsodálkozott.

– Ilyen kertajtója van Reza néninek Dombalján! Miért kell a lakásba kertajtó?

– Nem kertajtó. Gyermekmegállító – válaszolt nevetve édesapa. – Így tettük gyerekbiztossá a konyhát. A tűzhely körül néha veszélyes dolgok

történnek. Megnyugtatóbb, ha olyankor édesanyád becsukja a kisajtót.

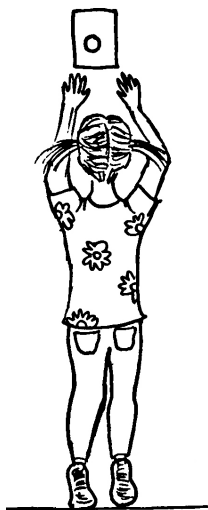
– Tudok vigyázni, nagylány vagyok! Főzni is tudok, nagyfi megtanított – önérzeteskedett Réka.

– Elhisszük. Mi azonban már a kistestvéredre is gondoltunk, aki egy év múlva itt fog mászkálni, és mindenre kíváncsi lesz. Kellenek az óvintézkedések.

– Jól van, ha a testvérkém miatt készült, elfogadom. – Szakértő szemmel megnézte az ajtót, és hozzá tette: – Egyébként ezt a zárat tudom kezelni. Reza nénié sem jelentett gondot. Ki tudom nyitni, és be tudom zárni. Megmutassam?

– Elhisszük. Menjünk inkább tovább! Szeretnéd látni a szobádat?

– A szobámat? Persze, hogy szeretném! Hol van? Remélem, nincs elkerítve!

Réka birodalma

A ház az udvar felé hosszan folytatódott. Csendes, védett volt, itt alakítottak ki három hálósobát. Az elsőt kapta Réka, a középső a szülőké lett, a harmadikba pedig a születendő testvére fog majd beköltözni. Egyelőre nem rendezték be, karácsonyra, amikor meg születik a baba, készen lesz.

Édesapa kitárta az első ajtót, hagyta, hogy kislánya ismerkedjen új birodalmával. Az udvarról a kitárt ablakon keresztül beáradó napfény beraagyta a szobát. A közeli hegy felől friss, tiszta levegőt, levélsusogást, madárdalt hozott a szél.

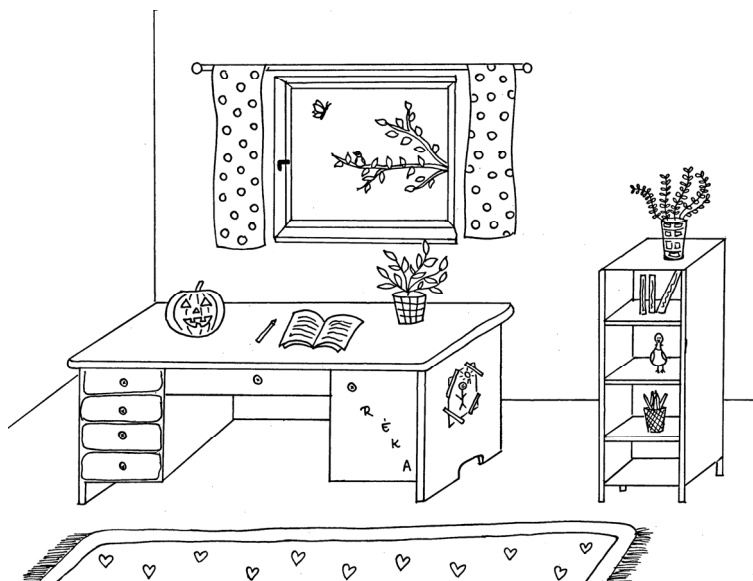
Az ablak előtt íróasztal, mellette jobbról-balról alacsony polc állt. Néhány régi meséskönyvét és kedves játékát édesanya rápakolta, a többség azonban dobozokban állt.

– Úgy gondoltam, hagyom, hogy te keress helyet minden könyvnek, játéknak, csecsebecsének,

tanszernek, és mindannak, amihez ragaszkodsz – mosolygott édesanya Rékára.

Réka átölelte anyukáját.

– Oké, köszönöm. Segítesz, ha szépen kérlek? – Megvárta a bólintást, majd az új íróasztalában gyönyörködött. A hozzá tartozó szék nem forgott, nem volt teleszkópja, sem guruló lába. Négylábú, „gyerekbiztos” szék várta Rékát.

A szülők hálósobájával közös falon széles, fa-keretes ágy állt, vele szemben szekrények, polcok.

– Tetszik? – kérdezte édesanyja.

– Igen. Nagyon tetszik. Köszönöm – válaszolta őszinte örömmel. – Tévém nincs?

Édesanyja megsimította kislánya fejét.

– A televízió a nappaliban van. Ott fogjuk nézni. Ide nem szükséges. A mi szobánkban sincsen.

– Jó, jó. Csak kérdeztem. Dombalján sem volt, mégis jól éreztem magam.

Réka kipróbálta az ágycsúszóját, az íróasztalt, a széket, kinyitogatta a szekrények ajtaját, megtapogatta a polcokat, felkapcsolta és lekapcsolta a villanyt, bukfencezett a szőnyegen, elterült a közepén, nevetve hívta a szüleit:

– Gyertek ti is, egy kicsit hempereljünk! Olyan finom puha a szőnyeg! Anya óvatosan, nehogy megijedjen a kistesó! Szerintem ő is élvezni fogja!

Mit volt mit tenni, édesanya és édesapa térdre ereszkedett, majd lehuppant Réka mellé. Hancúroztak, nevetgéltek. Réka boldogan fúrta be magát szülei ölelésébe.

– Egyedül fogok aludni a szobámban? Mi lesz éjszaka, ha félni kezdek?

Édesapa átölelte kislányát.

– A melletted lévő szobában alszunk. A szuszogásodat is hallani fogjuk. Ha hívsz bennünket, vagy leesel az ágyról, bejövünk.

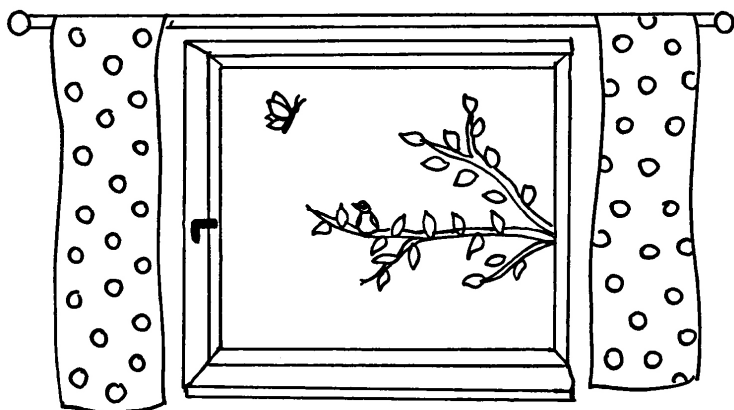
– Nem szoktam leesni az ágyról! – fortyant fel Réka. – Na jó, előfordult, de nagyon ritkán, és nagyon komoly oka volt. Most ne beszéljünk róla! Inkább hempereljünk!

– Rendben, de édesanyádat kímélni kell. Óvatosan dögönyözd, vigyázz a pocakjára! – intette

édesapa. Biztos, ami biztos, ügyesen elgurgatta Rékát a szőnyeg szélére.

Réka visított, kapálózott, járt a keze, lába, mint a hátára esett bogárnak.

Kis idő elteltével kimerülten nyúltak el, pihegve bámulták a mennyezetet. Kistesó még nem fáradt el, vidáman rúgkapált anya pocakjában.

Irány a galéria!

Édesapa felkapta Rékát, mint egy rongybabát.

– Nézzük meg a galériát! Gyerünk!

Széles, faragott falépcső vezetett a galériára.

– Lifttel, vagy gyalog? – kérdezte édesapa.

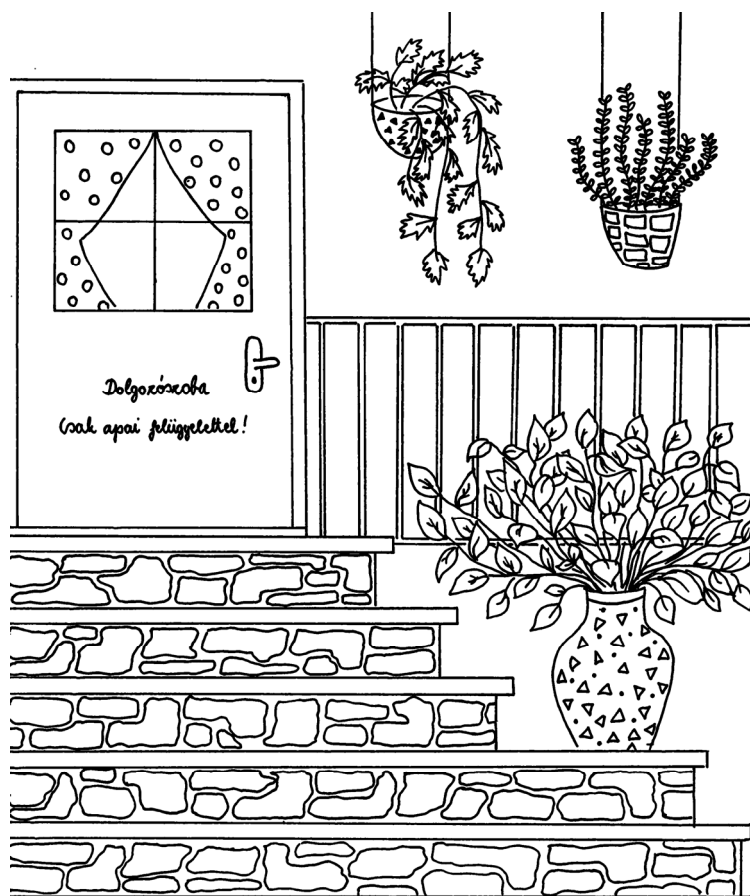
– Gyalog fel, lifttel le! – rikkantott Réka. Leugrott apa öléből, szaladt a lépcső felé.

Édesapa utána szólt:

– Lassan a testtel, szélvész kisasszony! A lépcsőn nem tanácsos szaladgálni!

A hang terjedése ezúttal megcáfolta a fizika törvényét. Mire a kislány füléig eljutott, ő már a galériáról integetett.

A galériát egy légtérbe építették a nappalival. Mélyen benyúlt föléje. Gyönyörű fakorlát szegélyezte.

A korlát mellett a sok virág szemet gyönyörködtetett, ugyanakkor elzárta a kíváncsiskodó gyermekeket a korlát közvetlen közeléből. Ezt is igyekeztek „gyermekbiztossá” tenni, mint annyi mindent a házban.

Berci apu íróasztala a galéria belső sarkában állt, rajta számítógép, mellette nyersvászon bevonatú kényelmes kanapé és öblös fotelek.

– Ez az én munkasarkom. Kérem, hogy itt semmihez ne nyúlj, az lesz a legjobb, ha egyedül fel sem jössz!

Édesapa ezúttal komolyan beszélt. Rékának eszébe sem jutott alkudozni. Kicsi kora óta arra nevelték, hogy édesapja dolgaihoz nem volt szabad nyúlnia, akkor sem, ha kiterítve a szoba közepén hagyta.

Az „L” alakú galéria másik feléből három ajtó nyílt. Édesapa sorban kinyitotta mindegyiket.

– Ezek a vendégszobák. Itt fognak lakni dédmamáék és nagymamáék, amikor eljönnek hozzánk.

– Jaj, de jó! – tapsikolt Réka. – Mikor jönnek?

– Reméljük, a jövő hét végén. Együtt megyünk az évnyitóra.

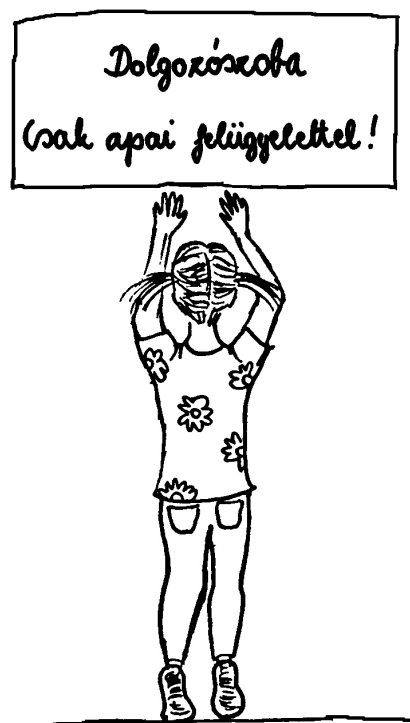
– Alig várom őket! Nagyon hiányoznak! Nagyon szeretek velük lenni. Olyan jó volt Dombalján! Az évnyitóra lehet vinni kedvenc állatot is? Ancia szerintem szívesen részt venne az ünnepségen.

– Megbeszéljük a nevelőszülővel – nevetett édesanya. – Ancia ügyében ő hoz döntést.

A vacsorát a házhoz tartozó tágas, muskátlival szegélyezett teraszon fogyasztották, mely aprócska belső udvarra nézett. Családi szokás szerint megbeszélték a másnapi teendőket, telefonáltak Dombaljára, és pihenni tértek.

Amíg édesanya a fürdőszobában tevékenykedett, Berci apu mesélt Rékának. Réka félálomban hallotta, hogy a szülei a mese befejeztével jó éjszakát kívántak neki. Megpuszilták, betakargatták, lábujjhegyen kimentek, és lekapcsolták a villanyt. Az ajtóból ismét puszit dobtak, integettek, majd elvonultak a hálósobájukba.

– Ha félek, bemegyek hozzátok! – suttogta Réka. – Jó éjszakát!

Különös illatok, varázslatos tárgyak a papírboltban

Reggel fél hétkor óracsörgésre ébredt a család.

Réka belebújt puha köntösébe, papucsot húzott, átcoszogott a szüleihez. Átölelte anyukáját, „jó reggelt” puszit adott.

– Egyetlen nagyot aludtam, egyszer sem ébredtem fel, nem is félttem. Ügyes vagyok?

Marcsi anyu mosolyogva nyomott cuppanós puszit a feléje hajoló arcocskára.

– Jó reggelt, csillagvirágom! Örülök, hogy jól aludtál, annak különösen, hogy nem féltél! Köszönj apucinak is!

Réka belefúrta magát édesapja kitárt karjába.

Csengettek a bejáratnál. Megérkezett a pékségből a futár. Édesanya kiment a kapuba, átvette a friss péksüteményeket, behozta, kicsomagolta, és

a megterített asztal közepére helyezte. A nappalit finom illat töltötte be.

– Gyertek, üljetek asztalhoz, kész a reggeli! – hívta férjét és kislányát.

A kitárt teraszajtón beragyogott a reggeli nap-sugár. Jókedvűen, jó étvággal falatoztak.

Édesapa hamarosan készülődni kezdett. Indult dolgozni a fővárosba. Autóval ment a külvárosig, onnan tömegközlekedéssel az egyetemig.

Édesanya a saját munkahelyén már a hazaköltözésüket követően bejelentette, hogy ebben a tanévben nem szándékozik tanítani, mert karácsonyra kisbabát vár. Rékát fél napos iskolába íratják, így a délutánokat együtt tudják tölteni.

Miután Berci apu elment, édesanya Réka segítségével rendet rakott a szobákban, mindketten átöltöztek, és elindultak vásárolni. Tíz perc séta után az ismert téren voltak.

Elsőként a papír- és írószerboltot keresték fel. Az üzletben a délelőtti időpont ellenére sok vásárló volt, a pénztárnál hosszú sor kanyargott. Válogattak az anyukák, csicseregtek, nyafogtak a gyerekek. Az eladók mindenkinek türelemmel segítettek.

Rékának felcsillant a szeme a sok különleges írószer láttán. Azt sem tudta, melyik polchoz lépjen. Élvezettel tapogatta a gyönyörű, színes borítójú füzeteket. Meglepődve tapasztalta, hogy nemcsak szépek, hanem egyik-másik illatos is. A

barna mintájú füzetek csokoládé illatot, a rózsaszínűek rózsá illatot, a lilák levendula, a sárga mintázatúak vanília illatot árasztottak.

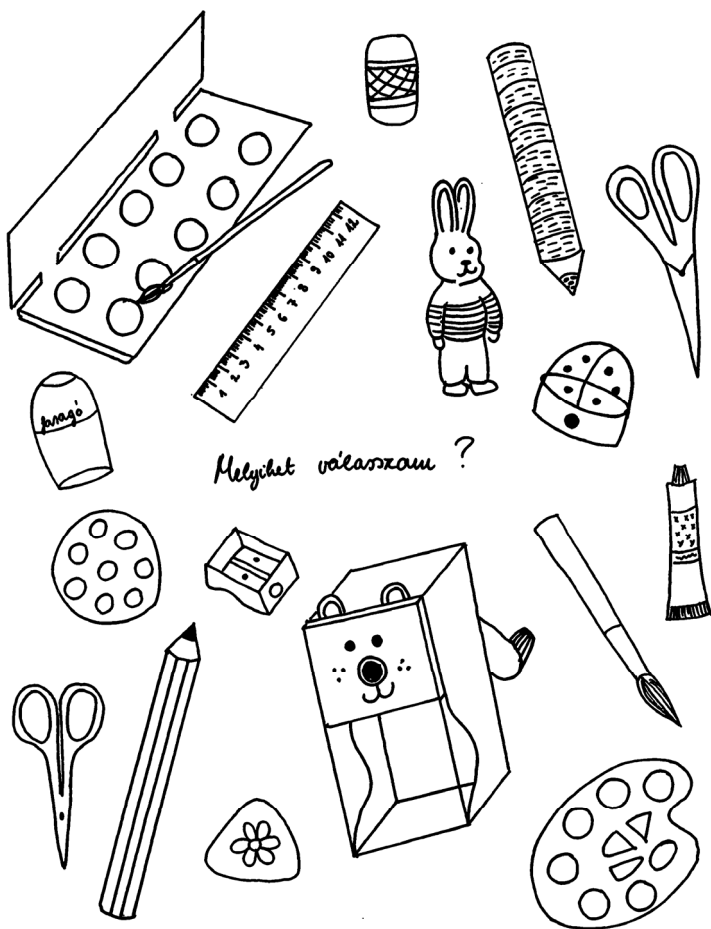
Anyukája látta a közelgő veszélyt. Biztos, ami biztos, megegyezett a kislányával, hogy először minden szükséges, az iskola által ajánlott felszerelést összegyűjtenek. Utána esetleg választhat Réka otthonra illatos füzetet, radírt, ceruzát, faragót.

Réka leghosszabban a radírok között időzött. Élvezettel tapogatta és szagolgatta őket. Néhányat kipróbált, majd kiválasztotta a számára legérdekesebbet: egy „R” betű alakút és egy picike, furcsa módon cukor illatú kukacformájút. A radírkukac több részből állt. Szét lehetett szedni, minden ízét külön-külön használni.

Sóvároგva nézte a polcon sorakozó gömböc, elefánt, süni, egér, malacka, nyuszi, virág, ceruza, rúzs, úrhajó, baba, méhecske, varázsló, bohóc, vonat, autó, hajó, és Isten a megmondhatója, még hányféle alakú és méretű radírt. Legszívesebben valamennyit beletette volna a kosárba. Édesanyja azonban csak kettőt engedélyezett.

Ugyanez történt a faragókkal teli polc előtt is. Először a nagyméretű, íróasztalra szerelhetőket nézegette. Közös megegyezéssel egy átlátszó testű teknősbékára esett a választás, amelynek a lábain tapadókorongok voltak. Azokkal lehet majd az íróasztalra rögzíteni, a ceruzát a teknőc szájába illesztve pedig faragni.

Az eladó megmutatta a használatát. Úgy tűnt, mintha a zöld teknőc mohón rágta volna a ceruzát. Réka megbabonázva fogta a kezében.

– Nézd, édesanya! Úgy néz rám a golyó szemével, mintha azt mondaná: „Légy szíves, engem válassz!” Muszáj elvinni! Te is bánnád, ha

itt hagynánk. Kicsi, tolltartóba rakható faragót is választhatok? – váltott témát, miután anya rábólintott a teknőcre.

A kínálat a rádiók választékával vetekedett. Gömbök, piramisok, űrhajók, labdák, békák, sünök, boszik, tücskök, egerek, úrlények tátogatták műanyag szájukat, hogy bekapják a faragásra váró ceruzákat és színeseket.

– Hogyan lehet ennyi aranyos közül csak egyet választani? – próbálkozott Réka.

Anyukája nem sétált bele a kelepcebe. Határozottan válaszolt:

– Egyet kapsz! Okosan teszed, ha döntesz!

Réka belenyugodott a megváltoztathatatlanba.

– Hm! Ez nem jött be! Kénytelen leszek csak egyet választani. Legyen ez az egérke! Emlékeztet Kamillára.

Mindenesetre még egy kísérletet tett: – Nem lehetne egy másikat is?

– Nem – hangzott a rövid válasz. – Nézzük inkább a tolltartókat, és a táskákat! Milyen tolltartót szeretnél?

A vezércsel hatásosnak bizonyult. Réka átsétált a tolltartókkal teli polchoz.

Micsoda kínálat volt!

Lehetett kapni kicsit, nagyot, emeleteset, csatosat, cipzárását, szétnyithatót, puha- és keményfedelűt, mesefigurását, feliratosat, átlátszót, henger alakút, doboz formájút. Minden volt, ami szem-szájnak ingere.

Egy csattal záródó, lapozható modellt választottak, ami mindkettőjüknek tetszett.

Ezután a táskákhoz mentek. Itt sem volt egyszerű a helyzet. A divatos hátizsákok mindenféle színben és formában, figurákkal, feliratokkal, pántokkal, csatokkal díszítve kínálták magukat.

Nem kevés furfanggal sikerült Rékát rábeszélni egy gyönyörű szilvakék színű hátitáskára. Kemény oldala, két nagy rekesze, három külső zsebe, és ami a legfontosabb, erős, széles, kényelmes pántja volt. A csatok fényre megcsillanó prizmából készültek. Jól illeszkedett a hátra, nem csúszkált, nem gyűrődött, nem húzta le a vállat.

Édesanya örült, hogy Rékának tetszik, ezért kicsit engedékenyen hagyta, hogy néhány cifra apróság még a megtelt bevásárló kosárba kerüljön.

Az árakról ne beszéljünk!

Legyen elég annyi, hogy édesanya mély levegőt vett, amikor a pénztárnál fizetésre került a sor. Azt is elárulom, nem azért, mert kevés volt az üzletben az oxigén. Nem is kistesó jelezte mocorgásával, hogy ő is szeretne ajándékot kapni. Sokkal inkább a fizetendő összegnek szólt a sóhajtas.

– Hátadra veszed az iskolatászkádat? – kérdezte anyja az üzletből kilépve.

Réka tagadóan rázta a fejét:

– Nem. Ma még nem vagyok iskolás.

– Jól van, nem erőltetem. Vigyük akkor a bevásárló szatyorban! Légy szíves, fogd meg az egyik fülét, segítsél cipelni!

Így ballagtak egymás mellett a járdán, jobbról édesanya, balról Réka, középen a bevásárlószatyor, benne az új iskolatáskával és a tanszerekkel.

Réka vissza-visszatekintett az üzlet felé.

Közben arra gondolt, mit kérne, ha egy tündér felajánlaná, hogy teljesíti három kívánságát. Biztos visszamenne néhány faragóért, az illatos rádi-rokból összeállítana egy állatkertet, és kérné azt a gyönyörű átlátszó fedelű tolltartót, amit olyan sokáig nézegetett.

De az is lehet, hogy varázsceruzákat és varázstollakat választana, amelyeket ugyancsak nehéz szívvel hagyott a boltban.

Sajnos a mesebeli tündér másfelé járt.

Látogatóban a pufi arcú pék bácsinál

A tér közepén Réka megállt, beleszippan-
tott a levegőbe. Úgy érezte, Dombalján
van, nagymama konyhájában. Ott voltak
ilyen mennyei illatok kalácssütéskor. Körülné-
zett. A péküzlet előtt álltak.

– Bemegyünk, leadjuk a holnapi rendelést.
Gyerünk! – mondta anyukája, és nyitotta az üzlet
ajtáját.

A kitáruló ajtó egy kis csengettyűbe ütközött,
melynek hangjára bóbitás fehér sapka jelent meg
a pult mögötti ajtóban, pirosszögcsigák, pufi arcú
gazdájával.

– Isten hozta a kedves vendégeket! – köszönt
széles mosollyal. – Nemde a tegnap nálunk járt
család hölgytagjaihoz van szerencsém? Ízlett a
reggeli küldemény? Fáradjanak beljebb! A leg-
jobbkor tetszettek érkezni! Most vettem ki a ke-

mencéből legújabb különlegességünket. Tessenek kérem megcsodálni!

A pufók arcú pékmester mindezt egy szuszra, fülíg érő szájjal mondta. Kezében hatalmas, süteményekkel teli tálcát egyensúlyozva, mosolyogva közeledett.

– Asszonyom, megkínálhatom fahéjas szilvás batyuval? Muszáj elfogadnia, elsősorban a kisbaba miatt!

Magyarázatképpen tapintatosan édesanya pocakjára nézve, halkán hozzátette: – Látom, babát tetszik várni. Azért bátorkodtam mondani.

A pirospozsgás arcú pékmester ellenállhatatlan kedvességgel nyújtotta óriási, szilvás batyukkal megrakott tálcáját. – Nagyságos asszonyom, parancsoljon megkóstolni!

Édesanya orrát megcsiklandozta a süteményekből áradó illat, természetesen nem bírt ellenállni. Levett a tálcáról egy gyönyörű, illatozó szilvás batyut. Dicsérte gusztusos, ízléses formáját.

– Nagyon köszönöm, feltétlen megkóstolom. A reggeli küldemény is különösen finom volt, köszönjük. Szeretném átadni a holnapi rendelést, bár úgy tűnik, rögtön ki is egészítjük – válaszolt édesanya kedves mosollyal.

Réka eddig bírta szótlanul.

– Pékbácsi kérem, én is nagyon várom a kisbabát! Kaphatok kóstolót a szilvás batyuból?

A pékmester majdnem elejtette megrakott tálcáját.

– Szóval te is várod a babát? Nahát! Akkor bizony muszáj elfogadnod egy kövér szilvás batyut! Parancsolj! Melyik a legszimpatikusabb?

Réka alaposan szemügyre vette a tálcán terpeszkedő péksüteményeket. A világért sem akart elhamarkodottan dönteni.

– Köszönöm! – szólt boldogan, és leemelte a legdundibb süteményt. Azon mód bele is harapott.

– Felséges! – állapította meg. – Dédpapa azt mondaná, felséges, mint a Mersics mácsikja! Ez azt jelenti, hogy különösen, jellegzetesen finom – fűzte hozzá a magyarázatot, látva a pék bácsi ér-

tetlen tekintetét. – Dombaljai speciális kifejezést tetszett hallani. Ott élnek a nagyszüleim és a dédszüleim. Náluk töltöttem a nyarat. Dédpapámtól tanultam az előbb hallott helyi szólásmondást. Különleges süteményhez különleges szólásmondás illik! Igaz? Több közmondást is tudok, nem csak ezt az egyet. Mondjak? Például: Fincsi, mint Lincsi mama palacsintája. Helyesbítetek: Majdnem olyan fincsi. Ez a közmondás az én specialitásom, kedvemre módosíthatom.

A pék bácsi bölcsen bólogatott. Bajusza érthetetlen módon remegett, pedig nem volt huzat. Csak nem a nevetését igyekezett visszafojtani?

Miután Réka befejezte az előadását, a pék bácsi visszatért a pultjához.

Édesanya rendelt hármat a szilvás különlegességből is a reggeli csomagba. Megköszönte a szíves vendéglátást, Rékával együtt indulni készült. A pékmester fiatalos fürgeséggel ugrott az ajtóhoz. Szélesre tárta, mélyen hajlongva köszönt el.

– Kezüket csókolom, hölgyeim! Legyen máskor is szerencsém! Tessenek csak jönni, mindig örömmel látom önöket! A reggeli küldemény pontosan meg fog érkezni! Pityu bá' szava garancia.

Mosolyogva még utánuk kiáltotta:

– Asszonyom! Gratulálok a kislányához!

Még két nap

Reggel levelet hozott a postás. Értesítették a kedves családot, hogy az első osztályos tankönyvek és munkafüzetek átvehetők az iskola könyvtárában.

– Nagyszerű! – mondta édesanya. Besétálunk az iskolába, átvesszük a könyveket. Kicsit körül is nézünk az épületben, megpróbáljuk megkeresni a leendő tantermedet. Talán egy-két osztálytársaddal is találkozunk.

Réka ugrándozott örömében. Szaladt átöltözni, percek múlva útra készen toporgott anyukája mellett.

Az iskolában az előzékeny könyvtáros néni névre szóló tankönyvcsomagokkal várta az érkezőket.

Réka boldogan vette át a könyveket, munkafüzeteket. Édesanyja kezét fogva kicsit sétálgatott

az iskola folyosóján. Bekukucskáltak a tantermekbe, megtalálták az első osztályosokét is. Nagyon szép, barátságosan berendezett, világos tanterem volt, mindkettőjüknek nagyon tetszett.

– Itt biztosan jól fogod érezni magad! – mondta édesanya a kislányának.

– Szeretném! – válaszolt Réka.

Az iskola kapuján hirdetés figyelmeztette a családokat a tanévnyitó ünnepély időpontjára. Réka szíve megdobbant.

– Már csak kettőt kell aludnom!

– Bizony kettőt, csillagom – mosolygott édesanya. – Kettőt alszunk és a kislányom iskolás lesz. Nagyon várjuk, ugye?

Réka kicsit bizonytalanul bólintott.

Otthon kibontották a csomagot, megnézegették a tartalmát. Réka csillogó szemekkel lapozgatta az olvasókönyvet, közben boldogan kurjongatott:

– Ezt a betűt ismerem! Ez az A! Ezt is ismerem! Ez az R! Ezzel a betűvel kezdődik a nevem! Ezt is ismerem! Ez az M! Ezzel kezdődik a te neved, anyuci! Eltaláltam?

– Igen, édesem, eltaláltad! Ha ilyen jóban leszel a betűkkel, gyorsan megtanulsz olvasni. Most, hogy megnéztük a könyveidet, mindegyiket megjelöljük, hogy az iskolában ne keverd össze a padtársadéval.

Édesanya finom fehér papírból téglalapokat vágott, mindegyiket szívecskékkel rajzolta körbe. Odatette Réka elé.

– Kiszínezed, hogy szebb legyen?

A kislány keze nyomán gyönyörű színes szívecskék pompáztak a lapokon.

– Nagyon szép! – mondta édesanya. – Középre ráírom a nevedet, utána felragasztjuk a könyvek, munkafüzetek borítójára.

– Hadd írjam én! – kérlelte Réka.

– Hogyan, édesem? Nem tudsz még írni.

– De tudok! Nézd! – Kezébe fogta a tollat és az egyik címke közepére szépen ráírta: RÉKA.

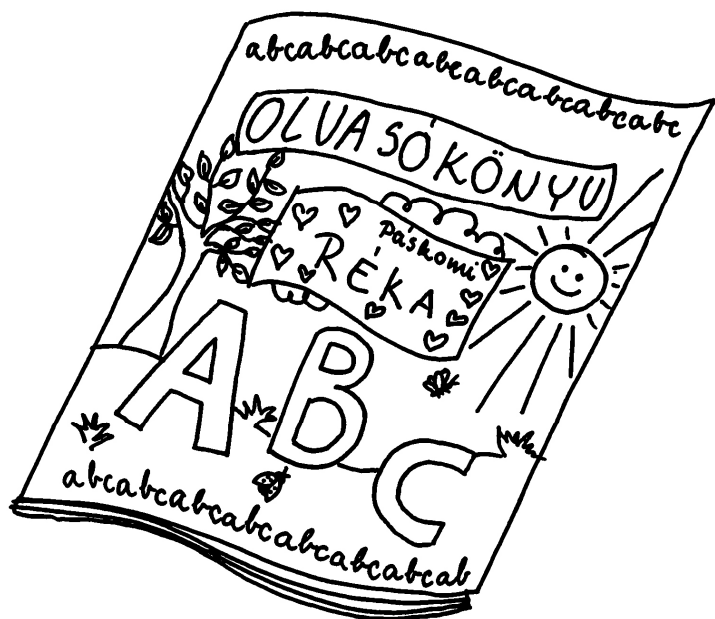
Édesanya szeme kerekre nyílt.

– Mikor tanultál meg írni?

– Dédikém megmutatta, hogyan kell leírni a nevemet. Azt is elmesélte, hogy ő és dédpapa régen ilyen betűkkel tanították először írni a gyerekeket.

Réka minden lapocskára rárajzolta nyomtatott nagybetűkkel a nevét. Dolgozott kézzel, lábbal, néha a nyelvét is kidugta buzgalmában. Kedvesen szölongatta, kérlelte a betűket, hogy szépek legyenek.

Édesanyja szeretettel nézte lánya igyekezetét. Amint egy címke elkészült, felragasztotta egy-egy könyvborítóra. Amikor valamennyivel elkészültek, egymás mellé fektették a szőnyegre, és boldogan nézegették.

Édesapa percek óta a szorgoskodó hölgyeket csodálta. Réka és édesanyja észre sem vette az érkezését, annyira belemerültek a munkálkodásba.

– Szervusztok, kincseim! Új szőnyegünk van? Ezentúl könyveken fogunk sétálni a gyerekszobában?

– Apa, mindig viccelsz! – Réka boldogan ölelte át édesapját. – Most készültünk el a tankönyveim jelölésével és borításával. Nézd apa! El tudod olvasni, mit írtam a címkére?

Apa bólintott.

– Jó, akkor próbára teszek. Olvasd el, mit írtam erre! – Réka apja orra alá dugta olvasókönyvét.

– Réka.

– Talált! Tényleg ezt írtam. A körülötte lévő szíveket anya rajzolta. Ugye milyen szépek? Mosolyognak. Ha az iskolában leszek, és ránézek a szívecskékre, mindig anyára fogok gondolni.

Édesapa megcsodálta a mosolygó anyaszívecskéket, és előállt ötletével.

– Van egy szépen fogó tollam. Felírhatom a keresztneved elé a családunk nevét? Szeretném én is kivenni a részemet az előkészületekből!

Réka pusztit cuppantott apukája arcára.

– Nagyon jó ötlet! Elfogadom! Hozzáfoghatsz apucikám, nézzük, milyen ügyes vagy!

Édesapa azon nyomba előkapta a varázstollát és szép apró betűkkel ráírta minden címkére: PÁSKOMI. Nagyon vigyázott, hogy a gyönyörű szívecskék és a RÉKA felirat ne sérüljenek.

Ismét megcsodálták a másodszor is kész alkotásokat.

Réka repdesett.

– Köszönöm, édesanya! Köszönöm, édesapa! Az én tanszereimen a bolti címkék helyett egyéni jelölések pompáznak. Nagyon boldog vagyok!

Hatalmas pusztikat cuppantott szülei arcára, majd hirtelen felugrott. és elkurjantotta magát:

– És most hancúrozás! Kétváll!

Rávetette magát az éppen feltápászkodni szándékozó édesapára, aki nevetve adta meg magát.

– Rendben! Munka után jöhet a pihenés, avagy a játék!

Hagyta, hogy kislánya a hátára gurítsa, majd apró puha talpacskáival megmasszírozza az amúgy is kicsit fájós hátát.

Édesanya óvatosan felkapkodta alóluk a tankönyveket, nagyobb helyet biztosítva a hancúrozásnak.

– Jöhet egy kis párnacsata? – kérdezte, és két párnácskát dobott a hancúrozók közé. – Engedelmetekkel ebbe a fázisba én is bekapcsolódnék!

Az eddigi ricsaj újabb fokozatba lépett, mindenki mindenkire célzott és talált. Nemsokára kipirult arccal, pihegve ültek a szőnyeg közepén.

– Van egy ötletem! – mondta a soha el nem fáradó Réka felcsillanó szemmel. – Amíg kipihenitek magatokat, meséljete az iskoláskori élményeitekről!

Belefeledt édesapja ölébe és várta a mesét.

Édesapja és édesanyja kutatni kezdték az emlékezetükben olyan emlékek után, amelyek aktuálisan elmesélhetők.

– Nekem eszembe jutott valami. Kezdem a mesélést – mondta édesanya. Kényelmesen elhelyezkedett, és mesélni kezdett.

Anyu mesél Saciról

A legkedvesebb barátnőm volt.
Barátságunk iskolába lépésünkkel kezdődött, már az első napon „kilőttük” egymást. Kiharcoltuk, hogy egymás mellett ülhessünk, és ez sok évig így is maradt.

Bár mindketten harsányak, szókimondók, ugribugrik voltunk, a barátságunk tartós maradt. Mindkettőnknek nagy mozgásigénye volt, nehezen bírtuk mocorgás nélkül a negyvenöt perces tanórákat.

Történt egyszer, hogy Saci a tanórát a szokásosnál is hosszabbnak érezte. Nem bírta a strapabíró csővázás széken nyugodtan ülni. Forgott, hintázott, törökülésbe küzdötte magát, feltérdelt, a sarkára ült.

Mindent kitalált, hogy gyorsabban teljék az idő.

Egyszer csak valamilyen váratlan gondolattól sugallva a lábát nem előre nyújtotta, hogy a ha-

gyományos ülő helyzetbe kerüljön, hanem meg-gondolatlanul kidugta hátrafelé a szék háttámlája és ülőlapja közötti szűk résen.

Felállt a kicsit zsibbadt, bizsergő lábára. Ezzel a mozdulattal magára öltötte a széket. Háttámlával a hátán, pocakján az ülőlappal úgy festett, mint valami különös rajzfilmfigura. Próbált kibújni a váratlan fogságból, de inkább jobban beszorult.

Ekkor fülsüketítő hangon visítani kezdett, mi-közben székkal a hátán ugrándozott: – Segítség! Segítség! Jaj! Jaj! Segítsen már valaki!

A megdöbbent tanító néni azonnal odaszaladt.

– Nyugi, Sacikám! Segítek!

Saci nem látott, nem hallott, csak visított.

Megfeszítette magát, kezével ütemesen csap-kodta a hasát szorító szék ülőlapját, forgott jobb-ra-balra, miközben a szék lábaival akadályozta, ütögette a segíteni akaró tanító nénit, akinek igyekezete sikertelen, eredménytelen, hiábavaló volt. Nem tudta kiszedni a ficánkoló kislányt a szék fogságából.

Futárt küldött a karbantartó bácsiért, hogy jöj-jön gyorsan segíteni.

Ezermester Pista bácsi villámgyorsan megérke-zett. Hatalmas szerszámos ládájából jókora csa-varhúzót varázsolt elő, és pillanatok alatt szét-csavározta a széket. Szakszerűen leemelte a hát-támlát, a még mindig visító Sacit pedig kiemelte a kalodából.

Saci a visítást azon nyomban befejezte. Megtörölte könnyes szemét, megigazította zilált öltözetét, és kedvesen Pista bácsihoz fordult:

– Köszönöm, Pista bácsi! Ön aztán érti a dolgát! Gratulálok!

Majd a tanító felé fordult ártatlan mosollyal:

– Köszönöm, tanító néni. Elnézést kérek, nem így terveztem.

Széles mosolyt küldött az osztálytársai felé is.

Pista bácsi szakszerűen visszacsavarozta a szék háttámláját.

Saci ellenállhatatlan tekintetét ráemelte és szinte búgta:

– Pista bácsi kérem, újra használható a székem?

– Igen kisasszony, de csak hagyományosan, ülés céljára – mondta Pista bácsi, miközben elrakta a szerszámait. Megemelte sapkáját, és amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan távozott.

A tanító néni igyekezett minél előbb nyugalmat teremteni.

Saci is leült, kinyitotta a munkafüzetét, és belefeledkezett. Úgy döntött, megpróbál láthatatlanná válni, talán megússza a nagyon is jogos „hegyi beszédet”, ami a sejtésével ellentétben ezúttal elmaradt.

Nekem odasúgta:

– Szerinted nagyon béna voltam?

– Cseppet sem. Én sem tudtam volna kimászni abból a kalodából. Igaz, bele se másztam volna. Szabadulóművész azért ne legyél!

– Nem tervezem.
Így is lett. Saci barátnőm egészen más pályát
választott.

Apa mesél Piroskáról

Édesapa nehezen szánta rá magát a mesélésre. Oka a témában keresendő.

– Nekem is van egy emlékezetes sztorim, de csajos. Gondban vagyok, nem tudom, elmesélhetem-e.

Réka máris lecsapott a témára:

– Nem titkolhatod! Ennyi év elteltével elmesélheted, bármi történt is. El kell mesélned, különben a kíváncsiság kifúrja az oldalamat.

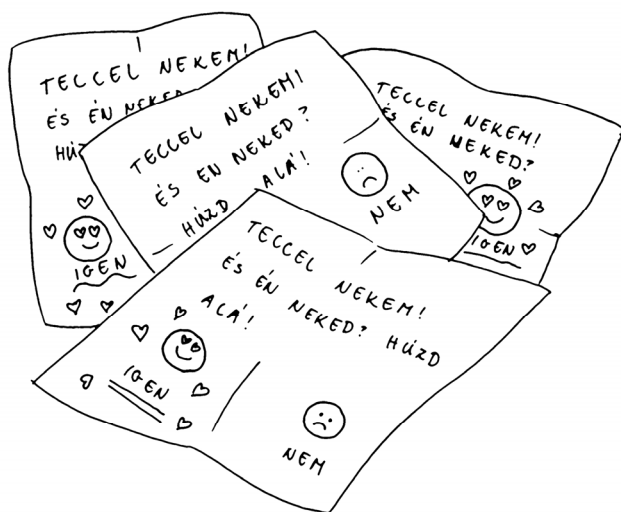
– Nekem is felkeltetted az érdeklődésemet – csatlakozott édesanya Rékához. – Halljuk!

– Rendben – adta be a derekát édesapa. – Történetem főhőse Piroska. Alsó tagozatban osztálytársak voltunk. Szép, okos kislány volt. Valamennyi fiú odavolt érte. Bámultuk, mentünk utána, örültünk, ha valamilyen kívánságát teljesíthettük.

Piroska tisztában volt személyes varázsával, azonban a biztonság kedvéért időnként tesztelt bennünket. Második osztályosok lehettünk, amikor egy alkalommal levelet adott a kezembe jelentőségteljes pillantások kíséretében.

A levélben ez állt: TECCEL NEKEM. (Így egyszerűen, két c-vel.) ÉS ÉN NEKED? HÚZD ALÁ: IGEN, VAGY NEM!

Gondolkodás nélkül aláhúztam az IGEN szót, és visszaadtam a levelet Piroskának. Büszke voltam, azt gondoltam, megütöttem a főnyereményt.

Délután boldogan újságoltam a hódításomat Gergőnek, legjobb barátomnak. Ő egy pillanatig zavartan nézett, majd hebegve bevallotta, hogy ő is ugyanilyen levelet kapott Piroskától, és természetesen az IGEN szót aláhúzva azonnal vissza is

adta. Álltunk, hallgattunk, a büszkeségünk elilant, a mosoly az arcunkra fagyott.

Rövidesen újabb fiú társunk érkezett fülig érő szájjal, és egy percen belül szemünk láttára múlt el földöntúli boldogsága.

Nem húzom az idegeiteket. Öten voltunk boldog, majd hervadt arcú kiválasztottak. Mind az öten megkaptuk a felkérést, és mind az öten benyújtottuk a pályázatunkat.

– Kicsit egysíkú Piroska fogalmazási készsége. Semmi változatosság – mondta Józsi barátom önmagát is vigasztalva. – Na de mit tegyünk?

A válságstábunk bőszen tanácskozott, amikor feltűnt a láthatáron Piroska. Tökéletes nyugalommal, mosolyogva közeledett.

– Megkaptam a válaszaitokat. Öt igen! Örülök, erre számítottam. Szerintem osszátok fel egymás között a tanítási hét öt napját. Mindenkinek jut egy nap, amikor hazakísérhet az iskolából. Sziasztok! – mosolygott, kis kacsójával kecsesen felénk intett és tovalibbent.

A válságtanácskozás új fordulatot vett. István megpróbálta menteni a fiúi önérzetét és bizonytalanul azt mondta:

– Nehogy a rőzse vigye az anyókat!

Tudtuk, hogy ő sem gondolja komolyan. Rövid időn belül osztozni kezdtünk a napokon.

Elsőként, büszkén vállaltam a hétfőt.

Bár a sztori nem került fel a sikertörténeteim listájára, számomra mégis kedves emlék maradt.

Tanévnyitó

Elérkezett a nagy nap. Réka ünneplőben, szülei és Dombaljáról megérkezett dédszülei kíséretében indult a tanévnyitóra.

Az iskola udvara ünnepi díszben várta a növendékeket és a hozzátartozókat.

Rékát váratlanul érte, hogy szüleit és dédszüleit a vendégek részére fenntartott székekhez kísérték, őt pedig leendő osztálytársai mellé ültették.

Az udvar közepén elhelyezett székeken ültek a diákok, jobbról és balról a vendégek, tanárok, énekkarosok. A diákokkal szemben, az első osztályosok közelében állt a szónoki dobogó, rajta mikrofonnal.

– Jaj, de árvának érzem magam! – sóhajtott Réka. Sóvárogva, gyámoltalanul integetett a bátorítóan mosolygó dédmamának. Szeretett volna hozzábújni. Búslakodásából a mellette ülő kisfiú billentette ki.

– Szia, Attila vagyok, a Pingvin óvodából jöttem, nem egyedül, több volt ovis társam itt ül a sorban, őket is ide írátták. Engem anyukám és apukám kísért az ünnepségre, ott ülnek a néni mellett, akinek az előbb integettél. Van egy gimnazista bátyám, ő nincs itt, ő is most évnyitózik.

Réka ránézett a barátságosan mosolygó fiúra. Még hogy a lányok a bőbeszédűek!

– Réka vagyok, most költöztünk a városba, és senkit sem ismerek – válaszolta. Sajnos a mosolyt nem tudta viszonzni.

Ekkor megszólalt a zene. Mindenki felállt, az énekkarosokkal közösen elénekelték a Himnuszt.

Amikor leültek, Attila oldalba bökte Rékát.

– Miért nem énekeltél?

– Sajnos még nem tudom a Himnuszt.

– Sajnálom! A megoldás egyszerű: tanuld meg! Minden magyarnak illik tudni és tisztelni a nemzete himnuszt, ezért amikor meghallja, álljon vigyázzba, ha teheti, énekelje.

– Rendben – súgta Réka. – Majd behozom a lemaradást.

A társalgás itt félbeszakadt, mert az igazgató bácsi elkezdte ünnepi beszédét.

Nagy örömmel, széles mosollyal köszöntötte a diákságot, a felnőtteket, kiemelt örömmel az első osztályosokat. Meg volt győződve arról, hogy mindenki szívrepesve várta az új tanévet. Lelkesen bizonygatta, milyen nagyon jó lesz itt mindenkinek.

Réka ezen a ponton maradt le a beszéd nyújtotta élmény további részéről.

Észrevette ugyanis, hogy a közeli kosárlabda palánkra szállt két vadgalamb. Egy darabig ők is hallgatták, hogyan lelkesíti az igazgató bácsi a diákságot. Bólogattak hozzá, időnként búgtak, burukkoltak, majd különös játékba kezdtek.

A palánk szélén csücsülő galamb lépett egyet a párja felé, és udvariasan arrébb lökte. A párja megadóan jobbra tottyant. Akkora újabb lépés, újabb tottyanás, és megint újabb lépés, újabb tottyanás következett. Így szép lassan a palánk másik széléhez ugrabugráltak. Onnan felröppen-tek vissza a kiindulási ponthoz, óvatosan landoltak, majd előlről kezdték a kiszorítósdit.

Rékát Attila zökkentette vissza a valóságba:

– Jó fej az igazgató bácsi. Remek képet festett az iskoláról. Mi a véleményed?

Réka már régen nem hallotta, miről lelken-
dezik az igazgató bácsi. Így aztán röviden válaszolt:

– Igen... igen. Szerintem is.

– Ennyi?

Rékának hála Isten nem kellett válaszolnia, mert közben rázendített az ének-
kar.

– Remélem, az ének alatt nem fog szóval tartani! – sóhajtott.

Rosszul gondolta. Attila ismét megszólalt:

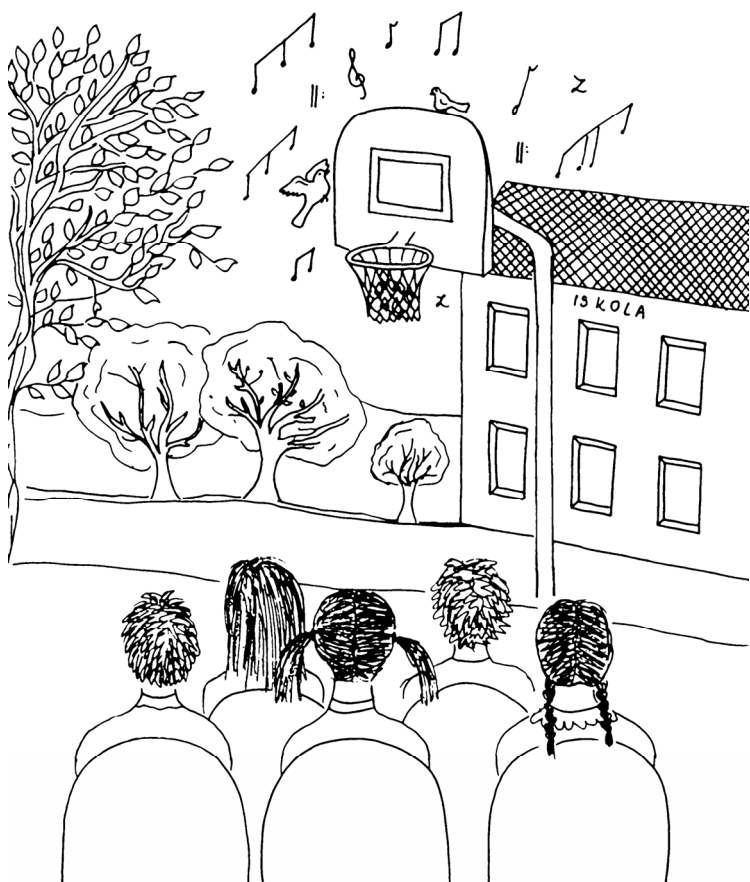
– Nicsak! Kottanéninek segítője akadt!

Valóban figyelemre méltó dolog történt. A kar-
vezető néni mellé odapattant egy kislány vala-

honnan a vendégek soraiból, és buzgón vezényelni kezdett.

Az énekkarosok vidámabban daloltak, a diákserg felélénkült, a felnőttek élükön a kórusvezető nénivel és az igazgató bácsival mosolyogtak.

A műsorszám végén a hívatlan karmester meghajolt, és fogadta a szerinte neki járó tapsot.

Hazafelé Réka megígértette a szüleivel, hogy amint lehet, elkezdik tanulni a Himnuszt. Így aztán este zengett a ház. A szülők és dédszülők énekeltek szólóban, duóban, közösen, egészen addig, amíg Réka azt nem mondta, hogy egyedül is megy. Kiállt vigyázzállásban a nappali közepére, és gyönyörűen elénekelte egyedül a Himnuszt.

Mire alváshoz készült, már tudta, hogy a Himnusz szövegét Kölcsey Ferenc írta 1823-ban, és Erkel Ferenc zenésítette meg 1844-ben.

Dédpapa azt is elmondta, hogy január 22-én van a Himnusz születésnapja, ami egyben a magyar kultúra napja is.

Esti mese mellé dédmama felolvasta a Himnusz teljes szövegét, ami nagyon hosszú vers, Réka mégis csendben meghallgatta. Nemzetünk Himnuszának jár a tisztelet.

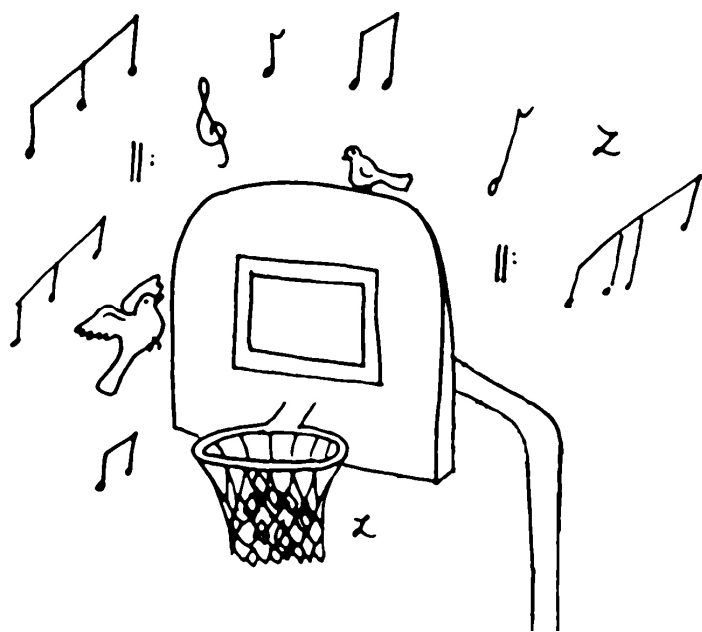
Közben bejött a szobába édesanya és édesapa is jó éjt pusztit adni. Hallották, hogy még mindig a Himnusz a téma, akkor apa azt mondta, hogy Budapest közelében, Budakeszin van egy gyönyörű, kilenc méter széles, négy méter magas Himnusz emlékmű, V. Majzik Mária Magyar Örökség-díjas képzőművész alkotása. Az emlékműnek része huszonegy bronz harang, amelyeken ünnepnapokon megszólaltatják a Himnusz dallamát.

– Hallottunk róla, de sajnos még nem láttuk – mondta dédpapa.

– Ezen segíthetünk – válaszolt édesapa. – Ha majd nagyon sokat itt aludtatok, és vágyódtok Dombaljára, hazafelé menet megnézzük az emlékművet. Most azonban későre jár, és holnap Rékának kezdődik az iskola. Mindenkinek jó éjszakát, szép álmokat!

Réka mindenkit megölelt és magára húzta a takaróját.

– Jó éjt mindenkinek! Holnap iskolás leszek.

Első nap az iskolában

1. Barátnő a láthatáron

Réka nagyon korán kelt. Izgatottan készülődött. Édesanya segítségével ellenőrizte a táskáját, nem maradt-e ki belőle valami fontos. Öltözött, reggelizett, hátára vette táskáját, és útra készen toporgott az ajtóban. Elköszönt dédszüleitől, majd édesanyja, édesapja kíséretében elindult.

Az iskola kapujában az igazgató bácsi személyesen köszöntött minden elsős gyermeket, és örömteli napot kívánt.

A tanterem előterében már sok gyerek és szülő álldogált. A kicsik kapaszkodtak anyukájukba, apukájukba, mindenkinek nehéz volt az elválás.

A tanító néni nagy türelemmel terelgette a tanterem felé a legbátrabb nebulókat, de nehezen

boldogult. Egy kisdíákot betessékelt, kettő viszszaszaladt utolsó anya-apa pusztit adni és kapni.

Réka is mélyeket lélegzett, kapaszkodott a szüleibe, nehezen szakadt el tőlük.

A csengőszó segített. Figyelmeztette a szülőket, hogy indulniuk kell kifelé, a kicsiknek pedig befelé a tanterembe.

– Kicsikéim, keressetek magatoknak egy kedves padtársat, és foglaljatok helyet! A táskákat tegyétek a pad mellé, majd közösen kipakolunk – noszogatta mosolyogva a tanító néni a megszeppent apróságokat.

Rékának gyorsan sikerült padtársat találnia. Már az érkezéskor felfigyelt egy kislányra, akinek mosolygott az arca, mosolygott a szeme. Jázminka volt.

Ő is felfigyelt Rékára, szó nélkül egymás mellé ültek. Megölelték egymást, rögtön eldöntötték, örökös barátok lesznek.

– Nagyszerű! – csapta össze a tenyerét a tanító néni. – Látom, mindenki gyorsan talált magának padtársat. Nagyon örülök! Most pedig körbeülünk a nagy szőnyegen, és bemutatkozunk egymásnak.

A bemutatkozáskor kiderült, hogy Jázminka Rékáék közelében lakik, két gimnazista lánytestvére van. Azt is kifecsegte, ha felnőtt, fodrász, vagy kozmetikus, vagy divattervező szeretne lenni.

Attila elmondta, hogy neki is van nagytesója, aki számítógépszeni és távoktatásban elektronikus zeneszerzést tanul. Attilát olyankor nem engedi a közelébe, mert szerinte a zeneszerzés magányos műfaj.

Egy kislány, akit Emesének hívnak, nagyon meglepte a társait. Alig hitték el, amikor elmondta: heten vannak testvérek, és most várják a nyolcadikat. Szeretik, hogy nagycsaládosok, mert így anyukájuk mindig otthon van. A felnőttek úgy mondják, fő hivatású édesanya, de Emese azt mondta, hogy az apukája kinevezte anyukáját az emberi erőforrások szakértőjének. Mindenhez ért, minden gyermekére van ideje, mindenkihez van türelme, soha nem fogy el az energiája.

A gyerekek érdeklődéssel hallgatták Rékát is. Tetszett nekik, amikor elmondta, hogy évekig külföldön élt, a napokban költözött a városba, van egy örökbe fogadott nagymamája, és egy örökbe fogadott csirkéje Dombalján.

Amikor mindenki bemutatkozott, a tanító néni bejelentette, hogy indulnak reggelizni. Erre minden nebuló szeme felcsillant.

A reggeli finom tejezske és vajas-mézes kenyér volt, Réka és Jázmin alaposan belakmározott.

Fél füllel hallották, hogy a fiúk a tejet lefitymálva bocifröccsről beszéltek, érdekes, mégis bedolgoztak egy-egy bögrével.

– Elnézést kérek, de kicsit rendbe kell szednem magam. Anya és a nővéreim szerint mindig legyünk nettek – csacsogta kedvesen, és hozzáfogott a szépítkezéshez.

Mindenki türelmesen várakozott.

2. Dani

Jázminka váratlan, ám mindenkit érdeklő szépítkezése után a tanító néni összeszedte a munkafüzeteket és berakta a szekrénybe.

Minden gyermek könyvén és füzetén szebbnél szebb címkék, feliratok, Attila kifejezését használva megkülönböztető jelzések voltak.

– Gyönyörűek a feliratok, jelek, nagyon gondosan készültetek az iskolai életre – mondta a tanító néni.

Minden kisdíákot külön-külön megdicsért, elolvastatta, elmagyaráztatta vele a jelét, feliratát.

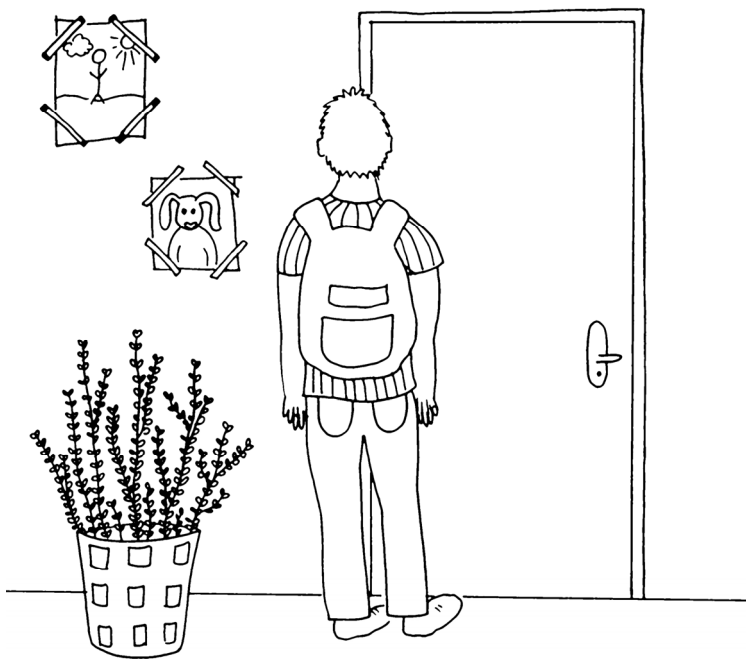
– Látom, mindannyian felismeritek a felszereléseket. Nagy dicséretet érdemeltek. Nézzük, mi van még a padon! Látom, a tankönyvek. A könyveket a padban tároljuk. Szépen, gondosan rakjátok a pad belsejébe. A tolltartókat a padon hagyjuk, szükségünk lesz rá. Nyissátok ki, szívesen megnézném a tartalmukat! Nagyon szépek! Tudjátok mit? Tartsunk egy kis bemutatót! Sétáljatok körbe, nézegessétek meg ti is egymásét!

Jó kis nyüzsi keletkezett, felvillanyozta a kicsiket a rögtönzött kiállítás.

– Mindent a szemnek, semmit a kéznek! Egy-
más felszereléséhez engedély nélkül nem illik
hozzányúlni! – figyelmeztette a tanító néni a ne-
bulókat. – A kiüresedett táskákat a pad szélén
lévő kampóra függesztétek, és ezentúl minden
reggel így próbáljatok előkészülni a tanulásra –
mondta.

Danika is megfogta a táskáját, de nem függesz-
tette sehova. Elindult az ajtó felé.

– Hova mész Danikám?

– Haza. Szeretnék haza menni. Ha valamiről lemaradok, otthon pótolni fogom. Elvégzem távmunkában. Anyukám is otthonról dolgozik.

A tanító néni meghallgatta az érvelést, majd udvariasan a helyére vezette Danit. A biztonság kedvéért bevetette a mézes madzagot:

– Ha elmennél, lemaradnál a repülőgép-hajtogatásról. Most következik.

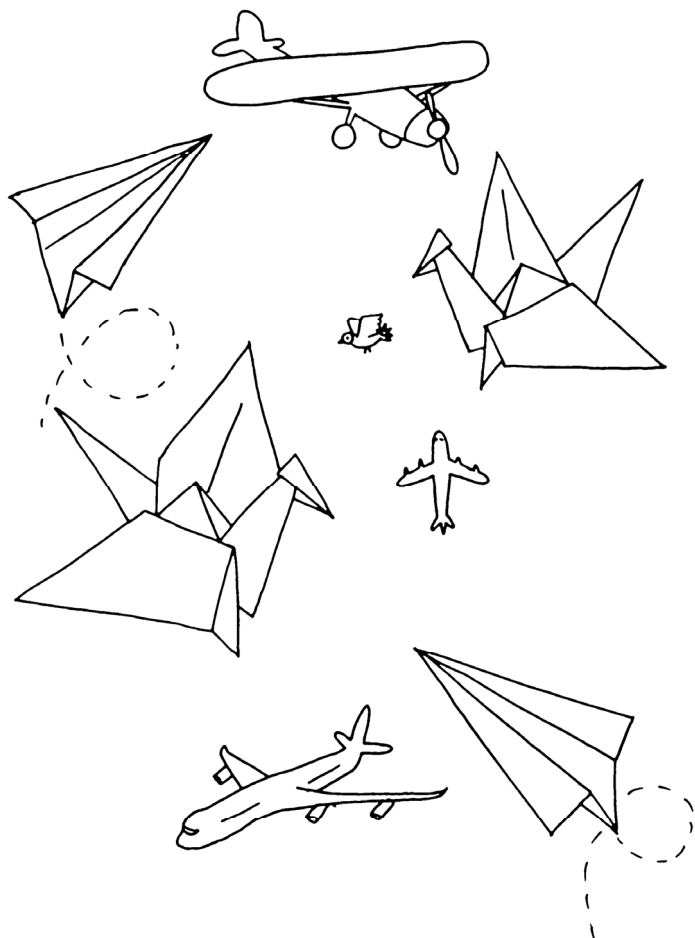
3. Botond

Gyorsan, mielőtt Danika meggondolta volna magát, és ismét az ajtót vette volna célba, gyönyörű színes lapokat osztott szét a tanító néni.

Közben megérkeztek a segítők: két nagyfiú. A repülőgép-hajtogatásban segítettek. Szemléletesen, nagy lapon lassan mutatták a hajtogatást lépről lépésre.

A kicsik igyekeztek utánozni őket. Nagyon ügyesek voltak. Apró ujjakkal szépen, pontosan követték a nagyok mozdulatait, boldogan emelték magasba a szebbnél szebb repülőket.

Két nagylány is érkezett, ők a kislányokat mádkák hajtogatására tanították. Bár nem volt egyszerű, mégis rövidesen gyönyörű példányok kerültek ki az apró kezecskék közül.

– Lemegyünk az udvarra – szólt a tanító néni –,
kipróbáljuk, hogyan tudnak repülni a madárcák
és a repcsik.

Mindenki boldogan igyekezett az ajtóhoz, ki-
véve Botondot.

– Gyere te is, hozd a repülődet! – hívták a többiek.

– Tönkrement – suttogta Botond.

– Hogyhogy? – lépett oda a tanító néni.

– Megsérült – mutatta a gyűrött, szárny nélküli repülő.

– Hogyan történt?

– Úgy, hogy megszagoltam, finom illata volt. Megnyaltam, az íze is finom volt. Egy kicsit megkóstoltam. Nagyon finom volt. Csak a szárnyát ettem meg, de nem biztos, hogy így tud repülni.

A rutinos tanító néninek is tátva maradt a szája, ám gyorsan talált megoldást. Mindenre felkészült, volt a fiókjában néhány előre elkészített példány.

– Tessék, kölcsön adom – nyújtott oda egy fehér papírrepülő Botondnak. – Nem fogyasztani, röptetni!

Botond az udvaron ismét bonyodalomba keveredett. Meg szeretne volna mutatni, hogy méltó a kölcsön kapott repülő irányítására, ám a buzgalma bajba sodorta.

Történt ugyanis, hogy amikor a csoport leért az udvarra, a tanító néni kijelölte a felségterületet. Megmutatta, hol, meddig játszhatnak a gyerekek szabadon a madarakkal és a papírrepülőikkel.

– A futópálya felé semmiképpen ne menjetek, mert amint látjátok, András bácsi éppen felméri a

nagyok kitartó futását. Ne zavarjuk őket! – figyelmeztette a kis nebulókat.

– Cooper teszt. Hallottam róla, a bátyám is lefutotta – hangzott, nem kell megneveznem a hang tulajdonosát. Ha mégsem találjátok ki, elárulom: Attila szólt.

A baj abból adódott, hogy éppen Botond nem hallotta a tanító néni intelmeit, mert már bőszen berregett, melegítette a papírrepülő motorját.

Hatalmas lendülettel futott a kölcsöngéppel. Hirtelen kilőtte, bámulta, csodálta, ahogy a levegőben vitorlázott.

A gép hogy-hogysem éppen a futópályán landolt.

Botond utána eredt. Éppen akkor, amikor egy nagyfiú félelmetes iramban közeledett. Megállni, irányt váltani nem tudott. Felemelkedett a magasba, és szinte átrepült a süniként összegömbölyödő Botond felett.

A nagyfiú lassan megállt, megfordult, visszasétált.

Botond magához szorította a viharvert repülőt, és mindenre elszántan várta a közelgő veszedelmet. Úgy látta, a fiú most veszélyesebb, mint futás közben.

– Ide figyelj, te kis hátulgombolós! – mondta a nagyfiú mogorván.

Botond védekezőn maga elé tartotta szabad kezét, próbálta menteni a még menthetőt:

– Nyugi, beszéljük meg a helyzetet! Kérlek, ne dönts elhamarkodottan!

Nem tudjuk, mi lett volna a találkozás kimenetele, ha András bácsi magához nem intette volna a nagyfiút. Botondot pedig a tanító néni vezette le sebbel-lobbal a futópályáról.

– Semmi pánik, uraltam a helyzetet... – hebegte Botond, természetesen nem várta, hogy elhiggyék. Maga sem gondolta komolyan, hiszen még most is reszketett. Mégis próbált enyhíteni a helyzetén.

– Megmentettem a repcsit, tessék nézni, össze sem gyűrődött! Sajnos elveszítettem az irányítást felette. Ki kellett hoznom a futópályáról, mielőtt a nagyok letarolják. Ügyes voltam?

4. Kinga

Történt még egy említésre méltó sztori ezen az amúgy is eseménydús első tanítási napon.

Az elsősök egy hosszú asztalt ültek körül délből az ebédlőben. Éppen elérték a tanító nénivel együtt.

A konyhas nénik előre megterítették, és az asztal közepére helyeztek két tál levest.

– Hagyomány, hogy az első osztályosokat kiszolgáljuk. Mindenkinek jobb így – mondták mosolyogva. – Kóstoljátok meg a finom paradi-

csomlevest! – biztatták a kis nebulókat. Merítsetek, de csak annyit, amennyit meg tudtok enni!

Nem sok buzdítás kellett, gyorsan fogyott a finom leves.

A második fogás darástésztá volt porcukorral, vagy eperlekvárral. A gyerekek lelkesen merítettek a szerintük finom tésztából.

– Ezt hamar belegeljük – mondta Botond, és szemre való halmot merített magának.

Mindenki jóízűen lakmározott, kivéve egy kislányt.

A kis cérnavékony Kinga nem mozdult. Nézte, nézte a tálat, és egyre kétségbeesettebb lett.

Réka odasúgta neki:

– Mi történt, Kinga? Meríts bátran!

Kinga szeme ekkor már könnyes volt:

– Nem szeretem. Nem kérek darástésztát!

A beszélgetésre felfigyelt a tanító néni is:

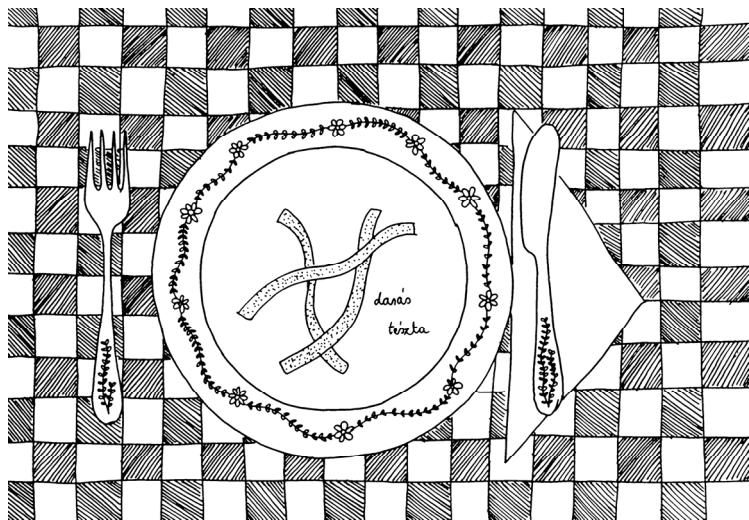
– Kingácska, ha nem szereted, nem erőltetjük. Csak legalább kóstold meg! Hátha ízleni fog!

– Nem kérek! Nem ízlik. Tudom, hogy nem finom.

A mindig derűs konyhás néni ezen a ponton csatlakozott a beszélgetéshez. Kedvesen harsogta:

– Csillagbogaram! Honnan tudod, hogy nem finom, ha nem kóstolod meg? Legalább három szálát vegyél ki, és ízleld meg! Ha nem jó, elviszem és elfelejtjük.

Kinga jobbnak látta elfogadni a javaslatot. Három szál mégsem a világ – gondolta. Ha kompromisszumot köt, megússza a további noszogatót.

Körültekintően kiválasztott három kicsi tészta-szálat a nagy halmazból, gondosan elhelyezte a tányérja közepén, majd sóhajtott, és az első szálat a villára bökte. Leharapott belőle úgy két milliméternyit, lassan rágni kezdte.

A konyhás néni nézte, a tanító néni nézte, és az egész asztaltársaság nézte. Mit mondjak, megállt az élet egy percre.

Amikor az első szál elfogyott, Kingával együtt mindenki nagyot nyelt, és várta a folytatást.

Kinga körülnézett, látta, hogy a figyelem középpontjába került. Jobbnak látta folytatni. Fel-

emelte a második szálát, lassan azt is rágcsálni kezdte.

Amikor a második szál is lecsúszott a torkán, ivott egy korty vizet és nekirugaszkodott a harmadik elfogyasztásához.

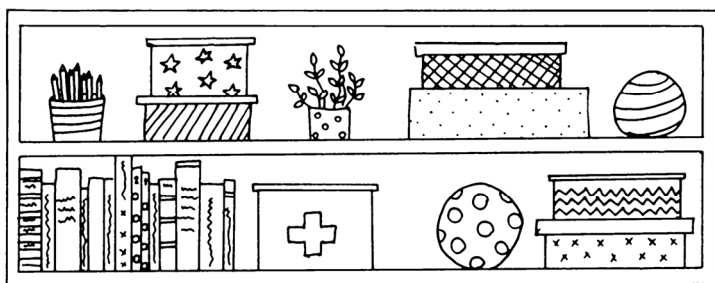
– Igazán nagyobb sebességre kapcsolhatna! Én már két tányérral betoltam – suttogetta Botond, ám a többiek rápisszegtek:

– Ne zavar! Egyen a saját tempójában!

Ekkor már a szomszéd asztal diákjai is szurkoltak az eredményért. Amikor Kinga lenyelte az utolsó falatot, megtapsolták.

– Aranyvirágszálam, kérsz repetát? – lelkendezett a harsány konyhás néni.

– Köszönöm, jóllaktam – suttogetta Kinga kimerülten. – Teljesen tele a pocakom.

Amikor apa lett iskolás

Érdekes, kellemes napom volt az iskolában – mondta Réka, miután elmesélte hazafelé menet Jázmin, Dani, Botond és Kinga történetét.

– Jázminka biztosan a barátom lesz, Attila is, Dani is, Botond is. Szerintem lesz több barátom is, mert aranyosak és kedvesek a lányok, a fiúk, a nagyok, meg mindenki – lelkesedett Réka. Ott-hon apának is elmondom.

Az első napon hárman jöttek érte az iskolába: édesanya, dédmama, dédpapa.

A felnőtteket megmosolyogtatta Réka csacsogása. Örültek, hogy vidáman, panaszmentesen telt a délelőtt. Meg is ünnepelték egy-egy fagyaltkehely különlegességgel a kedvenc cukrászdájukban.

A cukrászda látogatása után sétáltak tovább, hazafelé.

Miután Réka kifogyott a mesélésből, dédpapa vette át a szót:

– Emlékszem, édesapádnak is emlékezetes volt az első tanítási napja. Sőt, nekünk is! Igaz, kedvesem?

– Izgalmas, emlékezetes – nevetett dédmama. – Ma már nem ijednék meg annyira, mint akkor.

– Meséljete, aranyos dédikéim! Tudjátok, hogy rajongok minden régi történetért! – könyörgött Réka. Édesanya is nagyon kíváncsian várta a történetet.

Dédpapa mesélni kezdett:

Otthon történt, Dombalján. Édesapád ott kezdte a diákéveket. Nagymamád aznap reggel korán elment hazulról, osztályfőnökként fogadnia kellett a diákjait. A tervek szerint nagyapád, dédanyád és én kísértük volna apádat. Ez volt a terv. Minden jól kezdődött. Apád szépen felkelt, felöltözött, reggelizett, hátára vette a táskáját, és az ajtóhoz állt indulásra készen. Dédmamád a konyhában pakolászott, nagyapád és én öltöztünk, készülődtünk az indulásra.

– Kimegyek a teraszra, ott várlak benneteket! – hallottuk apád kicsit izgatott hangját. Ezt tudomásul vettük. Érthetőnek gondoltuk a kis izgalmat, tudtuk, hogy az első tanítási nap minden gyermek számára különleges.

Dédanyád végzett a konyhában, bement a szobába átöltözni. Pár perc múlva mi férfiak elkészültünk, indultunk apád után a teraszra.

Már nem volt ott.

Nagyapád hívogatta, nem érkezett válasz. Kimentünk az udvarra, a kertbe, sehol sem találtuk. A kiabálásra kijött útra készen a dédmamád.

– Miért kiabáltok? Nem süket a Berci! – nézett ránk ijedten.

– Nem, persze, hogy nem, csak éppen nem válaszol – mondta nyugtalanul nagyapád.

Ekkor dédmamádnak elgyengültek a lábai, beleserkadt a teraszon lévő karosszékbe.

– Hogyhogy nem válaszol? Hol van? Csak nem tűnt el? – szegény dédanyád csak pihegni tudott, alig volt hangja.

– Nem tudjuk, azért szölongatjuk. Nem válaszol. Nem látjuk. Nincs az udvaron, nincs a kertben, nincs a kapuban. Az utcán sem látjuk.

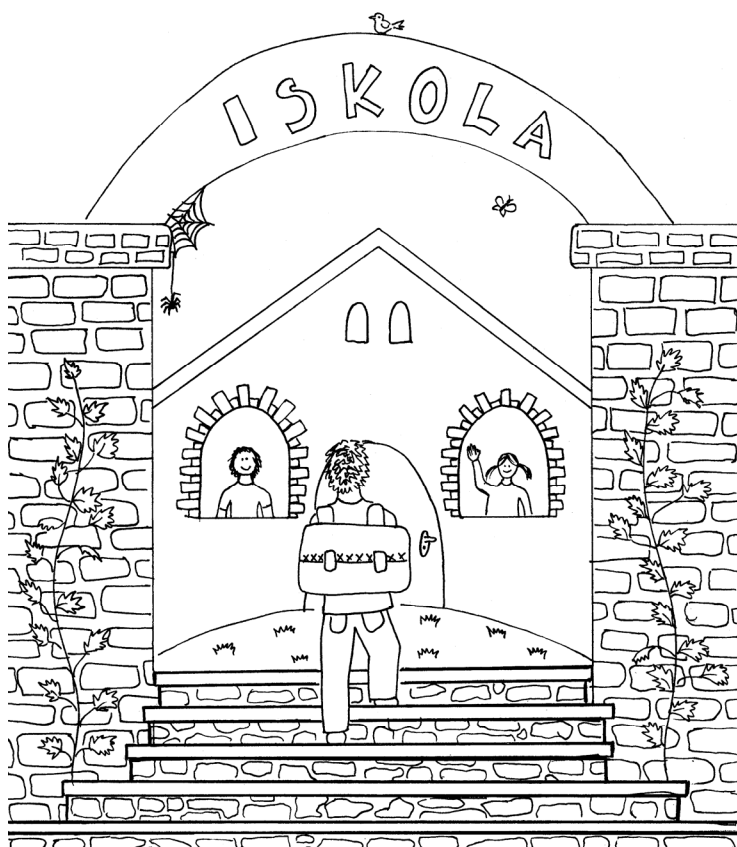
– Akkor keressük! Rajta! – mondta dédmamád, és felkelt a karosszékből.

– Elkezdtek a keresést – vette át a szót dédmama. – Dédapád az alsó szomszédokat, nagyapád a felső szomszédokat faggatta, semmiről nem tudtak. Mentek a következő szomszédhoz, ám senki nem látott semmit. Én az izgalomtól és az aggodalomtól félájultan mentem utánuk. Házról házra haladva eljutottunk a mindig leskelődő Reza kapujáig. Ő természetesen látta Bercit.

– A Berci gyereket keresik? Erre ment, hátán a táskájával. Gondoltam, biztos az iskolába megy. Furcsállottam, hogy nem kísérte senki. Kérdeztem is tőle, hogy egyedül mész, te gyerek? Azt

mondta, nagyfiú, tudja, hol az iskola. A nagypapa és a dédiék majd később jönnek, ha elkészülnek – tette hozzá. Ment, délcegen, szaporán szedte a lábait. Szerintem már ott van. Menjenek utána!

– Szó nélkül indultunk az iskola felé – folytatta dédpapa a sztorit. Elöl dédanyád, aki hirtelen elfelejtette a szédülését. Ha tudott volna, talán repült volna. Mi igyekeztünk lépést tartani vele.

Berobogtunk az iskolába, Berci tantermébe. Ott ült az első padban a kis betyár. Integtetett, amikor meglátott bennünket.

Dédanyád levegőért kapkodott, nem jött ki hang a torkán. Hagytam, hogy nagyapád szóljon elsőként.

A szokásosnál halkabban kérdezte:

– Fiam, miért nem vártál meg bennünket, és miért nem szóltál, hogy elindulsz?

– Hirtelen történt – válaszolt ártatlan szemekkel Berci. – Álltam a teraszon, és azon kaptam magam, hogy elindultak a lábaim a kapu felé. Nem tudtam abbahagyni a lépegetést. Akkor sikerült megállni, amikor beértem a tanterembe.

Dédpapa nevetett egyet, majd folytatta:

– Apád leleményes volt. Azt, hogy megállíthatatlanul vitték a lábai, ellenőrizhetetlen volt. Ezt nagyapád is azonnal felfogta. Nézett a fiára, gondolkodott, törte a fejét a következő lépésen.

Réka nem bírta tovább a feszültséget:

– Kikapott apa?

– Azt mondta neki nagyapád, hogy nagyon készült ő is az első tanítási napra. Szerette volna a fiát elkísérni. – És a dédszüleid is nagyon készültek a kíséresedre, amiből ijedt rohanás lett, mert otthon hagytál bennünket – olvasta apád fejére.

Réka makacsul ragaszkodott a kérdéséhez:

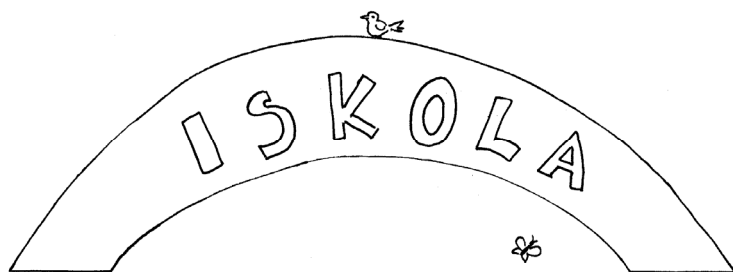
– De kikapott apa? Megbüntette a nagyapa apát? Azt kérdeztem, kikapott-e.

– Nem kapott ki, nem kapott büntetést. Apád úgy gondolta, az első tanítási nap nem kezdődhet büntetéssel, szidással. Egyikünk sem akarta, hogy szomorúan kezdje apád az iskolát. Csak arra kértük, hogy néhány napig fogadja el a kíséretünket és legyen türelme megvárni, amíg elkészülünk. Mi pedig elhatároztuk, reggelente felgyorsítjuk a készülődésünket, hogy ne kelljen ránk várni.

– Apát reggelente ti kísértétek az iskolába? – kérdezte Réka.

– Igen, nagyon szerettük kísérni. Nagymamád korábban indult, nagypapád is korán elment, mi ráértünk, és boldogan vállaltuk a kísérést. Édesanyáddal úgy beszéltük meg, hogy amíg itt leszünk nálatok, reggelente ő kísér, ebéd után pedig minden nap elmegyünk érted. Mire megebédelsz, a tanterem előtt várunk. Hazafelé nagyot sétálunk, közben mesélsz az iskoláról.

– Édes, drága dédmamikám, dédpapikám! Nagyon-nagyon jó lesz!

A hangok világa

Réka nagyon szerette a hazafelé vezető sétákat a dédszüleivel.

Néha összekapcsolták egy kis városnézéssel, erdő széli kóborlással, közben nagyokat beszélgettek.

A szót többnyire Réka vitte. Dédszülei türelemmel, örömmel hallgatták a kifogyhatatlan élményeket. Réka mesélt, mesélt, minden alkalommal újraélte a délelőttöt.

– A tanító néni ma egy nagyon szép természetfilmet vetített. Azt mondta, nyáron a Balatonfelvidéken nyaralt, ott készítette. Hegy, völgy, erdő, tisztás, szikla, patak, hegyi ösvény, kápolna, madár, mókus, méhecske, pillangó, legyecske, szarvasbogár, pók, és még sok minden látható volt a felvételen – mesélte Réka nagy lelkesedéssel. – Amikor vége lett a filmnek, a tanító néni megkérdezte:

– Tetszett?

– Igen! – lelkenedtünk.

– Valami azonban furcsa volt – mondták többen.

– Örülök, hogy feltűnt. Vajon mi volt furcsa?

Attila azonnal válaszolt:

– Némafilmet láttunk.

A tanító néni bólogatott, majd ismét lejátszotta a filmet.

– Észrevettetek valami változást az előzőhöz viszonyítva?

– Igen! Igen! – most már többen szoltunk. Én is, mert észrevettem bizonyos hangokat. Hallottam a szél zúgását, ág reccsenését, patak csobogását.

– Ezek a természet hangjai – mondta a tanító néni. – Újra vetítem, figyeljetek!

Akkor már madárcsiripelést, rigófüttyöt, valamilyen károgást, méhecske és légy döngicsélését, távolból kutyaugatást is hallottunk. Én valamennyit észrevettem! Fel is soroltam. A többi gyerek is ugyanazt hallotta.

– Állathangokat hallottatok – bólintott a tanító néni. – Bár nem értjük mit mondanak, halljuk őket.

A következő ismétlésnél harangzúgást, kopácsolást, motorberregést, repülőzúgást hallottunk. Most már nagyon figyeltünk, mindenki fel akart valamit fedezni. Sikerült is.

– Nagyon figyelmesek vagytok! – dicsért bennünket a tanító néni. – Ezek mesterséges tárgyak által, ember közreműködésével keltett hangok

voltak. Most jól figyeljete! Még egyszer, utoljára lejátszom. Mit hallotok még az előző hangokon kívül?

Az egész osztály zúgta:

– Gyerekeket hallunk. Túrázik egy csapat, ők beszélgetnek.

– Bravó! – nevetett a tanító néni. – Kiváló megfigyelők vagytok! Minden hangot felismertetek. Így lett teljes és életszerű a filmem.

Kikapcsolta a számítógépet, és azt mondta, hogy itt az iskolában sok órán keresztül az emberi hangokkal fogunk nagyon alaposan megismerkedni. Megtanuljuk a beszédhangok helyes képzését, ejtését, összevonását sok-sok érdekes játék segítségével. Azt is mondta, hogy beszédhangokat képezni, a hangokból értelmes szavakat alkotni, a szavakból mondatokat fűzni csak az ember képes. És akkor megkérdezte:

– Ki tart velem ezen az érdekes kalandtúrán?

Mindannyian felemeltük a kezünket, én is, mert szerintem nagyon izgalmas lesz.

– Azonkívül a betűk felismerését, összevonását, írását is megtanuljuk. Az olvasás és írás rejtelmébe, a számolás tudományába is szeretnék bevezetni benneteket – folytatta a tanító néni.

Attila, akiről már többször meséltem, lelkesen kurjantotta:

– Oké. Benne vagyok. Nekem tetszik. Akár kezdhetjük is.

– Kezdjük a kalandtúrát egy kitalálós játékkal!
– mondta a tanító néni. – Állatok nevére gondolkodok, de nem mondom ki teljesen a nevüket, csak néhány hangot.

Első rejtvényem:

– -a -a. Melyik állatra gondoltam?

– Galamb! – mondta Jázminka.

– Hát még?

– Malac! – szólt Dani.

– Hát még?

– Macska! – kiáltottam.

– Hát még?

– Farkas! – zengte Botond.

– Hát még?

– Kakas! – kukorékolta valaki a másik padsorból.

– Következő találós kérdésem így hangzik: -a -a -a. Melyik állat nevére gondoltam?

– Vadgalamb – turbékolta Kinga.

– Hát még?

– Vadkacsa, vadmalac, vadmacska – sorolta Attila.

Újabb fokozatra kapcsolt a tanító néni:

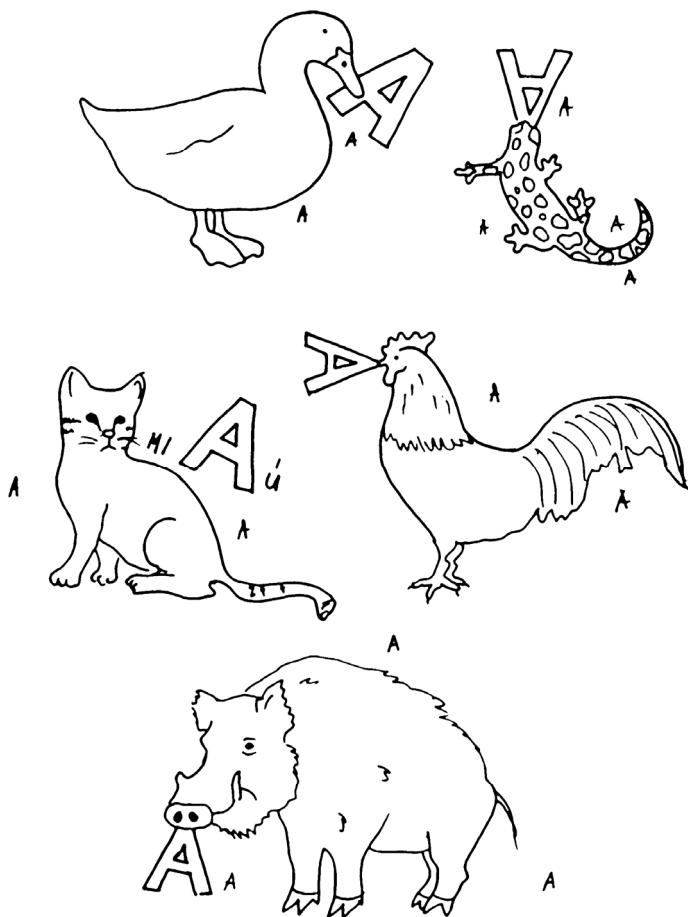
– -a -a -a -a. Melyik állatra gondoltam?

– Szalamandra! – mondtam gyorsan, mindenkit megelőzve.

– Nagyon ügyes vagy, Réka! – mondta a tanító néni, és megsimogatta a buksimat.

– Nehezítsek? – tette fel kérdését a tanító néni.

– Igen! – harsogtuk.

– Jó. Most egész mondatot fogok mondani -a hanggal: Barbara magas, Csaba magasabb. Tudtok hasonlót?

Azonnal jelentkeztem, mert volt példám:

– Anna haja barna. – mondtam büszkén.

Képzeljétek, ki volt a következő jelentkező! Botond, a repülőgép kóstolható! Felállt és hangosan szavalt:

– Nagy falat van a kanalamban. Hamm. A hasamban van!

Nagy tapssal jutalmaztuk az előadását.

– Attila, mondasz valami érdekeset? – kérdezte a tanító néni.

– Majd ha fagy! – szólt huncut mosollyal Attila.

Mindenki nevetett. Kinga is felbátorodott, bekapcsolódott a játékba, énekelni kezdett:

– Hatan vannak a – itt kicsit megállt, mert az következett volna, hogy a mi ludaink. Helyette így folytatta: a nagy madarak.

A tanító néni tapsolt, annyira tetszett neki.

– Játsszuk el! Gyertek! Illetve talpra magyar!

Kiszaladtunk a tábla elé, és eljátszottuk sokszor a körjátékot.

Játék után a tanító néni komolyra fordította a szót.

– Miközben játszottunk, megismerkedtünk az első hanggal, az a-val. Most megfigyeljük a képzését. Tegyétek a tenyereteket a nyakatokra, így – mutatta.

– Jaj, ez fáj! – szisszent fel az egyik kislány.

– Ne szorítsd, csak puhán érz a bőrdhöz! – segített a tanító néni. – Most nyissátok szép nagyra, kerekre a szájatokat, és mondjátok utánam: – A. Mit éreztek?

Képzeljétek dédikéim, azt éreztem, hogy valami rezeg a torkomban. Meg is mondtam a tanító néninek. És a többiek is ugyanazt érezték.

– Jól érzitek! – bólintott a tanító néni. – A hangszalagotok rezeg. A tüdőtökből kiáramló levegő rezegtette meg, és egy gyönyörű zöngé keletkezett: az „a” hang. Mondjuk még egyszer! Most halkabban! Hangosabban! Megint halkan! Megint hangosan! Most olyan hosszú ideig, amíg a levegőtök rezegtetni tudja a hangszalagotokat.

A tanító néni mutatta, mi pedig boldogan utánóztuk. Nagyon érdekes volt.

– Most pedig mindenkit meghallgatunk, milyen szépen ejti az „a” hangot, az első magánhangzót – mosolygott ránk a tanító néni. És akkor egymás után sorban bemutattuk az „a” hangunkat.

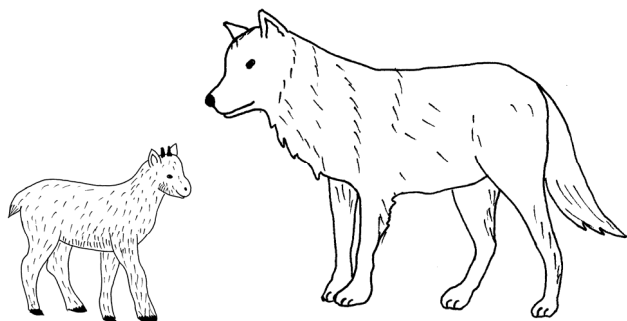
– Észrevettetek valami érdekességet? – kérdezte a tanító néni.

Egy kislány, akinek a neve most nem jut az eszembe, azt mondta, hogy szerintem majdnem mindenki hangja másképpen szólt. Mi is így hallottuk, és kicsit meg is ijedtünk. Azt gondoltuk, nem jól tanultuk meg. A tanító néni megnyugtató bennünket. Azt mondta, hogy ez így természetes. A hangszalagunk vastagságától függ a hangunk színe. Mivel a hangsálaink vastagsága különböző, a hangszínünk is különböző.

És még azt is mondta, hogy minden ember hangja jellegzetes, ezért az ismerősök, de különösen a családtagok sok hang közül felismerik egymásét.

– Biztos vagyok benne – mondta, – hogy anyukátok, apukátok, nagyszületek, testvéretek hang-

ját száz közül felismeritek. És ez nagy biztonságot ad. Majd ha jobban megismerjük egymást, itt az osztályban is fogunk játszani hangfelismerőst.

Réka dédszüleire nézett, látta, hogy mindketten nagyon elégedettek a beszámolóval. Nagy levegőt vett, és folytatta, volt még mondanivalója.

– És mivel nagyon ügyesek voltunk, jutalom mesét kaptunk ajándékba. A tanító néni elmondta a kecskegidák meg a farkas meséjét. Tudjátok, amelyekben a kis gidák azért menekülnek meg, mert hiába próbálta a farkas utánozni a kecskemama hangját, a gidákat nem tudta megvezetni. Csak akkor nyitották ki az ajtót a csemeték, amikor az anyukájuk szólította őket. Mert senkinek nem volt olyan kedves, bársonyos hangja, mint az anyukájuknak. Az anyukák hangját senki hangjával nem lehet összetéveszteni. Én is felismerem anya, apa, nagymama, nagypapa, Naca néni, Reza néni, Kincső, Kristóf hangját, és naná, hogy a tieteket is. Ti is felismeritek az én hangomat, dédikéim?

– Ezer közül – nevetett dédpapa.
– Tízezer közül – licitált rá dédmama.
– Ellenőrizni fogom! Este nagy hangfelismerési
játékot rendezünk. Bevonjuk anyát és apát is!
Benne vagytok?

– Szoktunk mi ellenkezni? Naná, hogy benne
vagyunk!

Hazafelé menet dédmama Réka tündéri beszámolója után kedvet kapott egy kis nyelvészkedéshez:

– Az a pad szabad! – mutatott a közeli padra.

– Szabad a karja? – ajánlkozott dédpapa.

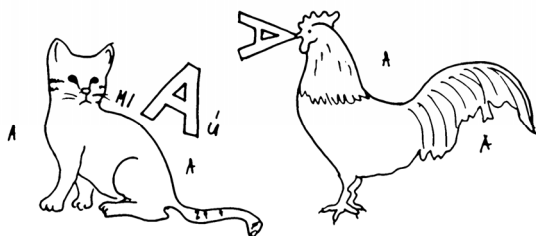
– Ha annyira akarja! – bólintott dédmama. Belekarolt dédpapába, a padhoz sétáltak, leültek.

Réka közékük furakodott. Kicsit szűk volt a hely, de dédmama helyet szorított.

– Maradj csak, angyalka! – csillogtatta a tudományát.

Mint mindig, most is ölelés lett a kedves beszélgetés vége.

– Nekem van a világon a legaranyosabb dédmamám és dédpapám. Nyelvészkedni is tudnak. Akárcsak én.

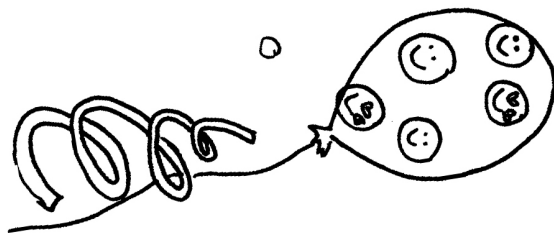
A betűk világa

Rékának és osztálytársainak nem kellett sokat várni az első betű megismerésére.

Mielőtt azonban megtörtént volna a nagy bemutatkozás, a tanító néni apró léggömböket osztott szét a gyermekek között.

– Fújjuk fel szép nagyra, hajrá! – mondta, és ő maga is hozzáfogott.

Egy perc sem telt el, a tanterem duci lufikkal volt tele. Kinek gyorsabban, kinek lassabban sikerült felfújni. A végeredmény nagyszerű lett.

– A tüdőben lévő levegő került a lufikba – mondta a tanító néni. Segít bennünket a hangképzésben is. Minél jobban tudunk gazdálkodni a levegővel, annál tisztább lesz a hangok képzése. Ezért most, és ezentúl minden anyanyelvi órán légzőgyakorlatokat végzünk.

Odaállt a gyerekek elé, kihúzta magát, és kérte, hogy utánozzák.

– Alljatok egyenesen, tegyétek a kezeteket a mellkasotokra, így, ahogyan én teszem – mutatta.

– Az orrunkon keresztül szívjunk be jó nagy adag levegőt! Remek! Érzitek, hogy megemelkedett a mellkasotok? A tüdő megtelt levegővel. És most hirtelen fújuk ki! Na, még egyszer! És még egyszer!

A gyermekek lelkesen szívták és fújták a levegőt. Emelkedtek szépen a mellkasok.

– Ne a nyakamba fújd! – szólt Jázminka a mögötte légzőgyakorlatozó osztálytársának. – Tönkreteszed a frizurámat!

Mielőtt vita kerekedett volna, a tanító néni új gyakorlatot mutatott:

– Szívjuk be a levegőt, és most nagyon lassan, óvatosan fújuk ki. Mutatom! Minél tovább marad levegőnk, annál ügyesebbek vagyunk!

A nebulók követték a mintát, jól gazdálkodtak a levegővel.

Pár ismétlés után a tanító néni a padokra lyukasztógéppel készített színes pettyeket rakott.

– Ezeket a pettyeket próbáljátok úgy fűjni, hogy ne repüljenek le a padról! Nagyon óvatosan, nagyon kicsi levegővel. Megmutatom.

A tanári asztalra tett pár papírpöttyöt, és nagyon óvatosan fújta.

– Látjátok? Olyan gyengén fújom, nem is halljuk a levegő áramlását. Tegyétek a pad közepére a pettyeket, egyet fújjon az egyik gyerek, utána a másik. Akkor lesztek ügyesek, ha középen tudjátok tartani. Vigyázat! Nem verseny, nem győz, aki átfújja a másik térfelére.

Mielőtt káosz keletkezett volna, vége lett ennek a játékos gyakorlatnak is.

– Most pedig indul a virtuális kalandtúra – szolt a tanító néni. Ellátogatunk a nyomtatott betűk birodalmába.

– Miért nyomtatott a neve a betűnek? – kérdezte Réka.

– Azért, mert ezzel a betűformával nyomtatásban találkozunk: könyvekben, plakátokon, reklámokban, utcai feliratokon, játékokon, üzletekben a termékek csomagolásán, szóval amerre nézünk, szinte mindenütt.

– A betű az ember egyik legősibb találmánya – mesélte a tanító néni. Az első jelformákat az egyiptomiak, a kínaiak, a maják és a mezopotámiaiak földjén találták a tudósok. Megmutatom a földgömbön, hol találhatók ezek a helyek. Nézzétek!

Kivetítette a digitális táblára Egyiptomot, Kínát, Amerikát, Közel-Keletet. Megmutatta, kiemelte a lelőhelyeket, és végül az ott talált felbecsülhetetlen értékű jeleket.

– Nagyon régiek, több ezer évvel ezelőttiek ezek a jelek, és amint látjátok, inkább képek, mint betűk. A bonyolultságuk miatt azokban a régi időkben nagyon kevesen tanultak meg olvasni.

A gyerekek bámulták az egyiptomi, a bonyolult kínai, a különös maja és héber jeleket.

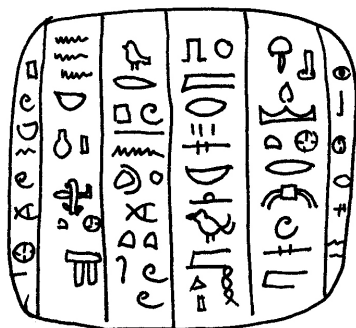
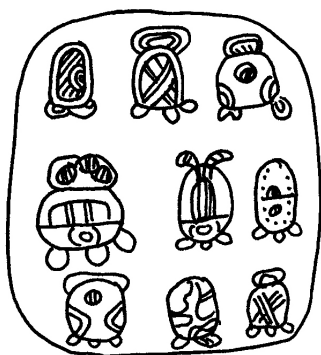
– Tanító néni el tudja olvasni? – érdeklődtek többen.

– Sajnos nem. Még a tudósoknak is fejtörést okozott ezeknek a régi-régi írásformáknak a megfejtése. Talán a bonyolultság volt az egyik

ok, hogy a jelek egy idő után egyszerűsödni kezdtek, végül kialakultak a betűk. Mutatok régi latin betűket is. Ezek már nagyon hasonlítanak a ma is használt betűkre.

– Mi a latin betűket használjuk – folytatta a tanító néni. – Néhány kivétellel minden hangot egy betűvel jelölünk. A betűket egymás mellé rakjuk, összeolvassuk, megszületik a szó, a szavakból pedig a mondat. Ha megismerjük a hangok képét, a betűt, megtanulunk olvasni.

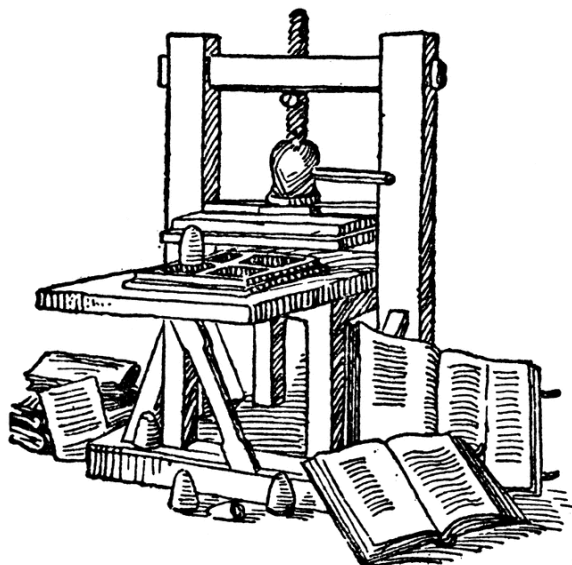
– Valóban nem olyan bonyolult, megtanulható. Én könnyen megtanultam. Ugyanis tudok olvasni – mondta Attila.

– Remek. Ezennel segédemmé fogadlak. A jó tanársegéd nagy kincs. Légy szíves, olvasd el helyettem, amit a táblára vetítettem!

Attila készségesen, büszkén vállalta a segéd szerepet. Felállt, kisétált a táblához. Hangoosan, hiba nélkül olvasta:

– Az első nyomtatás Gutenberg nevéhez fűződik, több száz évvel ezelőtt. Itt látható az első nyomdagép rajza. Nincs odaírva, de tudom, hogy német volt – fűzte hozzá.

– Nagyszerű, nagyon megdicsérlek, Attila.

– Gyerekek, ki tud még olvasni? – kérdezte a tanító néni.

Ekkor az eddig csendben mélázó Jázminka jelentkezett:

– Én is tudok.

– Kérlek, olvasd el a következő mondatot! – mondta mosolyogva a tanító néni.

Jázminka felállt, megigazította a ruháját, a haját, majd hangosan, tisztán, pontosan olvasta:

– Az első magyar nyomdát HESS ANDRÁS nyitotta Budán Mátyás király uralkodása idején.

A tanító néni udvariasan, elismerően bólintott, jelezve, hogy Jázminka helyesen olvasta el a szöveget.

Réka ámulva fordult barátnőjéhez:

– Téged ki tanított meg olvasni?

– Senki. Amikor a nővéreim olvastak otthon, mindig odasomfordáltam melléjük. És egyszer csak én is tudtam. Rám ragadt.

– Irigyellek. Rövidesen behozom a hátrányt – fogadkozott Réka.

– Figyelmet kérek! Azok kedvéért, akik még nem ismerik a betűk titkát, megmutatom egyik kedvencemet, az „A” betűt. – mondta a tanító néni, és a digitális táblára rajzolt két egymásnak támasztott egyenest, amolyan sátortetőt, középen összekötötte egy fekvő egyenessel.

– Ez a nyomtatott nagy „A”. Bármekkorára rajzolom, ha ezekből az elemekből így rakom össze, akkor ez a nagy nyomtatott „A”. Nézzük, alaposan megfigyeltétek-e az „A” betűt! Ki tudok-e fogni az éberségeiken?

Felrajzolt nagyot, nagyobbat, még nagyobbat, aprót. Különböző színűeket is, de a gyerekek egyre csak azt harsogták: – „A”!

A tanító néni elégedetten szólt:

– Kiváló! Látom, nagyon figyeltetek. Kicsit nehezíték! A számítógépeken, okostelefonokon

sokféle betűtípus található, azokból mutatok néhányat.

Kivetített sokféle nagy nyomtatott „A” betűt. Közösen megfigyelték az apró eltéréseket.

– Most pedig megmutatom a nyomtatott nagy „A” betű kicsinyét, a nyomtatot kis „a” betűt. Íme: „a”.

– Nem hasonlít az anyukájára – mondta Emese.

– Olyan, mint egy ágaskodó kobra, akinek nagyon tele van a pocakja – szolt Botond.

– Botond, neked mindenről az evés jut eszedbe – nevetett a tanító néni. – Ezt nem tudod megkóstolni, vetített kép. A megállapításod viszont nagyon szellemes. Gratulálok!

Jót nevettek a gyerekek. Valamelyik megjegyezte:

– Botond is így szokta bámulni a pocakját, amikor sikerült jóllaknia.

– Ellenőrzöm, hogy ezt a furfangos alakú betűt is felismeritek-e – mondta a tanító néni, és sok-sok „a” betűt rajzolt a digitális táblára.

– A legkisebb a bölcsis, kicsit nagyobb az ovis, nagyobb az általános iskolás, a még nagyobb a gimnazista és a legnagyobb az egyetemista – mondta Emese, akiről tudjuk, hogy sok tesója van. – Törpék, óriások, de mindegyik nyomtatott kis „a”.

– Öröm veletek tanulni – lelkenedett a tanító néni. – Mutassátok meg a szüleiteknek is a tu-

dományotokat! Keressetek az otthoni mesés-
könyvekben „A” és „a” betűket!

A nebulók buzgón fogadkoztak, hogy nagy va-
dászatot fognak otthon tartani.

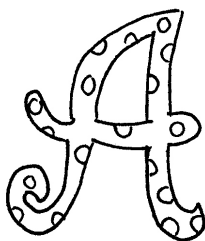
– Gyermekeim, még megfigyelünk valamit –
szólt a tanító néni. – Egymás mellé helyezem a
nyomtatott nagy „A” betűt és a nyomtatott kis
„a” betűt. Hasonlítsuk össze a méretüket!

– A kicsi a mama derekáig ér. Én is éppen ad-
dig érek az apukámnak – mondta Ákos, aki nem
tartozott a magas gyermekek közé. – Kisnövésű
vagyok, mint az anyukám. Anyukám mondta,
hogy ez semmiféle hátrányt nem jelent. Ugyan-
olyan iskolaérett vagyok, mint a többiek.

– Nagyon helyesen mondta az anyukád. – Meg-
simogatta Ákos kobakját a tanító néni.

– Jó és eredményes munkát végeztünk, megér-
demeljük a játékot, szaladgálást. Rámoljunk ösz-
sze, és induljunk az udvarra – fordult a gyerme-
kek felé a tanító néni.

– A legjobb döntés! – kurjantott Dani, és rohant
az ajtó felé.

Anyaidő, apaidő

Az iskolás Rékának szépen kialakult a napi rendje. Mint tudjuk, a szülei úgy döntöttek, hogy a délutánt nem tölti az iskolában, otthon készül fel másnapra.

Ebéd után minden nap érte mentek. Mostanában a dédszülők várták a tanterem ajtajában, idővel pedig az édesanyja fog elébe menni.

Hazafelé soha nem siettek. Séta közben Réka elmesélte a délelőtti eseményeit, élményeit. Dédszülei kitartóan, türelmesen hallgatták.

Kicsit meg-megálltak, nézegették a kirakatokat, a családi házak kertjeit, nézték, hogyan gyülekeztek a fecskék, készülődve a hosszú útra. Ha Rékának kedve volt, a játszótéren is időztek.

– Mire hazaérünk, kiengeded az iskolai fáradt gőzt – szokta mondani dédpapa.

– Felfrissülsz, nekünk pedig meglesz a szokott napi sétánk. Mindenki jól jár.

– Egyetérték – bólintott nevetve Réka.

Édesanya mindig finom uzsonnával várta a kis csapatot. Kézmosás után Réka otthoni ruhába öltözött, asztalhoz ültek, és jóízűen falatoztak.

Uzsonna után következett az anyaidő. A déd- szülők ilyenkor visszavonultak a szobájukba pihenni, Réka beszámolt édesanyjának az iskolai eseményekről. Ha szükségesnek érezték, megbeszélték a tanultakat, esetleg kicsit gyakoroltak, majd Réka bepakolta a következő napi felszerelést a táskába.

– Segíték bepakolni, édesem – ajánlkozott az anyukája.

– Anya, tudom egyedül. Hallottam, amikor apával arról beszélgettetek, hogy tiszteletben fogjátok tartani az autonómiatörekvéseimet. A táska bepakolása ilyen. Szólok, ha segítségre lesz szükségem.

Édesanya sóhajtott, bólintott.

– Rendben. Felsorolom, hogy holnap mire lehet szükséged. Az nem beavatkozás.

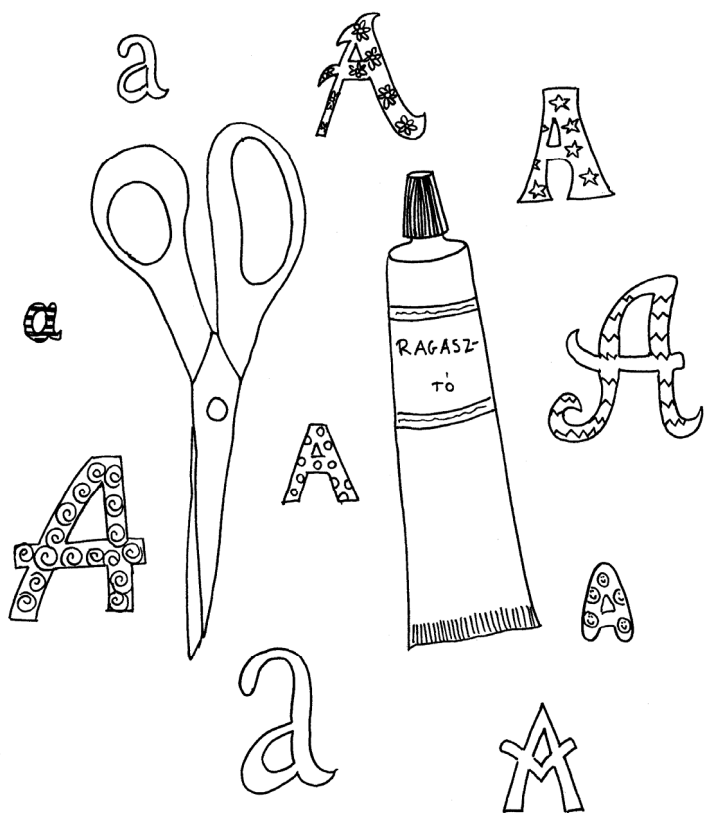
– Oké. Légy szíves sorold, ellenőrzöm. Ugye, hogy megy nekem egyedül! – szólt Réka, szeretettel ölelve át édesanyját.

Az „A” betű tanulásának délutánján édesanya egy halom régi színes újságot hozott fel a pincéből.

– Arra gondoltam, kislányom, ha van kedved, kereshetnél szép, különleges „A” és „a” betűket az újságokban. Én kivágom, te felragasztod egy lapra, és elviheted holnap az iskolába. Lehet, hogy tetszeni fog a gyerekeknek.

Réka lelkesen szedte elő fiókjából a fehér lapokat, ollót, ragasztót, várta az érdekes munkát:

– Jó ötlet. Fogjunk hozzá!

Rövid idő alatt két lapot teleragasztottak szebbnél szebb, különlegesebbnél különlegesebb „A” és „a” betűkkel.

Réka repdesett az örömtől. Boldogan mutatta a szobájukból kilépő dédszüleinek.

– Nagyon szép a válogatás és az elrendezés is! – mondta dédmama. – Képzeld, kincsem, dédpapával mi is készítettünk egy kis meglepetést. Dédpapa megrajzolta az „A” betűk várát csupa „A” és „a” betűből. Ide nézz!

– Hát ez szuper! Dédpapa! Csúcs vagy! Ezt is elviszem holnap az iskolába!

Időközben hazaérkezett édesapa. Elámult, amikor meglátta a rengeteg „A” betűt és a belőle készült alkotásokat.

– Ebbe a projektbe feltétlen beszállok. Gondolkodom, gondolkodom, mit találjak ki! Hm! Megvan! Kinagyítom és kinyomtatom a számítógépemen található valamennyi „A” és „a” betűt. Mit szólsz, kislányom?

– Óriási ötlet!

– Milyen színűek legyenek?

– A nagyok kék, a kicsik zöld. És kösz! Segíthetek?

– Természetesen. Az „A” betűt ismered, azokat a típusokat nyomtatom, amelyek neked tetszenek. Mehetünk? Úgyis vártam már az apaidőt. Gyere, édesapa legszebb Réka lánya!

Felmasíroztak a galériára.

Réka megvárta, amíg édesapja is otthoni ruhába öltözött, aztán mindketten leültek a számítógép elé. Munkához láttak. Közben Réka immár harmadszor is elmesélte délelőtti élményeit. Édesapja figyelemmel, mosolyogva hallgatta.

Mire befejezték a nyomtatást, éppen elkészült a vacsora. A napnak az a meghitt, nyugodt időszaka következett, amikor együtt ült asztalhoz a család. Ilyenkor szóhoz jutott mindenki: édesanya, édesapa, dédmama és dédpapa is. Réka után.

Rékának általában vacsora közben is eszébe jutott valami, amit addig nem mesélt el. Most éppen Ákossal kapcsolatban.

– Ez nem vidám történet lesz, a kislány Ákoskáról szól, akivel két nagyobb fiú udvariatlanul beszélt. Mesélhetem? – kérdezte udvariasan.

– Természetesen. Érdeklődve hallgatunk – bólogattak a felnőttek.

– Úgy történt, hogy Ákos a mosdóba igyekezett. A folyosón, a mosdó előtt megállította két nagyfiú. A darástészta kóstolgotó Kingával éppen akkor jöttünk a kézmosásból, mindent láttunk, hallottunk, sőt! Egy kissé, hogy úgy mondjam, részesei is lettünk a történetnek. Szó szerint úgy történt, ahogy most elő fogom adni.

Tehát:

– Hé, bogyótermetű! Nem tévesztetted el a házsámot? Ez nem óvoda! – mondták a nagyfiúk.

– Nem tévesztettem el. Első osztályos vagyok – nézett a szemükbe bátran Ákos. Zárójelben megjegyzem, tényleg nem félt, láttam.

– Ilyen mélynövésű az idei évjárat? – gúnyolódta a nagyok.

– Nem mindenki ekkora. Én kismövésű vagyok, de nem zavar. Nem készülök sem zsiráf gondozónak, sem toronypucolónak. Oda ti menjetek!

– Túl nagy az arcod, kisöreg! – A nagyok csipőre tették a kezüket, úgy bámultak barátságtalanul Ákoskára. Farkasszemet néztek, majd léptek egyet Ákoska felé.

Most figyeljétek! – emelte fel Réka az ujját. – Képzeljétek, akkor a vékony kis Kinga a nagyfiúk elé állt két kis kezéből védőszárnyat képezve, és rájuk ripakodott:

– Nem szép dolog a kicsikkel ilyen hangon beszélni!

A nagyfiúk meglepődtek, de hamar visszatért a bátorságuk.

– Te nem kaptál szót, kis hámozott giliszta!

– Égimeszelők! – mondta Adélka halkán, behúzott nyakkal.

A fiúk Adélka és felém fordultak. Nem tagadom, akkor mindhárunkba belebújt a nyuszi. Megijedtünk.

Képzeljétek, képzeljétek! Abban a szorult helyzetben nekem hirtelen óriási ötletem támadt. Mondtam azonnal halkán a többieknek:

– Van egy ötletem! Futás!

Amint kimondtam, megcéloztuk a tantermünket, és úgy elszaladtunk, mint a vihar.

– A nagyfiúk mit csináltak? – kérdezte apa.

– Fogalmam sincs. Nem néztünk hátra.

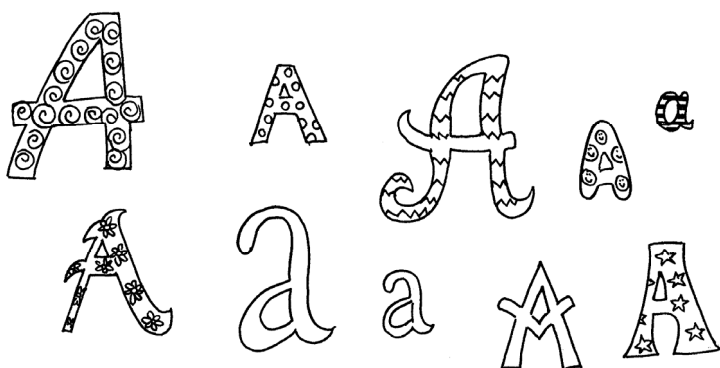
– Ilyen remek végkifejlet után öröm lesz készülni a fürdéshez – mondta nevetve édesanya. – Amíg elvégzek a konyhában és fürdővizet csorgatok, kicsit még hancúrozzatok, aztán irány a fürdőszoba! Ma este ki a soros mesemondó?

Hárman is jelentkeztek. A dédszülők, és édes-apa is úgy emlékezett, ő következik.

– Réka, ki meséljen ma este?

– Nálam döntetlen az állás.

– A fürdés végére szülessen meg a döntés! – nevetett édesanya.

Retro módszer

Az első betűtanulós óra után Réka kicsit neheztelve kérdezte anyukájától, miért nem tanították meg őt is olvasni.

– Attila tud, Jázmin tud, én nem – mondta szomorkásan.

– Hidd el édesem, nem maradtál le semmiről – nyugtatta az édesanyja. – Érdekes, izgalmas a hang és betű megismerése az iskolában az osztálytársak körében is. Biztos vagyok benne, hogy rövid időn belül úgy fogsz olvasni, mint a vízforrás!

– A tanítónak legnagyobb öröme többek között az, amikor taníthatja olvasni és írni a gyermekeket. Nekünk is az volt – kapcsolódott a beszélgetésbe dédmama.

Dédpapa buzgón helyeselt.

– Dédpapa! Ti is így tanítottátok régen a hangokat és a betűket?

– Nem egészen – válaszolt dédpapa. – Akkoriban nem volt számítógép, táblagép, internet, digitális tábla. Mi felnőttként kezdtünk barátkozni ezekkel a csodamasinákkal. Ma is küzdök a mobiltelefon használatával. A számítógépet messziről nézem, de nem értem. Az iskolában csak hagyományos, jó nagy, fából készült táblára, hagyományos krétával írtunk, az állt rendelkezésünkre. Viszont fiatalon lelkesek, leleményesek voltunk. Kitaláltunk egy szerintünk érdekes keretjátékot a betűk ismertetéséhez.

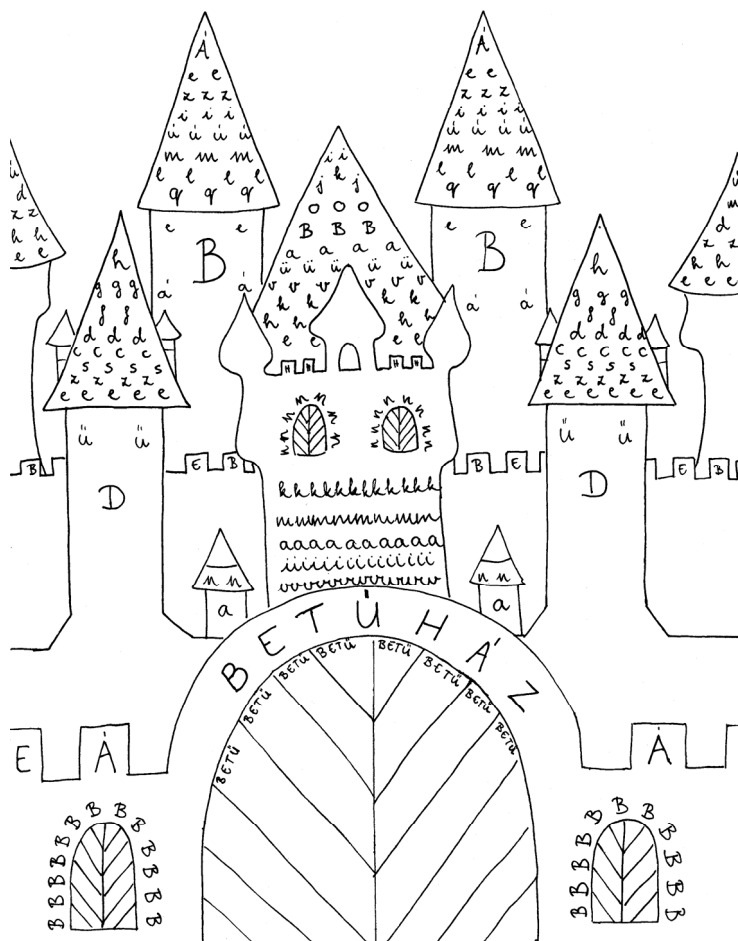
– Például? – szólt közbe Réka.

– Például felcsaptam jó öreg betűkirálynak. Dédanyád varrt nekem palástot, telehímezte szebbnél szebb betűkkel. Minden új betű tanításakor beöltöztem, és előadtam történetemet a megtanulandó betűről. Készítettünk kartonból egy nagy várat, dédmama telefestette gyönyörű színes betűkkel. Az lett a betűvár. Sokféle akadályt, cselt kellett leküzdeniük, rejtvényeket megoldaniuk a gyermekeknek, hogy bejuthassanak a betűvárba, és megismerkedhessenek, barátságot köthessenek az új betűkkel.

– Tök érdekes lehetett! – lelkendezett Réka.

– Remélem! Azért találtuk ki, és készítettük el – mosolygott dédpapa. – A tanító nénidhez hasonlóan, ám én csak krétával rajzoltam a táblára sok, különböző méretű és színű betűt. Gyakorlásként megformáztuk fonálból, hajszáldrótból, hurkapálcából, ha dédmamádnak volt ideje, és

gyúrt tésztát, akkor tésztacsíkokból is, amit a kályhán átsütöttünk. Papírnyomdát, burgonya nyomdát készítettünk, úgy gyakoroltuk a felismerést. Színes kartonpapírból nagyméretű betűket vágtunk ki, azzal kirakóst játszhattak a gyerekek. Valahogy így volt – emlékezett vissza dédpapa.

– Igen, valahogy így volt. Dédapád addig nem nyugodott, amíg minden tanítványa meg nem tanult szépen olvasni. Sok praktikát bevetett – fűzte hozzá dédmama. – Aki elakadt, azt külön segítette fáradhatatlanul.

– Milyen akadályokat találtatok ki?

– Például a várárokban betűket rejtettünk el, a talált betűkkel a gyerekek szavakat alkottak; vagy a talált betűelemeket összerakták, úgy alkották meg az új betűt. Ételeket válogattak a talált képek közül, amelyikében elbújt az új hang, majd játékosan feltálalták; vagy olyan állatokat tereltek a karámba, amelyeknek a nevében szerepelt az új hang és betű. Ilyesmiket találtunk ki. Dédmamád rengeteg képet készített virágokról, állatokról, növényekről, gyerekekről, én pedig az órán felhasználtam.

Réka nagyon érdekesnek találta dédpapa visszaemlékezését.

– Én apa szavaival élve digitális bennszülött vagyok, de veletek is szívesen tanultam volna. Nekem tetszik ez a retro módszer. Nagyon érdekes lehetett a várjáték, vagyis a vár bevétele. Dédpapa, eltettétek a régi képeket, a krétát, szivacsot időkapuszulába?

– Nem tettük el. Talán a régi iskola padlásán valami megmaradt.

– Meg fogjuk keresni! Ha lemegyünk Dombaljára, első utunk a régi iskolába vezessen. Apa, segítesz?

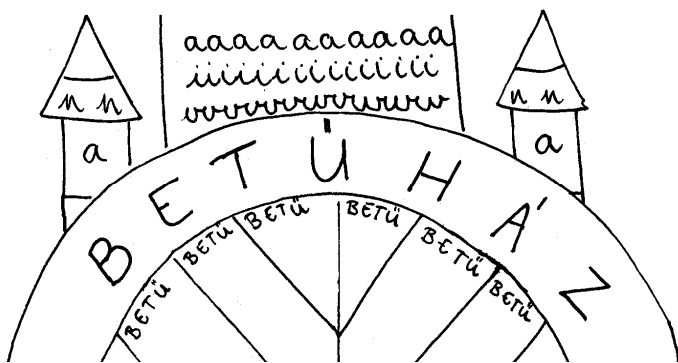
– Feltétlen! Igazi kincsvadászat lesz. Ott a helyem – ígérte édesapa.

– Dédpapa és dédmama! Ugye, ha elakadok a tanulásban, és még nálunk lesztek, kihúztok valamilyen hagyományőrző módszerrel a bajból?

– Abban biztos lehetsz, kincsem! – válaszoltak egyszerre az öregek.

Réka odabújt dédszüleihez.

– Olyan jó, hogy vagytok nekem! Ti meghallgattok és segítetek engem, édesanya és édesapa is meghallgat és segít engem, én pedig meghallgatlak benneteket és szót fogadok nektek. Így kerek a világ!

Kötélmászás Réka módra

Réka rohanva közeledett a várakozó dédszülők felé az iskola folyosóján.

– Ezt meg kell hallgatnotok! Nem mindennapi sztorim van! És főleg velem történt!

– Halljuk, halljuk! – érkezett a válasz.

– Ne itt, keressünk egy nyugodt helyet, ahol le tudtok ülni – mondta Réka. – Csak ülve szabad meghallgatnotok, nehogy elszédüljete a felesleges réműlettől. Kicsit izgalmas lesz.

– Jó ég! Olyan kellemes napjaink voltak, el is felejtettük a dombaljai izgalmakat. Mi történt, ne kímélj bennünket, mondd!

– Oké. Kényelmesen ültök? Kezdem. A tornateremben történt. Az iskola felfedezésének mai állomása a nagy tornaterem volt. Szaladgáltunk, fogócskáztunk, ugyanis szabad volt. A bátrak kipróbálhatták a bordásfalra mászást, a kosárra dobást, a bukfencet a szőnyegeken, ugrószekrényen. András bácsi, a tornatanár azt mondta,

mindent kipróbálhatunk az ő felügyeletével és a tanító néni hozzájárulásával. Én azonnal kilöttem magamnak egy hatalmas, vastag kötelet, ami a terem mennyezetéből csüngött. Bátor, vállalkozó hangulatban voltam, és vonzani kezdett a kötél. Megtapogattam, mozgattam. Tetszett!

– Mire való? – kérdeztem András bácsitól.

– Ezen tanulnak mászni a nagyok – lépett melém, ő is megfogta a kötelet.

– Kipróbálhatom?

– Nem javaslom. Neked még kicsi a kezed, nem tudnád átfogni a vastag kötelet.

– Nagyon szeretném! – makacskodtam. Tudjátok, ha fejembe veszek valamit, nehéz lebeszélni.

A dédszülők rosszat sejtve bólintottak, várták a történet kibontakozását.

Addig könyörögtem, míg András bácsinak meglágyult a szíve.

– Jó, kipróbálhatod, de csak egy picit. Az én fejem magasságáig mászhatsz – adott engedélyt András bácsi.

Több se kellett, elkaptam a kötelet és másztam felfelé, mint a mókus. Baromi gyorsan haladtam.

– Kislány, ne mássz tovább – szólt határozottan András bácsi.

– Sajnálom, itt fenn rosszak a hallási viszonyok. Kicsi a térerő.

Képzelmétek, ezt válaszoltam, és másztam tovább. Tudom, hogy tiszteletlen és illetlen voltam, de sajnos megtörtént.

– Újra szólok, állj! Lassan, óvatosan indulj lefelé! – hallottam ismét András bácsi szigorú hangját. Megszeppentem, megálltam. Lenéztem. Szerettem volna szót fogadni, de nem tudtam mozdulni.

– Sajnos nem megy – suttogtam erőtlenül. – Lefelé nem tudok mászni, csak felfelé. És ráadásul félek a magasban – tettem hozzá még halkabban. Lehet, hogy a hangom kicsit remegett is. Kucorogtam a kötélbe kapaszkodva, reménykedve, gyámoltalanul vártam a szabadítómát. András bácsi villámgyorsan felkapaszkodott a magasba, átkarolt és óvatosan leereszkedett velem. Nem mertem a tanító nénire és az osztálytársaimra nézni, szégyelltem magam.

– Jól vagy? Minden rendben, kislány? – nézett rám András bácsi aggasztóan komoly arccal. – Megjavult a hallásod?

– Köszönöm, jól vagyok.

Ezt csak azért mondtam, hogy leplezzem a remegésemet. Tulajdonképpen nagyon kellemetlenül éreztem magam.

– Légtornász ne legyél! – mondta András bácsi. Úgy láttam, egy kicsit mosolygott. Nem volt hangom, nem tudtam válaszolni, csak bólogattam. Reménykedtem, hogy nem kapok nagy szidást a tanító nénitől. Magamban fogadkoztam, hogy legközelebb nem sodródok hasonló helyzetbe.

– No, és megkaptad méltó büntetésedet? – kérdezte dédmama.

– Nem kaptam szidást, nem kaptam beírást, nem kaptam büntetést, nem veszítettem el a barátaimat, csak a hiúságomon esett egy kis csorba. Belátom, nem vagyok olyan bátor és ügyes, mint

amilyennek látszani akartam. Azon kívül még mindig szégyellem magam. Vajon András bácsi megbocsátja a tiszteletlenségemet?

Az írás világa

A tanító néni számított rá, hogy meg kell küzdenie az írás népszerűsítéséért. Amint bejelentette, hogy megtanulják leírni az első betűt, néhány gyermek arcáról – a várakozásnak megfelelően – eltűnt a mosoly.

– Miért kell füzetbe írni, ha a számítógépen, okostelefonon sokkal könnyebben, egyszerűbben, gyorsabban írhatunk? – fortyogtak néhányan.

A tanító néni türelmesen válaszolt.

– Számítógépünk, telefonunk el is romolhat, le is merülhet. Lehetünk olyan helyen, ahol nincs térerő. Előfordulhat, hogy valamilyen ügyetlenség folytán elveszítjük az adataink egy részét, vagy netán rosszindulatú vírust kapunk, ami súlyos veszteséget okozhat. Vannak még érveim, de nem szeretnék a számítógépek és okostelefonok ellen kampányolni, hiszen nagyszerű esz-

közök, ma már pótolhatatlan segítséget nyújtanak kicsiknek, nagyoknak, fiataloknak, öregeknek. Az írás tanulása viszont fontos. Az írás tudása értékesebbé tesz bennünket. Ha elcsendesedtek, mindenekelőtt szeretnék beszélni nektek az írás történetéről. Érdekes lesz, ígérem.

Megvárta, amíg a morajlás elcsendesül, majd mesélni kezdett.

– Az emberekben ősidők óta égett a vágy, hogy amit felfedeztek, kitaláltak, megalkottak, másokkal közölhessék. Tudásukat – az akkori lehetőségek függvényében – kőbe, agyagba vésték, lejegyezték pergamenre, selyemre, fakéregre, vagy botra karcolták. Mutatok egy kis történelmet – mondta, és bekapcsolta a számítógépet.

Ahogy a nebulók megszokták tőle, gyönyörű, érdekes képeket vetített.

– Ez az ősember barlangrajza – mutatott az első képre. Ő képekben jegyezte le, amit meg akart

örökíteni. Ezt a rajzokkal teli barlangot, amit látotok, francia gyerekek találták meg Lascaux közelében. Ha figyelmesen tanulmányozzuk a képeket, el tudjuk mesélni a vadászat történetét. Megpróbáljuk?

– A következő kép az ókori Egyiptomba repít bennünket. Az egyiptomiak képírása fennmaradt a fantasztikus, időtálló építményeiknek köszönhetően. A képen látható jeleket a piramisok, templomok oszlopainak falára vésték, melyekből sok a mai napig is látható. Nézzétek, milyen különlegesek! A fáraó vagyonát, élettörténetét, nagy tetteit, hódításait, győzelmeit később sáslemezekből készített papiruszra is megörökítették az írástudók. Az egyiptomi képírás elsajátítása bonyolult volt, nagyon kevesen tudták megtanulni.

A tanító néni hagyta, hogy a kis növendékek rácsodálkozzanak a különleges képekre.

– Mutatok mást – szól kis idő elteltével. – Közép-Amerikában a maják is ismerték az írás tudományát. Írástudóik a papok voltak. Különleges képírásuk égetett kerámiákon, épületeik falán maradt fenn. A tudósok csak a közelmúltban tudták megfejteni. Nézzétek, milyen különösek! Tetszik?

– Igen – hallatszott innen is, onnan is.
– Most másféle írást mutatok – folytatta az időutazást a tanító néni. – Mezopotámiában, ahol nem volt kő, az emberek agyagtáblákat készítettek, abba karcolták hegyesre vágott nádszállal különös jeleiket, amit ékírásnak nevezünk. Az agyagtáblákat kiégették rajtuk a rejtélyes jelekkel. Agyagtáblákra vésték törvényeiket, történelmüket, uralkodóik vagyonát, hőstetteit, győztes csatáit. Az ékírást a tudósok nagyon nehezen fejtették meg, még napjainkban is elemezgetik. Hogy tetszik?

– Nagyon érdekes – lelkesedtek a gyerekek. –
Teljesen más, mint a mai írás.

A tanító néni bólintott, majd új képet vetített.

– Megmutatom a kínaiak írását. Ők kezdetben teknőspáncélra, csontokra, bambusztáblákra, később selyemre, papiruszra írták gyönyörű jeleiket, melyeket ma is használnak. Megtanulni nekünk nagyon nehéz lenne, mert meglehetősen bonyolult.

– Ha nem fáradtatok el, folytathatjuk az időutazást – mondta a tanító néni. – Az írás – mesélt tovább – a történelem folyamán sokat egyszerűsödött, de több nép, köztük a kínaiak, héberek őrzi a régit, ami nagyon tiszteletre méltó.

– Ezeket a bonyolult jeleket kézzel írták? – hitetlenkedtek a gyerekek.

– Bizony, kézzel. Amíg az első nyomdagép el nem készült, az emberek mindent kézzel jegyezték le. Az írástudók közül sokan kolostorokban éltek, egész életüket az írásnak szentelték. Könyveket írtak tele gyönyörű betűkkel. A régi kézzel írott könyveket kódexnek nevezzük – folytatta a különös időutazást a tanító néni. – Nagy élmény egyet-egyét látni, akár felvételről is. Mutatok egy kódex részletet. Ezt a gyönyörű, díszes betűt, de a többit is óriási figyelemmel, türelemmel lehetett csak megalkotni. Csodáljátok meg! Biztosan hallottatok a híres Corvinákról, melyek Mátyás király rendelkezésére készültek. Ezeknek az értékét a könyvnyomtatás feltalálása nem csökkentette, sőt, csak növelte. A néhány megmaradt Corvina nemzetünk féltve őrzött kincse.

– Ennek ellenére soha nem lettem volna kódex-író – mondta az egyik fiú. – Képtelen lettem volna egész nap az íróállvány mellett állni és betűket rajzolni.

– Abban az időben sem sokan voltak, ezért meg is becsülték őket. Ha nem számítógépet, vagy okostelefont használunk, többnyire valamilyen minőségű papírra írunk tollal vagy ceruzával. Ha megtanulunk írni, mi is írástudók lehetünk, igaz, nem a régi értelemben.

– A mai időutazásunknak vége – mondta a tanító néni. – Remélem, kicsit változott a véleményetek az írás tudományáról!

Úgy tűnik, a gyerekeket nagyon is érdekelte a látott és hallott visszaemlékezés.

Sőt! Többet szerettek volna hallani.

– Tanító néni kérem, a magyaroknak is volt ősi írása? – kérdezte Réka.

– Igen. A rovásírás. Az őseink általában fára vésték, rótták varázslatos jeleiket. Talán ezért rovásírás a neve.

– Megtanuljuk a rovásírást? – lelkesedett Réka és sok gyerek.

– Először megtanuljuk a mindenki által ismert és használt írott betűket. Jövőre, ha kedvetek lesz, megtanulhatjátok választott tananyagként a rovásírást is. Én benne vagyok.

A tanító néni, látva a gyerekek kíváncsiságát, felemelt egy varázslatosan különleges betűkkel teli lapot.

– Megmutatom az ősi magyar rovásírásos betűket, látom, érdekel benneteket. Nézzétek, milyen egyszerűen szépek!

A rovásíráshoz kapcsolódik ez a szép idézet:

„A magyar rovásírás ősi kultúránknak egy része, nemcsak emlék, de való eleven kincse a nemzetnek.” (Fadrusz János 1902.)

– Végezetül mutatok néhány híres kézírást: Mátyás királyét, Kölcsey Ferencét a Himnusz sorai-val, Benedek Elekét, a nagy mesemondóét. Ezek a kézírások felbecsülhetetlen értékeink.

Mátyás király írása

Isten áld meg a Magyarant
 Jó kedvvel; bővőggel,
 Szíves feléje védő kánt
 Ha küzd ellenéggel,
 Bal vons a kir' négen tép
 Hosszra' né evatendőt,
 Megbűnhődte már a nép
 A múltat és jövődöt!

Seps tanítványa voltam,
 Gyermekekhez lehozottam.
 A szívenkes fölcsemettem:
 Hoztam így neveltem.

1929. III. 25. Benedek Elek.

Kölcsey Ferenc és Benedek Elek írása

A bemutatott kézírásokat mindenki nagy csodálattal nézte. A tanító néni befejezésül azt mondta a gyerekeknek:

– Biztos vagyok benne, minden család őriz a dédszülőktől, nagyszülőktől leveleket, írásokat a családi értéktárban, ami a családnak felbecsülhetetlen érték. Kérjétek meg a szüleiteket, hogy mutassanak néhány régi levelet, képeslapot, amit nagyszüleitektől, rokonaitoktól kaptatok! Előfordulhat, hogy megőrizték egy-két régi iskolás füzetüket is. Érdekes lesz látni szüleitek diákkori írását. Én is örök nagyszüleimtől, szüleimtől leveleket, képeslapokat, amit majd továbbadok a gyermekeimnek, és remélem, ők is meg fogják őrizni.

Szabályok fogságában

Ez a nap nem olyan volt, mint a többi. Nem volt felhőtlen, sem könnyed, sem csupamosoly, vidámság.

A nebulók szembetalálták magukat az első szabályokkal nehezített feladattal: a betűk vonalközbe írásával. Tudták, hogy nem lesz könnyű, elég rémhírt hallottak a nagyoktól, a felnőttektől. Azt is hallották, a nehéz erőfeszítések nem mindig hoznak fényes eredményt, jutalmat, piros pontokat.

Ne csodálkozzunk, hogy minden kisdiákban volt aggodalom, tiltakozás. Nem várták szívrepesve az írás órákat. Réka is aggódott, izgult. Azonban a tanító néni addig mesterkedett, addig beszélt az írás szépségéről, történetéről, értékéről, amíg a növendékek mégis kedvet kaptak az írás megtanulásához.

A tanító néni lecsapott a közhangulat megváltozására, már mutatta is a digitális táblán az írott kis „a” betűt.

– Nézzétek, kicsikéim! Nem annyira bonyolult. Az írott kis „a” betű egy gyönyörű, szabályos karikából és egy legalább olyan szép kampócskából áll. Milyen változást láttok a nyomtatott alakhoz képest?

– Eltűnt a kobra feje.

– A pocakja viszont megnőtt. Valóságos kigömböccé változott.

– Tényleg eltűnt a kobrafej, viszont a farkincája hangsúlyosabb lett. Olyan, mint egy fejére állított kampósbot – sorolták megfigyeléseiket a gyerekek.

– Nagyszerű megfigyelők vagytok! – lelkesedett a tanító néni. Ne húzzuk az időt, gyertek a táblához, próbálkozzatok a leírásával. Most még nem számít a nagysága, csak a kezdéspontra figyeljete! Mutatom.

Balra ívelve, egy mozdulattal megrajzolta a karikát, majd hozzákapcsolta a kampót. A gyerekek utánózták.

A neheze azonban ezután következett. A tanító néni a digitális táblára két vízszintes vonalat rajzolt, egy vékonyabbat és egy vastagabbat.

– Ez éppen olyan, mint a munkafüzetetek vonalazása. A két vonal közé írom a betűt, ám itt már szabályok vannak. Könnyíteni szeretnék, ezért először egy sor karikát írunk, utána egy sor kampócskát, a harmadik sorban pedig majd az „a” betűket.

A tanító néni bejelentését nem követte tapsvihar. Azért kitartóan folytatta:

– Az egyik fontos szabály a kezdőpont. Nézzétek a kezemet! Egy picivel a vékony vonal alatt fogom kezdeni az ívelést. Kerekítem balra, hozzáérintem a vékony vonalhoz, lent a vastag vonalhoz, és a kört bezárom. Ez az első eleme a betűnek, a gyönyörű karika. Próbálkozzatok ti is, rajzoljatok karikát a munkafüzetbe. Nem kell félni, a táblán nagy alakban folyamatosan mutatom.

A gyerekek nem féltek, inkább tiltakoztak a szabályok ellen. Legyűrhetetlen volt a belső ellenállásuk.

– Miért kell éppen ott kezdeni, miért nem kezdhetem akárhol? – érkezett az első kérdés.

– A kapcsolás miatt. Ezen a ponton tudjuk a kampót a legkönnyebben hozzáilleszteni a karikához – válaszolt nyugodt hangon a tanító néni.

– Én könnyebben rajzolok karikát másképpen – hallatszott innen is, onnan is.

– Csakhogy a karika ebben az esetben betűelem. Sajnos ragaszkodnom kell a kezdőponthoz – jelentette ki megingathatatlanul a tanító néni. – A betűelemek és a betűk írásakor nagyon fontos a pontosság.

– Egy vacak karika három szabállyal! Kezdőpont, vonalérintés fenn, vonalérintés lenn. Ez meghaladja a képességeimet – dohogott a kevés

beszédű Szabolcs, akiről eddig keveset hallottunk.

Dani sóhajtozott, Botond szuszogott, Levente és Zsombor méltánytalannak tartotta a szabályokat. A lányok szintén zúgolódtak, békétlenkedtek. Az általános tiltakozás ezúttal hatástalan, sikertelen, eredménytelen volt. A tanító néni kitartóan ragaszkodott a formához, a kezdőponthoz, az érintési pontokhoz, a kapcsolódás helyéhez és a befejezés pontosságához. Nem volt mit tenni, írni kellett.

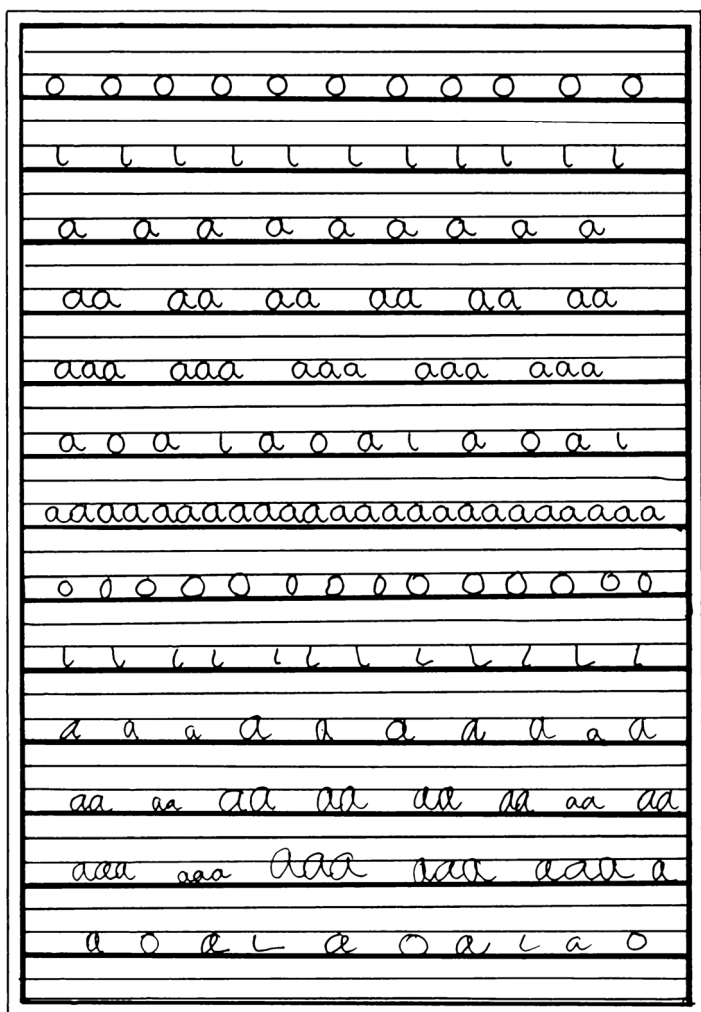
– Remélem, betűíró bajnokság nem lesz! Az kiverné nálam a biztosítékot. – békétlenkedett Réka is. Sóhajtott egy hatalmasat, majd fogta a ceruzáját és rőtta a jeleket.

Virág volt talán az egyetlen, aki nem csatlakozott a lázongók csapatahoz. Csendben, lendületesen dolgozott, gyorsan el is készült kidőlt-bedőlt oldalú karikáival.

– Én otthon sokat gyakoroltam. Nekem megy – mondta Emőkének, a padtársának. Nem mindegyik gyönyörűséges, de a nővérem azt mondta, nem baj, ha nem szabályosak a karikák. Az igazgyöngyök között sincs két egyforma, mégis tesszik mindenkinek.

– Igazad van, Virág – bólintott Emőke megkönnyebbülten. – Az írás kézműves munka. A kézműves termékek pedig egyéniek, minden termék más és más. Így már én is szebbnek látom az ahány, annyi féle karikámat.

Ugyanez a zsörtölődés zajlott a kampó írásakor és a két elem összeillesztésekor is. A gyerekek zsibongtak, érveltek, a szabadságot hiányolták, a tanító néni pedig következetesen ragaszkodott a szabályossághoz.

A végeredmény azonban magáért beszélt.

Végül mindenkinek sikerült kínkeservesen beszorítani a fránya vonalközbe a helyenként valóban egyedi formájú, összességében mégis tetszetős „a” betűket. Az unalmas, fárasztó munka szemrevaló eredményt hozott.

– Sétáljatok körbe, nézzétek meg egymás alkotását! Győződjetek meg, milyen remek munkát végeztetek! Én nagyon elégedett vagyok – mondta a tanító néni.

És tényleg!

A nebulók mindenki munkafüzetében találtak valami különleges, egyéni, szép megoldást. Önzetlenül dicsérték egymást.

– Tökéletes! Szuper! Különleges! Egyéni! Mestermunka! Akár az enyém is lehetne! – hangzott itt is, ott is.

Közfelkiáltással megválasztották a legszebben író testvérpárt: Borókát és Bíborkát. Az ikrek füzetében sorakozó karikák, mint apró szappanbuborékok; a kampócskák mint egyenes derekú támasztékok; az „a” betűik pedig mint az egypetéjű ikrek, olyan egyformák voltak.

A tanító néni szíve ellágyult, amikor látta, hogy a gyermekek nem irigyelték, hanem ünnepezték az ikreket.

Még jobban meghatódott, amikor azt tapasztalta, hogy a setesuta, ügyetlenke, gyámoltalan társakat is kedvesen dicsérgették, buzdították.

Egyvalakire nem hatott a buzdítás. Danira. Ismét csomagolni kezdett. Azt mormogta nem létező bajusza alatt, hogy egy betű leírásához ennyi szabály betartása szerint több, mint ami vállalható. Úgy döntött, kiszáll, hazamegy. Szabolcs készségesen csatlakozott hozzá.

A tanító néni és néhány gyerek nagy nehezen visszaédesgette őket a padjukhoz. Attila nem mozdult mellőlük, amíg le nem ültek.

– Figyelj, Dani! – mondta a kis barátjának. – Engem sem sikerült meggyőzni arról, hogy ennyi szabályt feltétlen be kell és be lehet tartani. A bátyám nekem azt szokta mondani, hogy „Figyelj öcsém, legyél mindig egyéni, eredeti!” Ennyi szabály között valószínű nem lesz egyszerű eredetinek lennünk. De majd kitaláljuk, hogyan tudunk belevinni egy kis egyéniséget. Egy biztos, Danikám! Nem lehet feladni a küzdelmet már az első betű tanulásakor. Segítünk egymásnak. Oké?

– Oké – sóhajtott Dani. – Szabi, maradunk.

– Oké. Maradjunk – sóhajtotta Szabolcs egyhangúan.

Botond is komoran ült a padjában. Tekintete hol a munkafüzetére, hol a ceruzájára vetődött, mintha azt latolgatta volna, melyiket rágja meg.

Nem szépítem a dolgot. A többség, beleértve a tanító nénit is, megkönnyebbült, amikor megszólalt az óra végét jelző csengő.

Egy kis biztatás sosem árt

Megismerve az írásóra történetét, ne csodálkozzunk, hogy Réka nem a megszokott csiviteléssel, ugrabugrálással repült a várakozó dédszülők karjaiba. Egyhangúan bandukolt feléjük, iskolatáskáját húzta maga után.

A dédszülők érzékelték a borongós hangulatot, nem kérdeztek semmit. Türelemmel várták az amúgy is sorsszerűen bekövetkező panaszáradatot.

– Nem volt jó napom. Nehéz a táska, nehéz az iskola, nehéz az írástanulás, sok a szabály. Nem csak nekem, a többieknek is. Ha nem hiszitek, kérdezzétek meg őket. Dani és Szabi majdnem kiiratkozott – sorolta Réka a járdaszegélyt nézve.

Dédmama sóhajtott, megölelte a kislányt, kezébe vette apró praeliját, és elindult vele hazafelé.

Dédpapa köhécselt, szó nélkül lépkedett utánuk.

– Szabad a táskáját, kisasszony? – kérdezte óvatosan.

Felemelte a földről a nehézzé vált iskolatáskát, udvariasan bandukolt a hölgyek után.

Nem sok szó esett, mindhárman elmerültek a gondolataikban.

– Meglepetés! – hallatszott az úttest felől.

Édesapa dugta ki fejét az autójából. Harsányan, fülíg érő szájjal beszélt.

– Hamarabb eljöttem a munkahelyemről, hogy a jó hírt minél előbb elmondhassam mindenkinek. Nagymama és nagypapa péntek este érkeznek! Szombaton megtartjuk a házavatót, nagy bulit csapunk. Titkos tárgyalásokat folytatok még két személlyel, az ő megjelenésük egyelőre bizonytalan. Nagyobb örvendezést, sőt, egyenesen hurrázást vártam – fordult a szótlanul álló kislánya felé.

Réka megölelte édesapját, sírással küzdve mondta:

– Örülök, csak nem tudok lelkesedni, mert nem volt sikeres a délelőttöm. Betűt írtunk, és nehezen ment. A legszebb, legkedvesebb ceruzám alig engedelmeskedett, nem sikerült szépen írnom. Ügyetlen vagyok, béna vagyok, szomorú vagyok. Dani ki is akart iratkozni az iskolából, annyira megviselte az írás. Majdnem mindenki elkedvetlenedett. Na jó, néhányan nem, ők buzdítottak bennünket. Engem konkrétan Jázminka

vigasztalt, pedig az ő karikái is inkább pattanásos, összenyomott gombócok, mint szabályos körök voltak. De ő csak mosolygott.

– Te se szívd mellre, kislányom! Ritkán sikerül elsőre osztályon felüli minőséget alkotni. Még a felnőtteknek sem jön össze mindig. Dédmamád is elrontott néhány piskótát, mire profi süti-mesterré vált. Dédpapád, aki most nagyon hallgat, azt mondaná, ha megkérdeznénk a véleményét, hogy a gyakorlat teszi a mestert. Ebben biztos vagyok. Az ügyetlenkedés, bénázás legyőzhető. Otthon édesanyáddal összedugjuk a fejünket, és kitalálunk valami csodamódszert, ami visszahozza gyönyörű arcocskádra a mosolyt, amit annyira szeretek.

Édesapa féltő szeretettel ölelte magához kicsi Rékáját. Legszívesebben azonnal megírta volna helyette a házi feladatot, hogy leánykája lelkén könnyítsen.

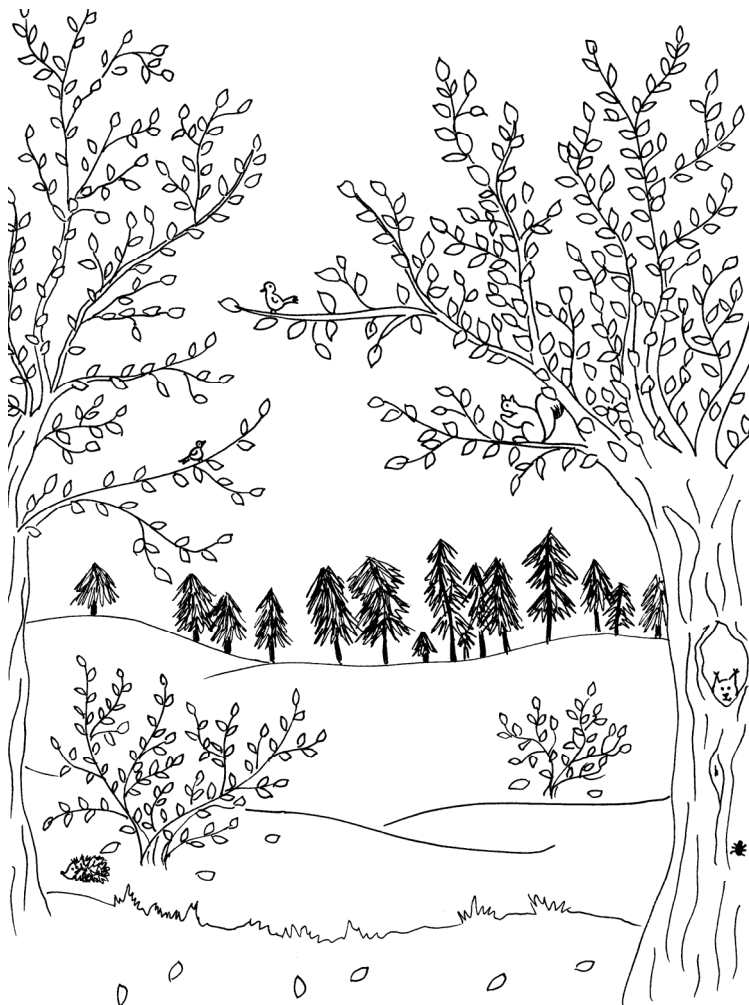
A dédszülők összenéztek, nem szóltak. Majd ha kéri, akkor természetesen mondanak véleményt és segítenek. Hallgattak, biztosak voltak benne, hogy a szülők meg fogják találni a gyógyírt Réka elbizonytalanodására. Amikor hazaértek, csendben bevonultak a szobájukba pihenni.

– Van egy remek ötletem – ragadta a szót magához édesapa, miután hármasan maradtak. – Pakoljuk be az uzsonnát a hátizsákba, induljunk

egy kis erdőszéli sétára. Gyönyörű az idő, használjuk ki.

Fél óra múlva túraöltözetben gyalogoltak a közeli hegyoldal felé.

Gyönyörű, verőfényes őszi nap volt. A kristálytiszta kék égen felhőnek nyoma sem látszott.

Az egyre meredekebben kanyargó út mellett csipkebokor, kökénybokor mutatta piros és kék termését.

– Csodaszép, de még nem ehető – figyelmeztette a csipkebogyót, kökényt tapogató kislányát édesanya. – Mindkettő akkor finom, ha az őszi dér megcsípi. Gyerekkoromban minden ősszel szedtünk kökényt, csipkebogyót. Egy részét megszáritottuk teának, a többiből édesanyám lekvárt főzött. Isteni a csipkebogyó lekvár és a kökénylekvár is.

Az erdőhöz közeledve az út menti szederbokorokon még néhány szem feketéllett.

Édesanya mutatta:

– Nézd, kislányom! Meghagyták a madarak. Megkóstoljuk, ez érett és zamatos. Csak óvatosan, a bokor tüskés.

– Nagyon finom – cuppantott Réka. – Ebből is készíthető lekvár?

– Méghozzá az egyik legfinomabb. Szerintem hétvégén kapunk a nagymamától néhány üveg-
gel. Nekem a kedvenceim közé tartozik – szólt édesapa, miközben bekapott egy szem szedret ő is.

Az erdei ösvényen haladva láttak harkályt, feketerigót, fenyőrigót, mókust.

– Az erdei madarak és apró állatok már régen megszokták az ember közelségét, nem menekülnek el, ha csendben sétáló gyerekekkel, felnőttekkel találkoznak – mondta édesapa.

Séta közben találtak vadgesztenyét, makkot. Felszedték arra gondolva, hogy dédmama és dédpapa készít belőlük valami játékot.

A tisztáson leültek, elfogyasztották az uzsonnát, kicsit pihentek.

Nézték a fölöttük elsurranó seregélyek raját, hallgatták a lehulló levelek halk zizzenését.

– A szőlősgazdák nem örülnek a seregélyeknek, mert alaposan meg tudják dézsmálni a termést – szolt édesapa a madarak után tekintve. – Sajnos sok kárt okozhatnak.

– Több madárijesztőt kell állítani – érvelt Réka.
– Dombalján kereplőket is raknak a szőlőkarókra. A zaj elriasztja a hívatlan vendégeket. Ezt nagypapától tudom. Ő még hálót is rakott a lugasra, amikor érni kezdett a szőlő.

Apjához fordult, átölelte.

– Apa, nagyon jó ötlet volt a kirándulás. Elmúlt a rossz kedvem. Igazában akkor fog teljesen elmúlni, ha megmutatjátok a csodamódszert, ami segít az írás tanulásában.

– Csodamódszer nincs. Ellenben édesanyáddal közösen kigondoltunk valamit, ami segíthet. Mindjárt hazaérünk, és meg fogjuk mutatni.

Otthon édesapa beszkenneelte a számítógépbe, majd kinyomtatta öt példányban Réka munkafüzetének azt az oldalát, amelyiken az iskolában dolgoztak.

– Azt találtuk ki – mondta kezében a lapokkal –, hogy először mind a négyen, édesanyád, dédmamád, dédpapád és én megírjuk azt a három sort, amit te írtál az iskolában. Egyszóval mi leszünk a diákok. Ha szépen dolgozunk, mind-egyikünk írását egy kedvenc színnel átírhatod, így talán belemegy a kezedbe a betű írásának a tudása. Ha már úgy érzed, hogy biztosabb lettél a dolgodban, megpróbálhatod egyedül az üres lapon.

– Oké, próbáljuk meg! Elfogadom az ajánlatot.

– Rendben. Ettől a pillanattól kezdve mi vagyunk a diákok, te vagy a tanító néni.

A dédszülők ekkor már ott toporogtak a nappaliban, nagyokat bólogatva vették a kezükbe a ceruzát. Alig várták, hogy segíthessenek.

Réka leültette a négy felnőttet az asztal köré, és fennhangon irányított:

– Tegyétek a ceruzátok hegyét a vékony vonal alatti kezdőpontra! Íveljétek a vonalig, kerekítsétek lefelé, a vastag vonal érintése után kanyarodjatok felfelé és zárjátok a kört!

– Szeretném megkérdezni, hogy nem lehetne-e... – játszotta a diákok édesapa.

– Nem lehet. Csak úgy lehet, ahogyan mondtam. A betűelemeket pontosan kell írni. Ha készen vagytok, következik a második sor a kamppókkal. A vékony vonaltól induljon az egyenes szár, érintse a vastag vonalat, és íveljen vissza a vonalköz közepéig. Ezt sem lehet másképpen,

csak úgy, ahogyan mondtam – szólt Réka határozottan.

A négy felnőtt szó nélkül dolgozott.

– A harmadik sor nagyon nehéz lesz, jól tesztetek, ha felkötitek a nadrágotokat! Az „a” betűt fogjátok írni egy vonalvezetéssel. A karika lehetőleg szabályos, a kampó szára egyenes legyen, és ne lógjon ki a vonalközből sem fenn, sem lenn. Írjátok, kedveseim! Készen vagytok? Jó, akkor megtekintem az alkotásokat – szólt az újdonsült tanító néni.

Mind a négy lapot alaposan megnézte, majd kimondta határozott véleményét:

– Nem mindegyik tökéletes, de meglepően szép, szemrevaló. Mindenki nagy dicséretet érdemel. Sétáljatok körbe ti is, csodáljátok meg egymás munkáját!

A felnőttek – kisdíákhhoz illően – megnézték és őszintén bámulták, dicsérték egymás írását. Senki ne gondolja, hogy közben kuncogtak. Nagyon komolyan vették a szerepjátékot.

– Most pedig én jövök! – folytatta Réka. – A lapokkal felvonulok édesapa és dédpapa kíséretében a bázisomba, és munkához látok. Ma dédmama lapját fogom átírni. Vacsoráig elkészülök.

Fogta a lapokat, és peckesen megindult a szobája felé.

– Lehet egy kérdésem?

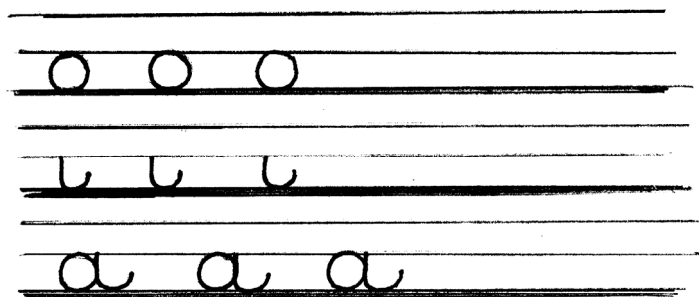
– Tessék, dédpapa.

– Honnan tudtad azokat a kifejezéseket, amikkel munkára fogtál bennünket?

– Az iskolában a tanító nénitől hallottam, és betápláltam a memóriámba. Miért kérdezed? Hibásan mondtam?

– Semmiképpen! Sőt! Remek volt!

Dédpapa elismerő mosolyt küldött egyetlen, legkedvesebb dédunokája felé.

Házavató meglepetéssel

A hétvégi reggelik fontosak voltak a család számára, hiszen hétköznapi az eltérő napirendek miatt erre nem nagyon volt lehetőség. A közös étkezések különösen fontossá váltak, mióta a dédszülők a kis családnál vendégeskedtek.

Szombat reggel korán ébredt mindenki.

A dédszülők elegáns vendégváró ruhában jelentek meg a reggelinél.

A nap azért volt izgalmas, mert Réka nagyszüleit várták Dombaljáról.

Éppen befejezték a falatozást, amikor jelzett édesapa telefonja.

Édesapa boldogan jelentette:

– Fél óra múlva megérkezik nagymama és nagypapa.

Réka felugrott az asztaltól, tapsikolt örömeiben.

– Nagyon-nagyon várom őket. A legszebb ruhámat veszem fel.

Éppen kitárták a kaput, amikor feltűnt az ismert autó. A ház előtt megállt, lassan begördült a garázs elé.

Réka repült nagymamája felé. Ölelte, puszilta, azután a nagypapa karjaiba ugrott.

– Egész éjjel veletek álmodtam. Dombalján voltam megint, és csavarogtunk a faluban. Meséljetek! Hiányzom Naca néninek és Reza néni-nek?

– Édes bogárkám! Vess egy pillantást az autó hátsó ülésére! – mondta sejtelmesen nagymama.

Mint a villám, úgy ugrott Réka az autó hátsó ajtajához. Elállt a szava.

– Jól látok? Elhoztátok őket? – lelkesedett.

Bemászott a csendben üldögélő két mamóka közé. Ölelte őket is, amennyire a sok ruha és az ölükben lévő csomag lehetővé tette.

A két néni szeme elhomályosodott a kislány kedvességén. Most már nem bánták, hogy útra keltek, pedig nehezen szánták rá magukat.

Édesapa is meglepődött, hogy a titkos terv végül megvalósult.

– Hogyan sikerült rávenned őket az utazásra? – kérdezte nagymamától.

– Nem volt egyszerű, cselhez kellett folyamodni. Először természetesen mindketten elutasítottak. Azt mondták, ők már nagyon öregek, hosszú útra nem vállalkoznak, ismeretlen helyre pláne

nem mennek, az állataikat végképp nem hagyják otthon. Egyébként is ősszel sok a munka a kertben, a ház körül. Szóval mindketten határozott nemet mondtak. Ekkor azt mondtam Reza néni-nek, hogy Naca néni fontolgatja az utazást, és szerintem eljön velünk. Reza néni a hírre felkapta a fejét, azt válaszolta, reggelig gondolkodik, lehet, hogy ő is meggondolja magát. Nem kellett reggelig várnunk. Este már ott állt a kapuban, és igent mondott. Hazafelé bekiabált Naca néninek, hogy utazik Rékát meglátogatni. Mit mondjak? Öt perc múlva megvolt a második igen. Naca néni is átszaladt, bejelentette, hogy jön.

– Anyukám, gratulálok! Nem volt mindennapi teljesítmény kimozdítani őket a komfortzónájukból. Hogyan viselték az utat? – mosolygott édes-apa.

– Meg se szólaltak. Befészkelték magukat a hátsó ülésre, szorították a csomagjukat, néha kinéztek az ablakon, de nem beszéltek. Gondolom, fohászkodtak, hogy baleset nélkül, szerencsésen ideérjünk. Ritkán autóznak, autópályán még nem is utaztak.

Édesanya közben kedvesen szölongatta a mamusokat:

– Tessenek kiszállni az autóból!

– Mennénk aranyoskám, de a lábaink nehezen mozdulnak, kicsit megmacskásodtak. Mindjárt előmászunk, csak a csomagokat vegyék el tő-

lünk. Óvatosan, szét ne essenek! – nyögdécselt Reza néni.

Reza néni kockás abroszba, Naca néni fehér damasztba kötött tálat szorongatott.

Az egyikében mákos és diós kalács, a másikéban túrós és káposztás rétes lapult.

– Óvatosan, az alját fogja, kedvesem! – aggodalmaskodott Naca néni, miközben átadta a csomagot édesanyának.

– Angyalom, a másik kezével az abroszt is fogja a csomónál. Le ne dobja!

Miközben adta a tanácsokat, megpróbálkozott a kiszállással, ami úgy tűnik, nem ígérkezett egyszerű műveletnek. Ahhoz mindenesetre volt ereje, hogy noszogassa útitársát:

– Készálódjon már, Reza, nem látja, hogy mi-ránk várnak? Meddig akar még az autóban kotyolni?

Dédpapa, az örökös lovag lassú, udvarias mozdulatokkal segítette kivergődni a két mamikát az autóból. Nem volt egyszerű.

Mindketten legföltettebb ünneplőjükbe öltöztek, ami alsószoknyákat, pliszírozott felsőszoknyát, blúzt, mellényt, bársony kabátkát, szép fejkendőt és puha fűzős cipőt jelentett.

Az akciót végül siker koronázta.

Kijutottak a biztonsági öv fogságából, majd az autóból is. Megigazították templomba járó szettjüket, és álltak tanácstalanul.

Dédmama odament hozzájuk, kedvesen terelgette őket a ház bejárata felé.

– Tessék várni, aranyos tanító néni, van még csomagunk. Hoztam egy kis hazai érett duránci barackot, pucolt diót. Ki kellene szedni a csomagtartóból!

– Jaj, édesjóistenem! – nyögdécselt közben Naca néni dédmamára tekintve. – Nem vagyok ám beteg. Azért nyögdécselek, mert nehezen indulnak be a lábaim. Igen sokáig tartott az út. Reza, maga mit is hozott? – fordult szomszédasszonya felé.

– Tudja maga, hogy mit hoztam, miért kérdezi – érkezett a megszokott, nem éppen kifinomult stílusú válasz. – Mosáncki almát hoztam, mert sokáig eláll, meg kétféle babot, amit a héten szedtem. Hoztam volna mást is, ki is készítettem,

mégis otthon maradt a nagy kapkodás miatt. Maga már hajnalban ott káricsált a kapuban. Sürgett, hogy menjünk, mert a végén itthon maradunk. Tisztára összezavart. Pedig akkor még másfél óra volt az indulásig.

– Tudja, Reza, magával azért nehéz, mert minden szavamba, minden tettembe beleköt – kontázott Naca néni. – Mi a baja, mit hagyott otthon?

– Mit hagytam otthon? A gesztenyét hagytam otthon, amit hajnalban kapkodtam föl a fa alól. Azt hagytam otthon a konyhaasztalon – replikázott szegény mamóka, miközben zavarában a gyönyörű ünneplője nem létező ráncait simítgatta.

– Asszonyok, jöjjenek, nézzék meg a házat! – szólt kedvesen dédmama, véget vetve a szópárbajnak. – Közben elmesélik, mi minden történt otthon, mióta eljöttünk. Nagyon kíváncsi vagyok.

Betessékelte a mamikat a házba, a nappaliba vezető lépcső felé.

– Édes Szűzanyám! Hát mennyi lépcső van itt? Több, mint amennyi a templomhoz visz. Minek ennyi lépcső egy házon belül? – sopánkodott Naca néni. – Na, Reza, föl bír kepesztetni?

– Maga jajgat, nem én! Én a padlásra is fölmegek naponta. Pedig az legalább ennyi lépcső, ha nem több – vágott vissza Reza néni, és peckesen elindult a lépcső felé.

Ismét lezajlott egy gyors szópárbaj, amit megint dédmama szakított félbe.

– Mehetünk lifttel is, asszonyok – mondta kedvesen.

– Inkább gyalog – mondta mindkét asszonyság egyszerre, mikor meglátták az átlátszó, szűk liftet.

A nénikék a ház minden zegzugát megnézték, megtapogatták. Minden érdekelte őket. Azután leültek, és minden lényeges eseményről beszámoltak dédnagymamának, ami a faluban történt.

Réka nagymamával és édesanyával beszélgetett a gyerekszobában, a három férfi pedig – lehet, hogy meglepő – a számítógép mellett folytatott eszmecsserét.

Nagypapa egész kérdéssort intézett édesapához az internetezéssel kapcsolatban. Dédpapa a csendes hallgatóság szerepét töltötte be, de szemmel láthatóan nagyon figyelt. Kár tagadni, megfertőzte őt is a digitális világ csodája.

Ebéd után sétálni indultak a városba.

Réka hol a nagyszülei, hol a két nénike karjába csimpaszkodott. Körbeugrált a őket, csacsogott, kedveskedett, nem tudta, nem is akarta csillapítani, eltitkolni a boldogságát.

Megnézték az iskolát, a kedvenc pékséget, megálltak egy fagyira a cukrászdánál.

A főtéren édesapa összeterelte a csapatot fotózásra.

– Ilyen öreg nyanyákat nem kell már fényképezni. Elcsúfítjuk a képet – tiltakozott mindkét nénike.

Ám a család, élükön Rékával, nem engedett a negyvennyolcból.

– Ki tudja, mikor lesz újra ilyen lehetőségünk? Nagyon szeretnénk megőrizni ennek a szép napnak az emlékét! – érveltek kórusban.

Végül elkészült néhány felvétel, melyen mindenki a legszebb arcát mutatta.

Réka hiába könyörgött, estefelé induláshoz készültek a vendégek.

A nagyszülők szívesen maradtak volna még egy napot, de Reza néni és Naca néni már tűkön ült. Őket várta a baromfinépség, olyan nincs, hogy más reteszelve be a tyúkok, kacsák, libák ketrecét. Azonkívül kora reggel várják a szomszédok is az élménybeszámolót. Nem okozhatnak csalódást, vinni kell a friss híreket.

– Kedves tanító úr, maguk is minél előbb jöjjenek haza, mindenkinek nagyon hiányoznak. Te kislányom, pedig pláne! – mondta felváltva a két néni, könnyeikkel küzdve.

Megköszönték a szíves vendéglátást, beszuszkolták magukat az autó hátsó ülésére, közben nagyon törölgették a szemüket.

Nagymama és nagypapa megölelte az öregeket, a fiatalokat, kicsi Rékájukat ölbe kapták, elköszöntek, és indultak haza Dombaljára.

A kis család sokáig integetett utánuk.

A számok titkai

Örömteli volt ezidáig minden matematika óra az iskolában.

A gyermekek lelkesen számlálgatták a színes tárgyakat, korongokat, pálcikákat, rudacs-kákat. Úgyesen képezték belőlük halmazokat, csoportosítottak, átrendeztek, összehasonlítottak.

Könnyen ment minden. A számlálgatás régóta életük része volt otthon és az óvodában is. Mindannyian kerültek olyan élethelyzetbe, hogy valamit testvériesen el kellett osztani, vagy számba venni, sorba rendezni. Sokan tudtak számolni százig, ezerig, néhányan tovább is.

Nem kellett noszogatni őket, amikor azt mondta a tanító néni, hogy hozzák és nyissák ki a kincsesládájukat.

A kincsesláda valójában egy cipősdoboz volt, amit a gyerekek és a szülők a tanító néni útmutatása alapján megtöltöttek matematikai segédeszközökkel.

Tartalmazott egy kis fiókos szekrénykét, ami tizenöt-húsz összeragasztott gyufásdobozból állt. Minden fiókba otthon húsz apróságot helyeztek el, amelyekkel a tanórán összehasonlításokat, matematikai műveleteket végeztek. Volt az apró dobozokban kukorica, borsó, bab, száraztészta, apróra vágdalt színes műanyag, mindaz, amit a fantáziadús családok otthon találtak, és alkalmasnak gondoltak a játékos matematikai műveletek szemléletessé tételéhez.

Réka kincsesládájába sok dombaljai magocska és érdekes apróság is került a dédszülők leleményessége folytán.

– Gyerünk, csigacsapat! Készüljünk a csapatépítéshez! Mozogjatok, ólommadarak, növeljétek a fordulatszámot! – buzdították egymást. Réka, Jázminka, Attila és Dani egy csapatba kerültek. Pillanatok alatt szembefordították padjaikat, és készülődtek a munkához.

Matematika órákon a növendékek ugyanis csoportosan tevékenykedtek.

A négyfős csoportok egymással szemben ültek. Néha közösen, néha párban, néha egyénileg dolgoztak.

– Ne feledjétek: nincs főnök, nincs vezér, mindenki azonos értékű a csapatban – mondta minden alkalommal a tanító néni.

A gyerekek buzgalmukban megfélemeztek az intésről, de mindig akadt valaki, aki helyreállította a rendet.

Megesett, hogy zavart okozott az apró tárgyak kölcsönadása, cseréje.

Kiderült például, hogy Jázminka nagyon ragaszkodott saját kincseihez, felszereléséhez. A csapatársak rábeszélésére beadta ugyan a közösbe féltett eszközeit, de furfangos módon rövid időn belül mindent visszaszerzett.

Réka csoportjában senki sem játszotta a főnököt. Udvariasak, alkalmazkodók, előzékenyek, de ha kellett, leleményesek, ötletesek voltak. Réka szeretett vele tevékenykedni csapatban és párban is.

Dani is felszabadultan kapcsolódott be a közös munkába. Nem kellett attól tartani, hogy váratlanul megcélozza a tanterem ajtaját.

A tanító néni érkezettnek látta az időt, hogy a tudomány mélyebb rejtelseibe vezesse a növendékeit.

– Örömmel látom, hogy a tárgyak számlálgatásában, csoportosításában ügyesek, leleményesek vagytok – mondta. – Most már bátran nekivághatunk a számok titkainak feltárásához, a számjegyírás megismeréséhez, a műveletek lejegyzésének megtanulásához is. Megtanulunk összeadni, kivonni, bontani, pótolni, osztani, szorozni szépen, sorjában fejben, írásban és a számítógép segítségével is.

Ahogy azt megszoktuk, a tanító néni ezúttal is időutazásra vitte a kis nebulókat. Elmesélte, és képekkel, felvételekkel bemutatta, hogyan szá-

moltak nagyon-nagyon régen az emberek, és mi-
ként jegyezték le a számokat, mennyiségeket,
műveleteket. A földgömbön ezúttal is megmutat-
ta azoknak a régi embereknek a lakhelyét, akik-
ről mesélt.

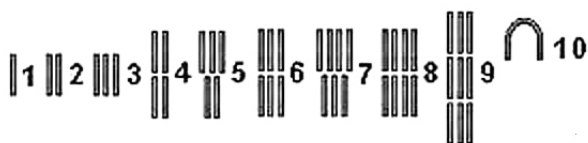
A gyermekek megtudták, hogy a számolás egy-
idős az emberiséggel.

Kezdetben a régen élt emberek valószínű az uj-
jukon számoltak, később apró tárgyak, kavicsok,
botocskák, kagylók, csontocskák segítségével.

A tanító néni azt is elmondta, hogy a számok
leírása egyidős a betűírással.

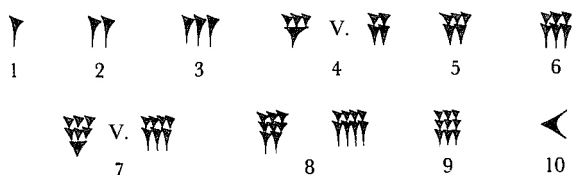
Az emberek fontosnak tartották, hogy amit
megszámoltak, azt valahogyan rögzítsék. Nem
akarták, hogy feledésbe merüljön.

– Az írnokok pontos lejegyzésének köszönhe-
tően megismerhettük az egyiptomi fáraók mérhe-
tetlen gazdagságát, vele együtt a számolásuk és a
számjegyírásuk módját is. Az egyiptomi számok
hasonlóak voltak az írásjeleikhez. Nézzétek a
képet! – mutatta a tanító néni.

A tanító néni folytatta a mesét és a képek be-
mutatását:

– A régészek agyagtáblákon találtak ékírásos számokat Mezopotámiában. Szerencsére ezekből is maradtak ép leletek. Nézzétek, milyen érdekesek!

– A számaik nekik is hasonlítanak az írásjeleikre.

– Nagyon jó megfigyelés! – dicsérte meg Leventét a tanító néni. – Mesélek tovább: A kínaiaknak már háromezer évvel ezelőtt számolótáblájuk volt, abakusz a neve. A számoláshoz pálcikákat is használtak. A japánok számolótáblája a szoroban volt. Mindkét számolótábla képét mutatom – szolt a tanító néni, és már vetítette is a következő képet. – Ha tudtok még figyelni, folytassuk az időutazásunkat, nézzük a görögök és a rómaiak számjegyeit! A görögök a számokat is betűvel jelölték. A rómaiak számjegyeit ma is használjuk.

α ,	β ,	γ ,	δ ,	ϵ ,	ζ ,	η ,	θ ,	ι ,	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X

– Tanító néni kérem, nem tetszett beszélni az ősmagyarok számolási tudásáról – jelentkezett Réka.

Őt nagyon érdekelte a magyarság történelme, hagyatéka, így a számolás története is.

– Köszönöm a kérdést, máris sort keríték a bemutatására – válaszolt a tanító néni. – Az ősmagyarok tízes számrendszerben számoltak, ami azt jelenti, hogy tízesével csoportosítottak. Rögzítésére rovásírást használtak, ami természetesen nem azonos azzal a rovásírással, amely a betűket jelöli. Ezek a rovások, amit mutatok, számokat jelöltek.

X	IIII	IIII	IIII	IIII	V	IIII	IIII	II	I
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Számolásra őseink kezdetben az ujjukat használták, később apró köveket, amit cserépedénybe zártak. Amikor tavasszal kihajtották az állatokat a legelőre, minden állatot egy kis kővel helyettesítettek, edénybe tették és lefedtek. Behajtáskor feltörték az edény tetejét, a kövek számát összehasonlították az állatok számával. Így ellenőrizték, hogy a juhász gondos volt-e. Megesett – folytatta a mesélést a tanító néni –, hogy a gazda egy botra rózta, azaz belevéste az állatai számát, majd hosszában kettéhasította. A pálca egyik felét kihajtáskor magával vitte a pásztor, a másikat

a gazda őrizte. Amikor a legeltetés befejeztével a pásztor visszahajtotta a jószágokat és eljött a számadás ideje, a két fél pálcát összeillesztették, úgy, hogy a rovások ismét összeértek. Így tudták egymást kölcsönösen ellenőrizni.

– Nekem apukám szokta néha mondani, hogy sok van a rovásomon. Pedig nem legeltettem soha állatokat – mélázott Botond.

– A rovás szónak van más jelentése is – magyarázta a tanító néni. – Ha valakiről azt gondoljuk, hogy több alkalommal haszontalankodott, engedetlenkedett, vagy nem tartotta a szavát, azt szoktuk mondani: – Jó lesz vigyázni, sok van a rovásodon!

– Jó, ne firtassuk – emelte a kezét Botond. – Tessék úgy tekinteni, hogy meg sem szólaltam. Beszéljünk másról!

– Rendben, beszéljünk másról – mosolygott a tanító néni. – Például arról, hogy a számolást az emberek egészen addig fejben vagy írásban végezték, amíg fel nem találták a számítógépet. Legyetek büszkék, hogy egy magyar tudós nevét az egész világ megismerte. Neumann János írta le azokat az alapelveket, amelyek alapján a számítógépek ma is működnek.

Réka ismét szót kért.

Elmesélte, hogy dédszülei egykori iskolájában, Dombalján látott régi számológépet, ami nem elemmel, nem is árammal működött, hanem kézzel kellett a fagolyókat számlálgatni.

A tanító néni azt mondta, hogy az iskolának is van ilyen típusú fejlesztő játéka, használni fogják a tízes átlépésének tanulásakor.

– Abban majd tudok segíteni. Ismerem a használatát – mondta előzőeken Réka.

Születésnapi buli

Olyan örömmel repült Réka a tanterem előtt várakozó dédszülők karjaiba, hogy majdnem elsodorta őket. Dédmama átölelte, majd cuppanós puszit nyomott Réka arcára.

– Szia kicsim! A jelek alapján jó napod volt. Repkedsz, mint egy kis pillangó.

– Remek napom volt. Tudjátok, miért? Meghívtam az ikrek születésnapi zsúrjára. Ettől van virágos jókedvem. Boróka és Bóborka aranyos lányok, megszerettem őket, szerepelnek a kedvenceim között. Remélem, édesanya és édesapa elenged a buliba.

– Mekkora társaság lesz? Kik lesznek a vendégek? – érdeklődött dédpapa.

– Az ikrek mindenkivel jóban vannak. Kiálltak az osztály elé, kedvesen meghívtak minden fiút és lányt, és nagyon szép meghívót adtak át valamennyi gyereknek. Szerepel a kártyán, hogy a

buli ideje alatt a szülők megőrzéséről is gondoskodnak. Azt mondták, azért ajánlják fel a szülő-megőrzőt, hogy a távol lakó gyerekek miatt ne kelljen a szülőknek egyszer elkísérni bennünket, egyszer értünk jönni.

– Ki vigyáz a szülőkre? – kérdezte nevetve dédmama.

– Az ikrek anyukája és apukája felváltva. Ez a terv. Dédikém, segítsétek anyát és apát meggyőzni, hogy elmehessek. Nagyon szeretnék ott lenni!

– Rajtunk nem fog múlni. Mi támogatunk, tudod, kislányom.

Réka természetesen megjelent a születésnapizsúron valamennyi osztálytársával együtt.

A gyerekek ügyes diplomatának bizonyultak, egytől egyig ott toporogtak, zsibongtak a jelzett időpontban az ikrek kapuja előtt.

Tárult a kapu, bezúdult a gyereksereg. Egy kis szemrevételezés után a teraszra terelték őket, ahol üdvözlőital és ropogtatnivaló várta a táplálkozásra mindig kész siserehadat. Törésre nem érzékeny papírpoharakban többféle üdítő, illatos gyümölcsök, pálcikára tűzött, harapásnyi mini falatok sorakoztak a terített asztalon. Még Kinga sem bírt ellenállni a sok ínycsésnek.

Amikor kiürültek a tálak és a poharak, az ikrek színes párnákat osztottak a vendég gyerekeknek, majd a teraszon leültették őket.

– Meglepetés következik – jelentették be. – Énekelni fogunk, azzal köszönjük meg, hogy eljöttetek.

Középre penderültek, és aranyosan énekelni kezdték a „Hová mész te kis nyulacska” kezdetű felelgetős dalt.

Nagy sikerük volt. Még a fiúk is tapsoltak.

– Köszönjük a tapsot, jutalmul még egy műsor-számot láthattok tőlünk. Két éve járunk balettre, megmutatjuk, mit tanultunk – mondták.

Megszólalt valahonnan a zene, az ikrek pedig gyönyörűt táncoltak.

Produkciójuk a vendég anyukákat is kicsalta a teraszra. Őszinte ámulattal nézték és tapsolták a bemutatót.

– A tervek szerint most fogócskázás következik a kertben. Ki csatlakozik? – kérdezte Boróka.

Pillanatok alatt valamennyien a kertben voltak.

Boróka azt mondta, először próbajátékot tartanak, ő lesz a fogó. Ha mindenki megszokta a környezetet, ügyesen kerüli a kerti akadályokat, jöhet a „Mókusok ki a házból” című igazi fogó.

Néhány percnyi bemelegítő játék után Botond magabiztosan vállalta a fogó szerepét. A kert sarkában kijelölt házban kuporgó gyerekek felé bődült:

– Mókuskáim! Ki a házból!

A gyerekek visítva szanaszét szaladtak, Botond pedig, mint a tank, utánuk.

Az első lecsapása sikertelen volt. Jázminka vilámgyors, meglepetésszerű irányváltással, nagy visítással az utolsó pillanatban kisiklott a kezei közül.

– Újratervezés! – bömbölte Botond, és Dani nyomába eredt.

– Újratervezés! – harsogta ismét, miután Danit sem tudta elkapni.

Hatalmas lendülete lassan, de biztosan alábbhagyott. A végén már lépésben próbálta becserkészni a fürge mókusokat. Sajnos sikertelenül.

A figyelmes házigazdák segítségére siettek, megakadályozták, hogy szó szerint kidőljön a sorból.

– Hölgyválasz! – jelentette be Bíborka, és átvette Botond szerepét. Gyorsan, ügyesen megfogta a mókusokat, beterelte őket a házba.

Botond lerogyott az egyik párnára, vágyakozva nézett az újra telepakolt zsúrasztal felé.

A játék éppen befejeződött, amikor két fiatal bohóc érkezett. Egy kék hajú fiú és egy lila hajú lány. Piros gombóc orruk, fülig érő nevető szájuk, füzöld és kanárisárga selyem nadrágjuk, óriási felfelé hajló orrú cipőjük, libegő járásuk mosolyra fakasztotta a gyerekeket.

Vidám produkciójuk mindenkinek tetszett.

Réka észrevette, hogy a szomszédban lakó néni és bácsi már régóta a teraszon ült, páholyból nézte a gyerekek játékát. Hahotáztak a bohócok tréfáin.

A felnőttek is kiszivárogtak a nappaliból, a terasz falát támasztva együtt nevettek a gyerekekkel.

A bohócfíú maga mellé hívta Bíborkát és Borórkát.

– Isten éltesse a születnaposokat! – mondta, és meghúzta a fülüket.

A kislányok füléből az érintésre pénzermék potyogtak. Megfogta az orrukat. Abból is pénzér-

mék hullottak. Megigazította a szoknyájukat. Abból is pénzermék hullottak. A ruhájuk ráncából virágokat varázsolt elő. A szoknyájuk alját megrántotta, ami elkezdett nyúlni, nyúlni. A végén több méter hosszú színes zsinórt húzott ki valahonnan, miközben a ruha nem sérült meg.

A lánybohóc mindenféle zenei hangokat varázsolt elő Bóborka és Boróka kezének, fülének, arcának, hajának érintésével. Trombitált, fuvolázott, csilingelt, harangozott, sípolt a kislányok minden porcikája.

– Nekem is! Nekem is! – kérlelték tapsolva, nevetve a gyerekek.

Mielőtt kitört volna a káosz, a két bohóc színes lufikat kezdett fújni, amivel minden gyereket megajándékoztak.

Majd amilyen észrevétlenül érkeztek, úgy távoztak.

Nagyon gyorsan elröppent az idő.

A gyerekeknek rövidnek tűnt, de a nappaliban beszélgető szülők érzékelték az idő múlását, és szólongatni kezdték csemetéiket.

Ha nem is egyik percről a másikra, szép lassan mégis összeterelték őket. Megköszönték a vendéglátást, a házigazdák, szomszédok türelmét. Indultak hazafelé.

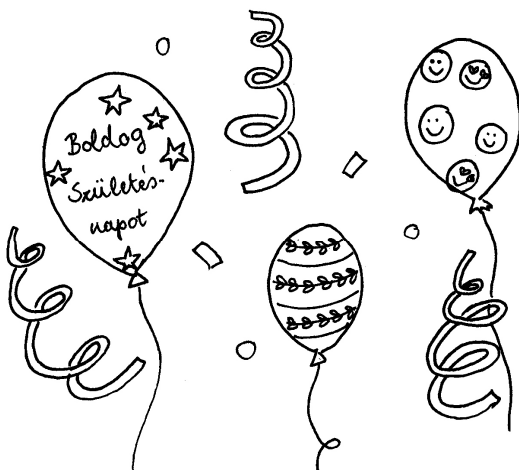
Réka édesapja is megérkezett, hazavitte a kis családját.

– Hogy érezted magad, édesanya? – kérdezte Réka útközben. Nem unatkoztál?

– Cseppet sem. Remek volt a buli. Az ikrek tündéri házigazdák, és az osztálytársaid is helyes, kedves lurkók. Örülök, hogy eljöttem veled – mondta édesanya. A születésnapodat mi is megünnepeljük hasonló bulival.

– Én pedig köszönöm, hogy eljöttetek, és előre örülök a leendő bulinak. Dédiéknek is elmeséljük az élményeinket, mielőtt kifúrja oldalukat a kíváncsiság.

Réka boldogan bújt szüleihez.

Kottanéni birodalma

Réka tánclépésekben közeledett a dédszülők felé. Lóbálta a napokban még nehéz iskolatáskáját, illegette, billegette magát, énekelt, táncolt.

– Képzeljétek! Ma tényleg különlegesen szép napom volt! Hatalmas élménnyel lettem gazdagabb! Hétvégén az ikreket látva még táncosnő szerettem volna lenni, most úgy érzem, énekes vagy zenész lennék a legszívesebben. Kottanéni megbabonázott, elvarázsolt, magával ragadott. Lehet, hogy énektanár leszek.

– Csak sorjában, balerina kisasszony – nevettek az öregek. Mesélj el mindent, és mi hallgatunk. Időnk, mint a tenger.

– Úgy kezdődött, a tanító néni azt mondta, az ikrek éneke olyan kedves és szép volt, hogy elhatározta, megismerteti őket az énektanárral.

Ismeritek az énektanárt, ő vezényelte az énekkart a tanévnyitó ünnepségen. Attila nevezte el Kottanéninek, a valóságos neve Viola néni.

Tehát Kottanéni-Viola néni örömmel fogadta az ikreket, sőt, az egész osztályt meghívta az énekterembe.

A tanító néni kapott az alkalmon, és elvitt bennünket. Ma lezajlott a vendégség. Valóságos kalandtúrán jártunk a zeneteremben.

A zeneterem sokkal nagyobb, mint a mi tantermünk, és a berendezése teljesen más. Ami a legérdekesebb, nincsenek padok. Székek vannak, aminek egyik karfájához apró tábla van csavarozva, és felhajtható. Ha felhajtjuk, olyan lesz, mint egy etetőszék. Ennivaló nélkül.

Minden gyerek egyből megkérdezte, miért hiányoznak a padok.

– Azért nincsenek – felelte Kottanéni –, mert énekórán a növendékek sokat állnak, énekelnek, keveset ülnek. Amikor ülnek, elsősorban kottát olvasnak, és ritkán írnak.

Ez nekünk nagyon tetszett, ugyanis nem sokan szeretnek közülünk írni. Mondtuk is, hogy szívesen tanulnánk ilyen tanteremben.

Kottanéni nevetett, azt válaszolta, hogy ez a terem csak ének és zene tanítására alkalmas. Az íráshoz padok szükségesek.

Ebben maradtunk. Sajnos.

– Először bemutatkozunk egymásnak – mondta kedvesen Kottanéni, és elénekelte a nevét.

Utána mindannyian bemutatkoztunk, és ha hiszitek, ha nem, Kottanéni minden gyereknek elénekelte a nevét. Ő találta ki a dallamot, mégpedig olyant, ami illett hozzánk. Akinek kedve vagy bátorsága volt, utána énekelhette.

Nekem tetszett a nevem dallama, el is énekeltem. Azt hittem, egyedül leszek a bátorságommal. És képzeljétek!

Majdnem mindenki visszaénekelte, mert olyan szép dallamokat talált ki Kottanéni.

Örült, hogy bátrak voltunk.

Azt mondta, hogy aki tud beszélni, az énekelni is tud, és aki énekel, örülni is tud. Mert az éneklés az érzelmeink kifejezésére is alkalmas. Így mondta.

Elmagyarázta, hogy az énekhangokat a hangszalagokkal képezzük. Ugyanis a hangszalagokkal nemcsak beszédhangokat, hanem énekhangokat is tudunk képezni. Minél vastagabb valakinek a hangszalagja, annál mélyebb hangon énekel.

És akkor nagyon szép pillanat következett. Kottanéni énekelt.

Azt mondta:

– Boldoggá tettetek, hogy szinte valamennyien mertetek egyedül énekelni. Megajándékozlak benneteket egyik kedvenc népdalommal.

Ezt mondta, és gyönyörűt énekelt az édesanyjáról, akinek kislány korában nem mindig fogadott szót, amit most felnőttként nagyon sajnál. Talán

úgy kezdődött a dal, hogy „Édesanyám sok szép szava...”

Képzeljétek! Amikor énekelt, valami furcsa dolog történt. Átmelegedett a szívem. Olyan nagy-nak éreztem, azt hittem, el sem fér a mellkasomban. És nehezen lélegeztem.

A többi gyerek is hasonlóan érzett, mert akkora csend lett a teremben, amilyen nem szokott lenni általában. És ez igaz!

Kottanéni éneke tette ezt velünk. Gyönyörű volt! Azt gondoltuk, kár, hogy ilyen rövid, bár-csak tovább hallgathatnánk.

Amikor vége lett a csendnek, Kottanéni azt mondta, hogy magyar népdalt hallottunk. Kicsit szomorút, a legősibb népdalaink között sok ilyen hangulatú van.

Az a csodálatos benne, hogy átérezzük a bánatot, mert szívből jön, és a szívbe hatol. Úgy látszik, az ő bánatát éreztem meg.

Mindjárt hozzátette, hogy fog énekelni vidám népdalt is, amitől elillan a bánat, és táncos kedvünk kerekedik.

Elénekelte a „Csipkefa bimbója kihajlott az útra” kezdetű népdalt, amire tényleg mozogni kezdett a lábunk, és mosolyogtunk.

Kértük, hogy még egyszer énekelje el. Elénekelte.

Nem bánta, hogy közben jár a lábunk.

Azután felolvasott egy idézetet, amit Kodály Zoltán írt.

*„A magyar népdal a magyar nyelvvel egyidős...
Benne mindannyian magunkra ismerhetünk, be-
lőle mások is megismerhetnek bennünket.”* Így
hangzott.

Megmutatta Kodály Zoltán fényképét, vele
együtt egy másik híres emberét, őt Bartók Bélá-
nak hívják.

Azt mondta Kottanéni, hogy legyünk büszkék
mindkettőjükre, mert ők híres népzene gyűjtők
voltak, és a népzene építve világhírű nemzeti
zenét alkottak.

Azt is mondta, hogy a magyaroknak sok ezer le-
jegyzett népdala van, ami a világon egyedülálló.

Legyünk rá büszkék, és ha tehetjük, minél töb-
bet tanuljunk meg. Mert a magyar népdal a vilá-
gon a legszebb és legváltozatosabb. És az ereje
abban van, hogy nagy átéléssel alkották, és nem
is lehet másképpen énekelni, csak szívből, lélek-
ből.

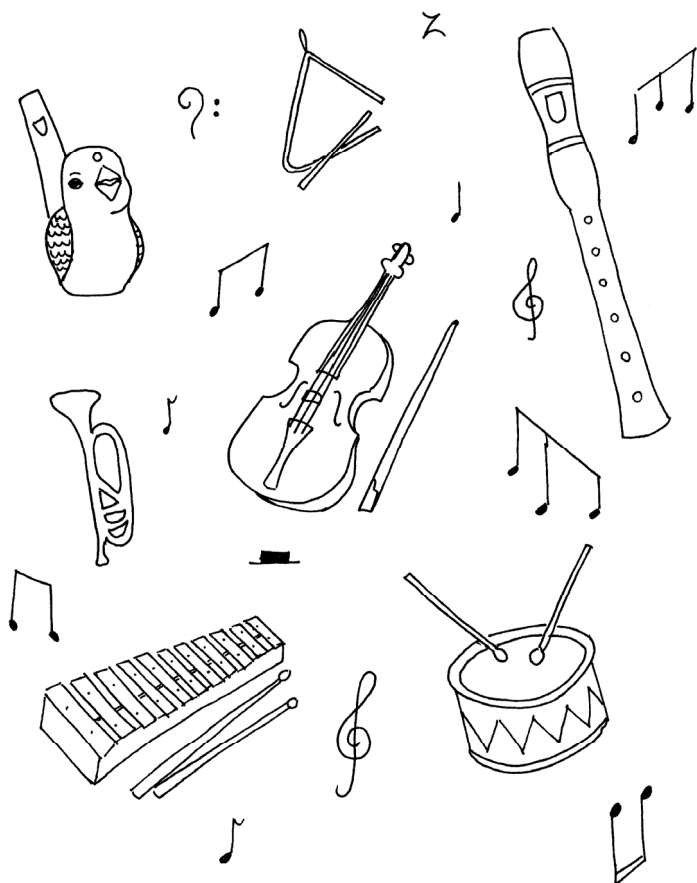
Akkora ereje van, hogy megdobogtatja a szí-
vünket.

Amit szavakkal nem tudunk kifejezni, mert
nincs rá szó, azt el tudjuk mondani énekkel és
zenével.

Mindazt, amit Kottanéni mondott, az nekünk
nagyon tetszett, ezért mindenki nagyon figyelte a
szavait.

Az ének után Kottanéni megmutatta a zenete-
remben lévő hangszereket.

Nagyon sok volt. Egészen kicsik és nagyok.

A legnagyobb a zongora volt. Megmutatta a húrjait, a pedált, a billentyűzetét, és játszott is egy keveset.

Botond megjegyezte, hogy látott már zongorabillentyűket, de az finom édesség volt. Nagymamája készítette dióból és cukorhabból. Ami pedig a legnagyobb különbség, mondta, hogy a nagy zongorabillentyűi ehetők, ellentétben Kottanéni hangszerével.

– Ezek a billentyűk valóban nem ehetők – nevetett Kottanéni. – Megmutatom a szintén nem ehető billentyűzetű elektromos pianínót is. Íme. Ez sokkal kisebb, mint az öreg rokona.

Valamit kapcsolgatott a hangszer oldalán, így mindig más hangot csalogatott elő belőle. Egyszer orgona, másszor fuvola, furulya, cimbalom szólt belőle. Nagyon érdekes volt.

Láttunk még kicsi furulyát, amit pikulának hívnak, egészen nagyot, ami a hosszú furulya.

Azonkívül láttunk és hallottunk fuvolát, tilinkót, trombitát, szájharmonikát, sípot. – Ezek mind fúvós hangszerek – mondta Kottanéni.

Igazat mondott, mert valamennyit megfújta, és dallamot csalt elő belőlük.

Azután kinyitott egy nagy üveges szekrényt, amiből kiemelt és megmutatott néhány nagyon értékes pengetős hangszert: lantot, tekerőlantot, gitárt, citerát.

– Gyönyörűek, értékesek, sajnos ezeken a hangszereken nem tudok játszani – mondta, amit mi nagyon sajnáltunk.

A másik üveges szekrényben dobok, cintányérok voltak. Érdekes hangjuk volt, mindegyiknek más és más. Nem szépen, inkább különlegesen szóltak.

Kottanéni azt mondta, ezek ütőhangszerek.

A szekrényből kiemelt néhány egészen különleges, egyszerű hangszert: barackmag sípot, do-

rombot, fűzfasípot, agyagsípot. Mindegyiket megszólaltatta.

Ámuldoztunk.

– Mutatok egy érdekes népi hangszert – mondta a fáradhatatlan Kottanéni.

Kivett a szekrényből egy kicsike húros hangszert. Olyan volt, mint egy játék gitár.

Botond boldogan felkiáltott:

– Én ismerem! Tambura! Nekünk van otthon.

Kottanéni csodálkozott:

– Micsoda meglepetés! Kitől kaptad?

– Nem az enyém, apukámé. Ő a papámtól kapta.

– Tudsz rajta esetleg játszani?

– Keveset.

– Gyere, mutasd meg a tudományodat!

Képzeljétek! Most figyeljete! Botond cseppet sem jött zavarba. Odasétált Kottanénihez, kezébe vette a tamburát, nekitámasztotta a pocakjának, kért egy pengetőt, és pengetni kezdett.

Kottanéni felismerte a dallamot, vidáman énekelte:

– „Két szál pündösdrozsa kihajlott az útra.”

Nagyszerű duót alkottak.

A produkció végén összeölelekeztek, mi pedig büszkén tapsoltunk.

Ugyanakkor ismét történt valami varázslat. Mindenki nagyon megszerette Botondot. Nem érdekelt bennünket, hogy duci és falánk, hogy lassú mozgású. Eszünkbe sem jutott arra gondol-

ni, hogy nem róla mintázták a fogyókúra reklá-
mot. Elhatároztuk, hogy mindig szeretni fogjuk.
És be is fogjuk tartani.

Én is bevettem kedvenceim közé, örökös tag-
nak.

A tanító néni is büszke volt. Sajnos rövidesen
elvette a kedvünket, amikor megjegyezte, hogy
lassan indulnunk kell vissza a saját tantermünk-
be.

Csakhoggy mi nagyon szerettünk a zeneterem-
ben lenni, nem akartunk elmenni. Jázminka egy
pillanat alatt kitalálta, hogyan volna lehetséges
tovább maradni.

Búbajos mosolyával fordult Kottanéni felé.

– Kottanéni, illetve Viola néni kérem, még nem
tetszett mesélni az őseink zenéjéről és az éneklés
történetéről. Mi nagyon szeretjük az időutazást.

– Tessék nekünk mesélni! – kérleltük mindany-
nyian.

Minden gyerek bőszen bólogatott abban a re-
ményben, hogy még egy kicsit maradhatunk.

– Szívesen mesélek – adta meg magát Kotta-
néni. – Képeket nem tudok bemutatni, arra nem
készültem. Megígérem, hogy egy másik alka-
lommal erre is sort kerítünk. Nos, halljátok a me-
sétet:

Honfoglaló őseink zenéjéről nincsenek pontos
ismereteink. Azt azonban tudjuk, hogy ismerték
a fából, a tehén szarvából készített kürtöt, a do-
bot, nádsípöt, levélsípöt, cserépsípöt, dudát, azzal

zenéltek. Az éneküket ritmushangszerrel is kísérték, például csörgős bottal, köcsögdudával, kereplővel, cintányérral, szitadobbal, üstdobbal, botok összeütögetésével. A fakeretes üstdobot a ló oldalára kötötték, így lovaglás közben is velük volt. Ősi hangkeltő eszközük volt még a vándorlások korából a kolomp, a harang, sokféle csörgő, aminek a készítéséhez fát, köveket használtak.

Több gyerekek szeme a hangszerek említésére felvillant.

– Én ismerem a köcsögdudát – emelte fel a kezét Levente.

– Én pedig hallottam kereplőt a templomban húsvét előtt. Azt is tudom, hogy másképpen zúgófának hívják. Amikor a szent három napon elnémulnak a harangok és a csengők, kereplővel helyettesítik – mondta Virág.

– Én láttam képen Lehel kürtjét, és tudom, hogy Lehel hős magyar volt – szólt Dani.

– Én láttam igazi pásztordudát, hallottam is. Nagyon erősen fújta a bácsi, egészen belepirosodott. Miért mondják, hogy az ördög hangszere?

Kottanéni készségesen válaszolt.

– A bőrdudát birkabőrből vagy kecskebőrből készítették, a fejét keményfából faragták általában kecskefej alakúra. Ördögös, különös hangja miatt nevezték el a régi öregek az ördög hangszerének. És talán azért is, mert előfordult, hogy amikor lerakták, már nem fújták, akkor is néha

megszólalt. Feltehetően a benne maradt levegő próbált távozni.

– Nekünk van cserépsípunk. Kismadár alakú – mondták az ikrek. – Nyáron kaptuk a kézműves vásárban. Tudunk vele dallamot varázsolni. Sajnáljuk, hogy nem hoztuk magunkkal.

Amikor kifogytunk a saját élményeikből, Kottanéni folytathatta a meséjét:

– Régen élt királyaink szívesen hallgattak énekeseket, regösöket, igriceket. Mindig tartottak az udvaraikban énekmondókat, zenészeket. A zenészek citerán, sípokon, tárogatón, lanton, dudán, pengetős hangszereken játszottak. Az énekmondók sokszor kísérték éneküket dobokkal, csengettyűkkel, ami remek ritmust adott. A híres Mátyás királyunk kezdetben külföldről hozatott zenészeket, később mindig tartott magyar énekmondókat a palotájában. A felesége is szerette a zenét, saját énekkara volt. Ő maga is zenélt, gyakran játszott hárfán. Ebből a korból szerencsére sok zene és ének fennmaradt.

– De jó lenne hallani! – sopánkodtak a gyerekek.

– Megígérem, hogy a tanév folyamán sort kerítetek egy kis bemutatóra – ígérte Kottanéni. – Ha akarjátok, még folytatom a mesét.

– Halljuk! Halljuk! – harsogtuk.

– Később a zeneértő és zeneszerető emberek kitaláltak zenélő dobozokat, órákat. Valamivel később a verklit. Verklisek hála Isten ma is gyakran

feltűnnek a városok sétáló utcáiban, nyaranta a Balaton partján. Kellemes zenéjük mindig népes közönséget vonz. Ükapáitok, szépapáitok idejében elkészültek az első fonográfok, gramofonok, majd lemezjátszók. Ezekkel rögzítették a zenét. Ma már a modern stúdiókban digitális hangrögzítés folyik. Ti talán nálam is jobban ismeritek ezeket a modern hangrögzítőket és hanghordozókat.

– Az én bátyám ebben profi. Ő digitális zeneszerzést tanul, és ha nem tetszik nagyképűnek tartani, akkor megjegyzem, hogy baromira tehetséges – mondta nem kis büszkeséggel Attila.

– Szívesen megismerném a bátyádat. A következő találkozónkra hívd el, örömmel látom! – válaszolta Kottanéni.

Majd felénk fordult, és nagy bánatunkra azt mondta:

– Tényleg elszaladt az idő, el kell köszönnünk egymástól. Legyen vidám a búcsúzásunk, énekeljünk egy jót! Akinek kedve van, választhat ritmushangszert. Fel tudok ajánlani indiándobot, afrikai dobot, csörgődobot, fémháromszöget. Ki szeretné kipróbálni?

– Én! Én! Én! – harsogtuk kórusban.

Egy perc alatt minden eszköz elkelt.

A tanító néni is beszállt a zenekarba, lelkesen vállalta a xilofonozást.

Azt elfelejtettem mondani, hogy volt a zeneterebben egy óriási xilofon, akkora, hogy alig fért

el az asztalon. Az ütők végén a pamacs akkora volt, mint egy szilvásgombóc.

A tanító néni kézbe fogta a gombócok nyelét, és várta a karmester beintését.

Kottanéni nem tétlenkedett. Középre penderült, és bejelentette:

– Egy régi-régi gyermekdalt választottam, szerintem valamennyien ismeritek. A címe: „Gólya, gólya, gilice”.

Megmutatta a ritmust, felemelte a karját, beintett. A tanító néni játszani kezdett, mi üttük a ritmust és énekeltünk.

Csengett, bongott, zengett, bongott a zeneterem.

Nagyon-nagyon-nagyon jól sikerült.

– Még egyszer! Még egyszer! – könyörögtünk.

– Jó, még egyszer, de aztán vége.

Sajnos így lett.

Hiába próbáltunk tovább fortélyoskodni, tényleg vége lett a találkozónak.

Megjegyzem, csak azért tudtak bennünket elhajtani a zeneteremből, mert Kottanéni megígérte, hogy nemsokára fogad bennünket, újra énekel népdalokat, és mutat népi hangszereket.

Dédikéim! Elhiszitek, hogy csodálatos napunk volt? Azt hiszem, szeretek iskolába járni!

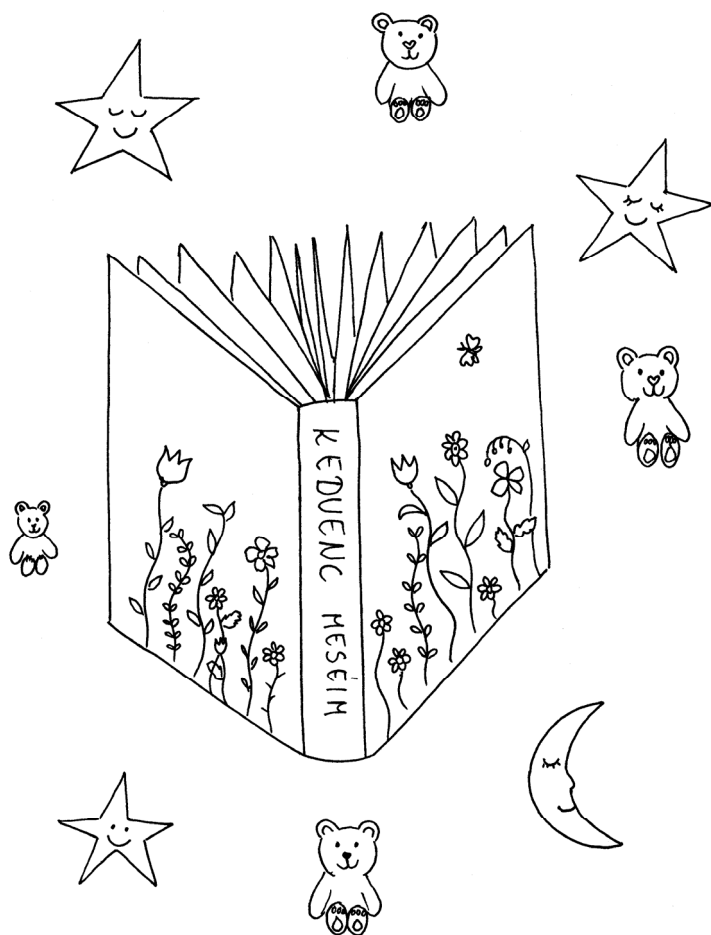
Esti mese kicsit másképp

Réka gyerekszobája új bútordarabbal bővült. A szülei nagy, öblös, kényelmes fotelt vásároltak a meseolvasáshoz. El is nevezték mesefotelnek.

Mindenki találgatta, hol lenne a legjobb helye, végül Réka ágya végében helyezték el. A fotel olyan nagy volt, hogy a mesét olvasó felnőtt mellett Réka is elfért.

A mesefotel jó döntés volt, mert a kislány az utóbbi időben mesehallgatás közben szeretett a szülők vagy dédszülők mellé kuporodni, és nemcsak hallgatta, hanem nézte is a szöveget. Egyre nagyobb örömét lelte abban, hogy a tekintetével kereste a tanult betűket. Időnként megállította az olvasást, megmutatta, milyen ismert betűt fedezett fel. Egyszerűbb szavakat, sőt rövidebb mondatokat is el tudott már olvasni, mindenki nagy örömére.

Előszedte régebbi, nagybetűs képeskönyveit, abból ügyesebben olvasott. Az esti mesélések így hosszabb ideig tartottak, ám Rékának új élményeket hoztak.

A mesefotel a beszélgető fotel szerepét is betöltötte. Amire a nap folyamán nem került sor, itt beszéltek meg.

Tudjuk, Rékának mindenről eszébe jutott valami, és amíg el nem mondta, nem tudott nyugodt maradni.

Az esti mese után édesanya szerette volna ágyba bújtatni kislányát, egyelőre kevés sikerrel.

– Édesem, alvásidő van. Bújj a takaró alá, próbálj aludni – noszogatta kedvesen.

– Na, ez az! – villant fel Réka szeme. – Az alvásról jut eszembe. Muszáj elmesélnem, mi történt ma írásórán! Nem tudok elaludni, amíg el nem mesélem!

– Nem te lennél Páskomi Réka, ha nem jutott volna eszedbe valami. Halljuk az alvás sztorit, de utána valóságos alvás következzen.

Réka belefúrta magát édesanyja ölébe, és lelkesen mesélni kezdett.

– Emeséről, a sok testvéres kislányról szól, és igaz történet. Szóról szóra úgy történt, ahogy halni fogod. Tehát:

Írásórán, ami a tanító néni igyekezete ellenére sem tartozik egyelőre a kedvenceink közé, önállóan dolgoztunk a munkafüzetben. Unalmas, fárasztó a betűk írása, erről már meséltem. De nem ez a sztori! Hanem az, hogy egyszer csak Emőke lábujjhegyen odalopakodott a tanító nénihez, és súgott valamit a fülébe. Természetesen hegyez-

tük a fülünket, sajnos nem hallottunk semmit. Azt azonban láttuk, hogy a tanító néni Emőke kíséretében odament Emeséhez, megsimogatta a buksiját, mosolygott, és szokatlanul halkán azt mondta nekünk:

– Gyerekek! Emőke megkért, hogy legyünk csendesebbek, mert Emese elaludt. Rajtam nem múlik, én tudok halkán beszélni. Arra kérlek benneteket, ti is legyetek tekintettel Emesére. Kicsit pihenjen. Kipróbálhatjátok, milyen érzés a társatok nyugalma őrizni. Írni beszéd nélkül is tudtok.

Édesanya, nem hiszed el, milyen jól viselkedtünk. Igaz, nem okozott nehézséget, amúgy is csendben kellett volna lennünk. Az íráshoz állítólag alapláron nem tartozik hozzá a beszélgetés. A tanító néni erre sokszor intett bennünket, csak gyakran elfelejtjük. Most viszont sikerült. Hála Isten, nem tartott sokáig a próbatétel. Emese nagyon rendes kislány, nem aludt sokáig, így nem kellett hosszú ideig uralkodni magunkon. Amikor felébredt, mondtuk neki, hogy jó reggelt. Kedvesek voltunk, nem nevettük ki.

Emese elmesélte, hogy a legkisebbik testvérkéje lázas beteg, egész éjjel sírdogált, senki nem tudott aludni tőle. Az egész család vigasztalta, ringatta, de csak sírt, mert fájt valamije. Ezért Emese kialvatlanul jött iskolába, és a kellemes csendben elbóbiskolt.

Szegényke többször is bocsánatot kért, de a tanító néni azt mondta, senkit nem bántott meg. Azt is mondta, a kisiskolásoknak sok alvásra és pihenésre van szükségük. Ha hiányt szenvedünk, előfordul, hogy másképpen, máskor pihenjük ki magunkat. Ez történt Emesével is. – Viszont ha pihentek vagyunk, jól jön egy vidám dal – mondta derűsen, és elénekelt nekünk a „Pál Kata Péter jó reggelt!” kezdetű dalt. Háromszor, mert mindig mondtuk, hogy még egyszer! Negyedszerre már vele együtt énekeltük. Emese is. És mindenki vidám, jókedvű lett.

– Ez történt. Az lett a történet vége, hogy Emesét nagyon megszerettem, beválasztottam a kedvenceim közé. Emőkét is, mert ha ő nem figyelmezteti a tanító nénit, Emese nem tudott volna pihenni.

– Én viszont altatódalt fogok énekelni, ha bebújtál az ágyba – mondta édesanya.

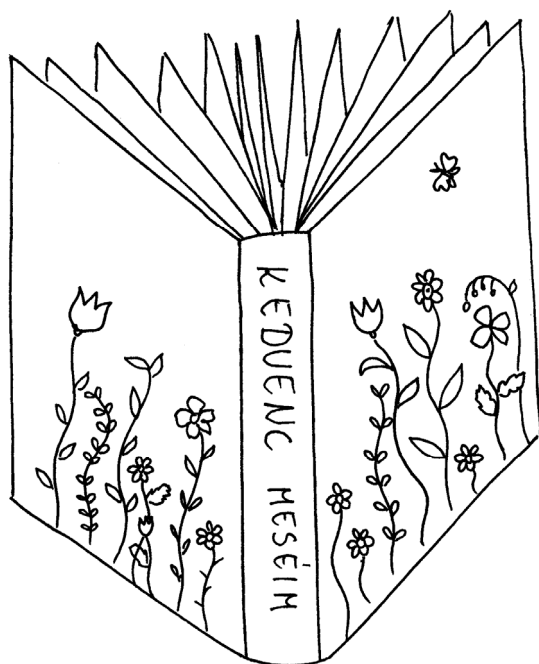
Réka szót fogadott. Bebújt az ágyba, betakarózott, csendben hallgatta édesanya énekét:

– „Aludj Réka, aludjál, nyuszika is alszik, este van a faluban, esti harang hangzik.”

Az altató végén Réka megkapta elmaradhatatlan „jó éjt” pusziját, és a vele járó finom anyai simogatást.

– Apa és dédiék puszija még hiányzik. Ha azt is megkapom, szépet fogok álmodni – mondta Réka.

– Küldöm őket, jó éjt, édes kincsem – suttogta édesanya, és halkan kilépkedett kislánya szobájából.

Közüvéleménykutatás

Képzeljétek! – kezdte meséjét Rékánk óriási lendülettel.

A tanító néni ma közvélemény-kutatást tartott. Nem írásban, szóban. Kíváncsi volt, miként vélekedünk az iskoláról, a tanulásról. Meglepődtünk, mégis szuper ötletnek tartottuk, mert végre nem csak tanulás közben moroghattuk el a véleményünket, amit tulajdonképpen nem is kérdezett akkor a tanító néni, hanem hangosan.

Körbeültünk a beszélgetős szőnyegen. Alig vártuk, hogy kifecseghessük, ami a szívünket nyomja. A tanító néni nagy mágus, mindig levett a lábunkról bennünket. Ezúttal is remekül megalapozta a derűs hangulatot. Dicsérettel nyitott:

– Az elmúlt napokban, immár hetekben sok örömet, kellemes meglepetést szereztek nekem. Tetszik a tanulás iránt mutatott érdeklődéseitek, egymás iránti figyelmességeitek. Gyorsan, ügye-

sen tanultok, szépen megoldjátok a feladatokat. Szívesen vagyok veletek. Nagyon érdekel, hogy láttok-e jót, kellemeset ti is az iskolai életben.

– Jól kezdődik! Felkészültem a panaszom előadására, most pedig várhatok, amíg néhányan lelkendeznek – morgott Dani.

Érdekes módon Dani zsörtölődésére ezúttal kevesen bólogattak helyeslően.

– Nekem az jelentette a kellemes meglepetést, hogy inkább érdekes, mint unalmas a tanulás. A kalandozás a hangok, betűk világában kimondottan érdekel, szeretem. Pedig nyár óta tudok olvasni – mondta Attila.

– Ki gondolkodik hasonlóan? – kérdezte a tanító néni.

– Tessék külön kérdezni a hangokról, az olvasásról, és külön az írásról! – javasolta komoran Dani. – Összekapcsolva nem tudok pontos választ adni.

A tanító néni készségesen teljesítette Dani kérését.

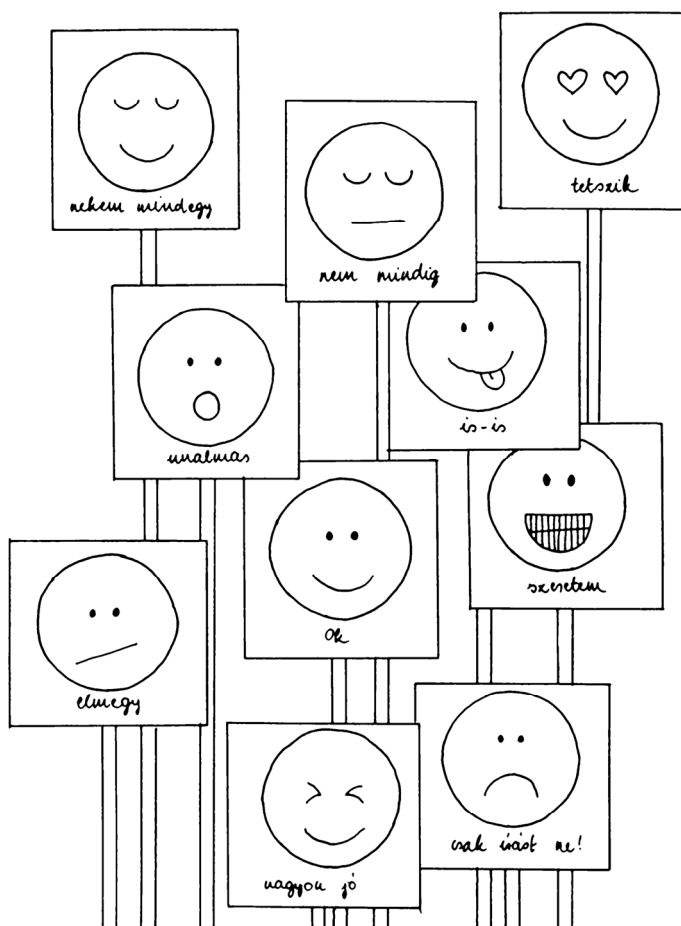
Kiderült, hogy az olvasás tanulását szinte mindenki kedveli, köszönhetően a tanító néni változatos, a gyerekek érdeklődése érdekében minden trükköt bevető fortélyainak.

Nem úgy az írást! Több nebuló véleménye a tanító néni számára biztosan lehangoló volt.

– Végre elmondhatom, hogy ki nem állhatom a vonalrendszert, a betűírás megszámlálhatatlan szabályát – sorolta Dani a kifogásait. – Egyhan-

gú, nincsen benne semmi változatosság. Ha lehetne egy kívánságom, azt kívánnám, ritkítsák az írásórák számát. Tudom, hogy ábránd, de legalább elmondtam, ami a szívemet nyomja.

Danit néhányan megtapsolták, buzgón helyeselték a szavait.

– Igaza van Daninak! – mondta Szabolcs, a hűséges barát.

Ám nem mindenki gondolkodott hasonlóan. Az ikrek például másként vélekedtek.

– Nekünk kedvencünk az írás. Nagyon szeretünk írni, egyáltalán nem tekintjük unalmasnak. Ha lehet, szívesen megírjuk Dani valamennyi feladatát, hogy ne kelljen szenvednie. Mi elhatároztuk, hogy olyan szépen szeretnénk írni, ahogyan a nagymamánk. Ő csodálatos betűkkel ír most is.

– Az iskolában az a legjobb, hogy nem kell ebéd után aludni – kapcsolódott a beszélgetésbe Botond. – Az oviban sok bajom volt az alvással. Egyébként minden tanórát szeretek. Akkor vagyok bajban, amikor ételek, italok nevét gyűjtjük az új hanggal. Állandóan korogni kezd a gyomrom. Rossz, ha csak beszélünk a finomságokról anélkül, hogy megkóstolhatnánk.

– Tényleg! Tök jó, hogy nem kell aludni ebéd után! – harsogta az egész osztály. – És az is tök jó, hogy alvás helyett a tanító néni mesél, közben elnyújtózhatunk a szőnyegen, rajzolhatunk, odaülhetünk a tanító néni mellé, vagy aki mellé kedvünk van.

Réka is összegyűjtötte a bátorságát:

– Félttem, hogy az iskolában nem lesznek barátaim – kezdte a vallomását. – A tanévnyitón megismerkedtem Attilával, akit kezdetben nagyszájúnak gondoltam. Pedig nem az, csak szeret

beszélni, és többnyire van is miről, mert okos. Csoportban nagyon jól tudunk együtt dolgozni. Még soha nem veszünk össze. Kedves barátom lett Jázmin, vele sem veszekedtem soha, és örökös barátok lettünk. Kedvelem a kajamániás Botondot, az ikreket, Kingát, Emesét, Emőkét, Danit, Virágot, Szabolcsot, egyszóval mindenkit az osztályban. Szerintem jól összebarátkoztunk egymással, és megszoktuk egymás különbségeit is. Szeretném bevallani, nagyon jólesett, hogy a tornatermi kötélmutatványom után nem csúfolta-tok ki. Köszí mindenkinek! – intett körbe Réka, és kedvesen meghajolt.

– Nekem a jó mellett van „nem szeretem” érzésem is – vette át a szót Jázminka, miután szépen kisimított a ruháján egy nem létező ráncot. – Nem szeretem a felszereléseimet kölcsönadni. Szerintem példás rendet tartok a tolltartómban, vigyázok az íróeszközeimre, és kifejezetten zavar, ha másvalaki kitöri valamelyik ceruzám hegyét. Nagy veszteség nem ért, amikor kérésre kölcsönadtam valamit, de nyugtalan érzésem volt. A nővéreim szerencsére kitaláltak egy áthidaló megoldást. Bekészítettek a táskámba egy pót tolltartót tele írószerekkel, a saját készletük-ből. Abból segítem ki a bajban lévőket. Hozzáteszem, ennek ellenére mindenkit kedvelek, a kölcsönkérőket is, Botondot is, pedig már megkóstolta a színeseimet és az egyik rádiómat.

– Köszí. Finom volt – mosolygott Botond.

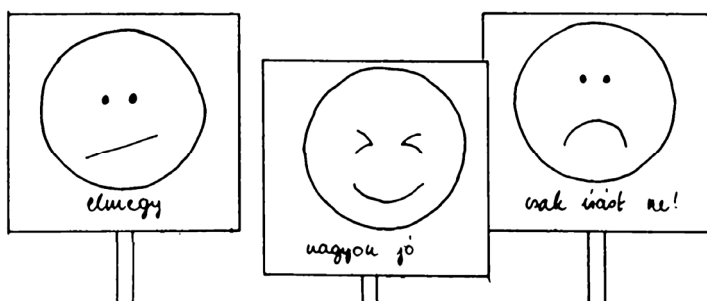
– Örömmel hallom, hogy több a jó, érdekes és kellemes élményetek, mint a kifogásolható – állapította meg a tanító néni. – Tehát megszeretitek az iskolát?

– Igen. Igen – válaszolták kórusban a gyerekek.

– Jó, legyen egy igen – adta be a derekát Dani.

– Tulajdonképpen szeretek iskolába járni, megkedveltem mindenkit. Azért ne feledjük, hogy mindenütt akadálymentesítés zajlik, nekünk az iskolában ezzel szemben akadályt akadály hátán kell leküzdenünk. A szabályok sokaságáról ne is beszéljünk!

– Ne beszéljünk! – nevetett a tanító néni. Inkább menjünk ebédelni, utána pedig következik a közkedvelt mese.

Egyik szemem nevet

Édesanya és dédmama egész délelőtt színes forgókat készített. Éppen annyit, ahány osztálytársa volt Rékának. A gyönyörű forgókat dédpapa hurkapálcára tűzte, hogy a kis tulajdonosok majd kedvükre szaladgálhassanak velük. Miután elkészültek az alkotások, korán megebédeltek, átöltöztek és elindultak az iskolába. Ezúttal mind a hárman. Dédpapa csinos csoportba kötve vitte a színes forgókat.

Réka tanterme előtt csend honolt, ami arra engedett következtetni, hogy a nebulók az ebéd utáni mesét hallgatták.

– A gyerekeknek ne mondjuk meg, miért hoztuk az ajándékot. Szeretném, ha Réka otthon tölünk tudná meg a hét végi programot – mondta édesanya.

A dédszülők bólintottak. Mindig elfogadták a szülők döntését, soha nem volt generációs vita közöttük.

A csendet hirtelen élénk csivitelés váltotta, jelezve, hogy vége a mesének.

A dédszülők, mint máskor, gyorsan az ablak mélyedésébe álltak, helyet adva a kizúduló siserehadnak. A gyerekek ugrabugrálva indultak a mosdó irányába. Réka boldogan ölelte édesanyját.

– Hárman jöttetek elém, ez nagyszerű! Mit hoztatok? Jaj, de gyönyörű forgók! Ti készítettétek?

– Igen, az osztálytársaidnak hoztuk.

– Mindenkinek jut? Nekem is?

– Mindenkinek, és neked is – mondta édesanya. Gyere, átadjuk a tanító néninek, ő majd kiosztja a gyerekeknek.

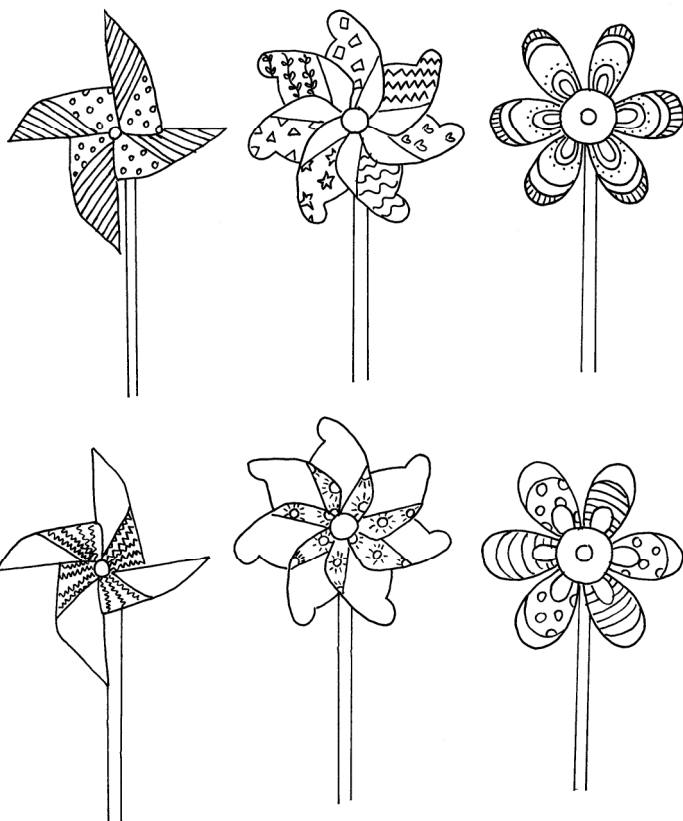
A tanító néni nagyon meglepődött.

– Köszönöm szépen az osztály nevében – mondta. – Ma nem jöttek a dédszülők?

– De igen, sőt, szeretnének a tanító nénivel néhány szót váltani.

A tanító néni odament a dédszülőkhöz, kedvesen, halkan beszélgetni kezdtek.

Réka édesanyjával összepakolta a hazaviendő cuccokat. Közben csodálkozva vette észre, hogy a dédszülők megölelik a tanító nénit, dédpapa kezét is csókol neki.

– Miről maradtam le? – kérdezte. – Névnapja van a tanító néninek? Nincsen? Akkor mi az oka ennek a nagy ölelkezésnek?

– Van oka, de nem itt szeretnénk megbeszélni. Otthon elmondjuk – szolt édesanya. – Gyere kincsem, induljunk hazafelé!

Édesapa már otthon volt. Várta a hazatérő családját.

– Nagyon kíváncsi vagyok, mit titkoltok előttem – türelmetlenkedett Réka. – Megtudhatom végre?

– Nincsen titok édes kislányom, csak éppen itthon együtt akartuk átbeszélni a hétvége programját.

– Rendben, halljuk – mondta Réka.

– Holnap reggel lemegyünk Dombaljára, ott alszunk, vasárnap délután jövünk vissza.

Réka megkönnyebbülten felsóhajtott:

– Ez jó hír! Szeretek Dombalján lenni. Alig várom az indulást. Kár volt titokzatoskodni, az örömhíreket szeretem.

– A hírnek ez az egyik fele – szólt sóhajtva dédpapa. Édes kicsi kincsem! Dédmamád és én otthon maradunk Dombalján. Nem jövünk vissza veletek.

– Ezt ne tegyétek! – kiáltott fel a kislány fájdalmasan. – Dédpapa! Hiszen szerettek nálunk lakni, és én úgy megszoktam, hogy velünk vagytok. Dédmama, kérlek, ne tegyétek!

Dédmama megölelte kicsi dédunokáját, könnyeit visszanyelve mondta.

– Kicsi Rékám, nagyon vágyódunk már haza. Légy szíves, fogadd el a döntésünket!

– Nem tehetek róla, annyira összeszorult a szívem. Folyni akar a könny a szememből. Mondjátok meg, hogyan örüljek az utazásnak, ha tudom, hogy nem jöttök velem vissza.

– Kicsikém – mondta édesanya. – Hétfőtől én fogok érted menni minden nap az iskolába.

– Én pedig átveszem édesanyától a reggeli kísé-
rést – tette hozzá édesapa. – Igyekezni fogunk,
hogy pótoljuk dédmamát és dédpapát. Egyébként
van még egy jó hírem. Beszéltem telefonon
nagymamával, és azt mondta, hírei szerint Kin-
cső és Kristóf is lenn tölti a hétvégét Dombalján.
Szóba jöhet egy kis találkozás.

– Jó, örülök – hüppögött Réka.

– Ma délutánra terveztünk még egy kis városi
programot. Bemegyünk ajándékokat vásárolni –
terelte semlegesebb témára a szót édesanya. – Fél
óra múlva indulhatunk?

Fél óra elteltével elindult a kis csapat vásárolni.

Először az édességboltba mentek, két különle-
ges desszertért Reza néninek és Naca néninek,
terven felül nagymamának, dédmamának, édes-
anyának, Rékának.

Aztán a könyvesboltban válogattak könyvet a
nagyszülőknek. Dédmama és dédpapa is talált
kedvére valót, amit édesapa azon nyomban meg-
vásárolt. Hiába tiltakoztak, édesapa hajthatatlan
volt.

A könyvesboltból a hölgyek a kézimunka bolt-
ba indultak fonalakat, kötőtűt vásárolni nagy-
mamának. Jönnek a hosszú őszi, téli esték, bele-
fér a kézimunkázás. Dédmama lelkendezett a

gyönyörű fonalak láttán, így ő is kapott kötni valót.

A férfiak ez idő alatt a számítástechnikai szaküzletet keresték fel, ahol nagypapának vásároltak ajándékot.

A vásárlás befejeztével beültek a főtéri cukrászdába a megszokott helyi fagylaltkehelyre.

Az este kicsit csendesebben telt a szokottnál.

A dédszülők csomagoltak, édesanya is összekészítette, amit vinni szándékoztak Dombaljára.

Réka nyugtalanul aludt. Álmában már Dombalján járt, de csak az egyik szeme nevetett.

Reggel keveset beszéltek.

Reggeli után bepakoltak az autóba és beszálltak.

Réka a hátsó ülésen dédszülei között ült. Szorította dédmamája és dédpapája kezét, mintha soha nem akarná elengedni.

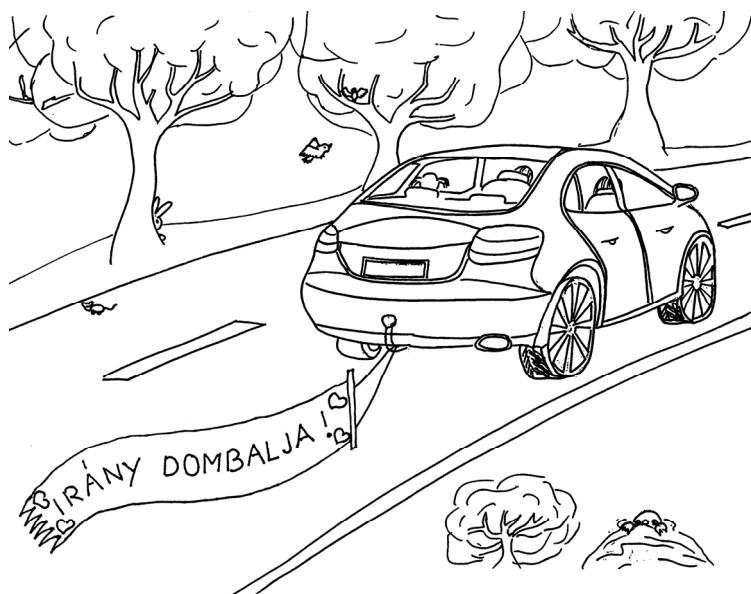
Édesapa törte meg a csendet:

– Kedves Családom! Dombaljára megyünk, nagyon várnak bennünket, szabad mosolyogni.

– Örülünk a hazatérésnek, de annyira nem sietünk. A Himnusz szobor megtekintése belefér – mondta dédpapa. Remélte, hogy oldja egy kissé a borongós hangulatot.

– Rendben. Irány Dombalja egy kis kitérővel! – szólta édesapa. Indított, és az autó kigördült az udvarról.

Dédmama és dédpapa hosszan tekingetett vissza a házra.

Köszönet

Köszönöm családomnak és barátaimnak a töretlen, szeretetteljes támogatást, mely erőt adott a könyv megírásához.

Szeretettel gondolok sok régi tanítványomra, akik az évek, évtizedek során el nem múló, kedves emlékeket hagytak a szívemben. A velük kapcsolatos emlékmorzsák sok esetben alapul szolgáltak egy-egy könyvbéli történethez.

Köszönöm Várfalvi Eszternek, a csupaszív piarista diáknak a bájos, szeretni való rajzokat. Öröm volt vele dolgozni.

Köszönöm Tábori Zitának a türelemmel, tiszteletre méltó szakértelemmel, nagy kreativitással végzett nyomdai előkészítést. Gondossága, precizitása, együttműködő készsége eredménye a könyv formátuma.

Köszönöm Czupi Gyulának, a Halis István Városi Könyvtár igazgatójának, hogy a Czupi Kiadó vezetőjeként vállalta a „Réka az iskolában” kiadását. Magas szintű szakmai tudása, támogató kritikája, javaslatai nagyban segítették munkámat.

Ajánló

Nem gondoltam volna, hogy az iskolakezdés előtti nyár vége ilyen kalandos lehet. Olyan természetesen és fordulatosan követik egymást az események ebben a könyvben, mint egy kalandregényben.

Azért lehet ez ilyen pontos és fordulatos, mert olyan tanító néni a könyv írója, mesélője, aki sok-sok tanítványától hallott az iskolába készülési izgalmairól.

Sokakat látott az iskolába először belépni is. Végigkísérte őket az első hónapokon, amikor mindannyian bizonytalanul jártak az iskola addig nem látott világában.

Nem meglepő, hogy a kezdő időszak is csupa kaland. A betűkkel és az olvasással való ismerkedés már különös és érdekes belső ösvényeken is elindít.

Ha olyan tanító olvassa ezt a történetet, aki még szívesen tapasztalna meg maga is újdonságokat, biztosan talál használható gondolatokat, ötleteket a munkájához az olvasása során.

Aki pedig kisdíákként éppen most ismerkedik az írás és olvasás csodálatos világával, biztosan örömmel hallgatja szülei felolvasásában ennek a könyvnek a történeteit. Azon sem lepődnék meg, ha végül azt kérné, hogy maga fejezhesse be a könyvet úgy, hogy a szülei hallgatják az ő felolvasását.

Czupi Gyula, a könyv kiadója

